

100 *Років*
ХЕРСОНЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
УНІВЕРСИТЕТУ

ХЕРСОНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ:
СТОРИЧНА ІСТОРІЯ
НА ШЛЯХУ
В МАЙБУТНЄ

ЮВІЛЕЙНЕ ВИДАННЯ
ХЕРСОН, 2019

ХЕРСОНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ:
сторічна історія на шляху
в майбутнє

Ювілейне видання

Херсон
2019

УДК 378.4(091)(477.72)
Х39

Затвердила вчена рада Херсонського державного університету
(протокол від 26 грудня 2017 року № 7)

Головний редактор

Співаковський О. В., кандидат фізико-математичних наук, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України

Авторський колектив:

Беляєв Ю.І., кандидат філологічних наук, професор (керівник авторського колективу)

Олексенко В. П., доктор філологічних наук, професор

Омельчук С.А., доктор педагогічних наук, професор

Петухова Л.Є., доктор педагогічних наук, професор

Самсакова І.В., керівник музейно-архівного центру

Федяєва В. Л., доктор педагогічних наук, професор

Рецензенти:

Коцур В. П., доктор історичних наук, професор

Сухомлинська О.В., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України

Х39 Херсонський державний університет: сторічна історія на шляху в майбутнє : ювілейне видання / головн. ред. О. В. Співаковський ; кер. авт. кол. Ю. І. Беляєв. – Херсон : Айлант, 2019. – 208 с.: іл.

Ювілейне видання є продовженням монографії «Херсонський державний університет. Історичний нарис (1917-2007)». У книзі висвітлено розвиток університету з нагоди 100-річчя від дня заснування його, подано сучасні відомості про освітню, наукову, міжнародну і культурно-громадську діяльність закладу, потенціал його тощо.

Видання може бути використано в освітньому процесі, дослідницькій діяльності та з довідково-бібліографічною метою.

Для широкого кола читачів, науковців, викладачів, студентів.

УДК 378.4(091)(477.72)

ISBN 978-966-630-225-3

© ХДУ, 2019

ЗМІСТ

Вітання до 100-річчя Херсонського державного університету	4
Херсонський державний університет у подіях і фактах.....	15
Директори і ректори університету	29
Університет на рубежі десятиліть (2007-2017 рр.)	31
Херсонський державний університет на шляху у друге сторіччя (2018 р.)	104
Портретна галерея Херсонського державного університету	123
Керівний склад університету.....	124
Декани й завідувачі кафедр факультетів університету (грудень 2017 р.).....	127
Завідувачі загальноуніверситетських кафедр	140
Викладачі та співробітники університету, нагороджені державними та відомчими відзнаками.....	142
Почесні професори університету – провідні вчені вітчизняних та закордонних вишів	149
Почесні доктори наук університету – провідні вчені вітчизняних та закордонних вишів	156
Почесні викладачі університету.....	161
Почесні викладачі університету – ветерани війни та праці	164
Почесні працівники університету, нагороджені за видатні досягнення в галузі освіти	168
Почесні працівники університету, нагороджені за значний внесок в організацію навчально-виховного процесу	170
Почесні працівники університету, нагороджені за значний внесок у розвиток матеріально-технічної бази університету	173
Почесні працівники університету – ветерани війни та праці.....	175
Доктори наук та професори університету(грудень 2017 р.).....	177
Керівники структурних підрозділів університету(грудень 2017 р.) .	192
Голови громадських організацій університету	198
Директор, народні і заслужені вчителі Херсонського академічного ліцею ім. О.В. Мішукова Херсонської міської ради при ХДУ.....	200
Список літературних джерел про університет	202

Президент України

**Колективу Херсонського
державного університету**

Шановні друзі!

Щиро вітаю науково-педагогічних працівників, співробітників, студентів, аспірантів Херсонського державного університету зі 100-річчям від дня його заснування.

За цей час ваш заклад освіти став alma mater для численних випускників, які беруть активну участь у розбудові нашої держави, застосовуючи свої знання задля розвитку та процвітання рідної землі.

Упевнений, що ваша висока фаховість, натхненна праця та відданість обраній справі й надалі будуть надійною основою для реформ освітньої сфери на інноваційних засадах, для інтеграції національної вищої школи до європейського інтелектуального простору.

Бажаю усім міцного здоров'я, мирного неба, щедрої долі та нових звершень в ім'я України.

Петро ПОРОШЕНКО

Шановні друзі!

Від імені Уряду та від себе особисто вітаю професорсько-викладацький склад, співробітників та студентів із вагомим ювілеєм – 100-річчям від дня заснування Херсонського державного університету!

За століття своєї діяльності Університет утвердив себе як важливий освітній і науковий центр, інтелектуальний та культурний осередок, який виховав не одне покоління української інтелігенції – чимало відомих освітян, науковців, громадських діячів, митців, політиків і підприємців, яких об'єднують високий професіоналізм та відданість своїй країні.

Переконаний, що подальша діяльність Університету сприятиме успішному реформуванню вітчизняної освіти і науки та входженню країни у Європейське співтовариство, а нові покоління викладачів і студентів примножуватимуть кращі традиції, що склалися у навчальному закладі, робитимуть вагомий внесок у забезпечення розвитку вищої школи України.

Бажаю колективу Університету міцного здоров'я, творчої наснаги, благополуччя, сил і енергії в усіх добрих починаннях на благо рідного краю та України!

З повагою
Прем'єр-міністр України

Володимир ГРОЙСМАН

7 листопада 2017 р. м. Київ

**Колективу Херсонського
державного університету**

Шановні друзі!

Сердечно вітаю професорів, викладачів, студентів і всіх співробітників університету з визначною подією – 100 річчям від дня його заснування.

Створення Херсонського державного університету дало потужний стимул до якісних змін і подальшого піднесення регіону. І сьогодні ваш поважний заклад є справжнім флагманом вищої освіти України.

За це століття у стінах університету підготовлено тисячі висококваліфікованих спеціалістів, які успішно трудяться в усіх куточках нашої країни та далеко за її межами, впроваджуючи у життя набуті у вузі знання. Сукупний внесок всіх випускників, чия доля пов'язана з Херсонським державним університетом, у становлення, ствердження та розвиток нашої держави важко переоцінити.

Нині «золотий фонд» університету становлять 68 професорів та докторів наук, 234 доценти та кандидати наук, 105 старших викладачів та асистентів і понад 7 тисяч студентів, які навчаються за 38 спеціальностями.

З нагоди вашого свята прийміть найщиріші вітання та побажання творчої на- снаги, миру, добра та вагомих успіхів на шляху досягнення нових наукових гори- зонтів.

Нехай ваш досвід і професіоналізм, величезний творчий та інтелектуальний потенціал у справі підготовки фахівців та виховання молоді і надалі служитимуть зміцненню Української держави!

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ
РАДИ УКРАЇНИ

Андрій ПАРУБІЙ

Колективу Херсонського державного університету

Від імені Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти та від себе особисто вітаю Херсонський державний університет із 100-ю річницею заснування!

Упродовж цих ста років, у відповідь на вимоги часу Університет зростав і розширювався, відкривав нові кафедри і факультети. Проте ніколи і нізащо не зраджував своїй головній місії – творити Людину.

У 2011 – 2014 роках, мав честь працювати у Херсонському державному університеті на посаді першого проректора з інформаційних технологій, міжнародних зв'язків та соціально-економічних питань. І мені приємно, що моя біографія і життя перетинається з університетом, який веде свій родовід ще від Дерптського (Юр'ївського) університету, його невеличкого вчительського інституту, який має велику історію і, який до сих пір зберіг свою високу якість освіти.

ХДУ сприяє у становленні того міцного фундаменту для своїх студентів і випускників, на якому розвивалося наше вчора і народжується завтрашній день.

Дякую, що Ваша відкритість усьому новому, високий фаховий рівень його викладачів і випускників, роками напрацьовані широкі міжнародні контакти з року в рік розширюють співпрацю нашої країни і Херсону зі світом, сприяють їх інтеграції в Європейське співтовариство.

За швидкоплинними літами, що вже стали історією, криється нелегкий шлях пошуків і звершень, формування традицій і утвердження принципів. За ці десятиріччя великій університетській родині вдалося неймовірно - перетворити Alma mater з маленького вчительського інституту на сучасний виш із власним обличчям у національному освітньому середовищі і при цьому зберегти всі найкращі здобутки і досвід, набутий усіма минулими поколіннями попередників.

Висловлюю глибоку подяку і шану професорсько-викладацькому складу, співробітникам, студентам і всім поколінням випускників Херсонського державного університету. Щиро бажаю завжди гідно нести свою відповідальну місію, примножувати славні традиції попередників, сприяти прогресу наукової думки, робити достойний внесок у розвиток вітчизняної вищої школи. Блискучих вам успіхів та нових звершень!

Нехай Ваша шляхетна праця й надалі приносить користь нашому рідному краю, служить зміцненню нашої держави. Щоб і через двісті років ім'я Херсонського державного університету звучало достойно і яскраво!

З глибокою повагою,

Перший заступник Голови Комітету
Верховної Ради України з питань науки
і освіти, народний депутат України

Олександр СПІВАКОВСЬКИЙ

Колективу Херсонського державного університету

Шановні викладачі, співробітники і студенти!

Прийміть щирі вітання з нагоди столітнього ювілею Херсонського державного університету!

100 років – значна дата, що символізує інституційну зрілість, сформоване інтелектуальне середовище, відточений багаторічний досвід та усталені освітні традиції.

Завдяки високому професіоналізму викладачів і співробітників, глибокому розумінню вагомості якісної підготовки молодих фахівців, відповідальності, сумлінності та небайдужості студентів Херсонський державний університет крок за кроком зміцнює свій статус у системі вищої освіти України.

Заслужений авторитет університету підтверджують його випускники, які своєю діяльністю примножують здобутки вітчизняної і світової науки, збагачують духовну й матеріальну культуру українського суспільства, розбудовують нашу державу.

Маю надію, що ваш згуртований колектив наполегливою працею й надалі наповнюватиме університетську скарбницю мудрості, з якої черпатимуть знання десятки поколінь вихованців. Розширюйте наукові горизонти, зважено й послідовно впроваджуйте новації, покликані зробити освітній процес сучасним, комфортним та ефективним!

Від усього серця бажаю всім міцного здоров'я, щасливої долі, миру та добра, творчого піднесення, сил і натхнення працювати, розвиватися й досягати поставлених цілей на благо Українського народу.

З повагою

Міністр освіти і науки України

Лілія Гриневич

**Викладачам, студентам,
аспірантам, випускникам
Херсонського державного
університету!**

Шановні друзі!

Щиро вітаю вас з 100-річницею заснування Університету!

Херсонський державний університет один із найстаріших на півдні України. Заснований у буремні часи Першої Світової війни університет проніс через ціле сторіччя цінності освіти й науки, підготував багато поколінь високоякісних фахівців і став справжнім флагманом серед вищих навчальних закладів нашої країни!

Херсонський державний університет виконує важливу місію у формуванні майбутнього української нації. У цих стінах виховуються студенти і майбутні педагоги, які нестимуть далі отриманні знання. Уже зараз викладачі та випускники разом з іншими провідними навчальними закладами виховують нове покоління юних українців, які продовжать славити нашу державу на весь світ, стануть фундаментом для побудови нової, кращої України, яку ми любимо!

Педагогічна діяльність вимагає особливих людських якостей, і кожен з вас може пишатися своїм покликанням. Щиро дякую кожному з вас за сумлінну, щоденну благородну працю!

Бажаю усім викладачам натхнення і наполегливості у подальшій роботі, а студентам – сумлінності у навчанні! І усім нам бажаю злагоди, взаєморозуміння і миру!

Переконали, що це лише перша з багатьох 100-та річниця, яку відзначить Університет.

Продовжуйте змінювати на краще світ навколо себе.

Щиро ваш,
Перший віце-прем'єр-міністр України,
Міністр економічного розвитку
і торгівлі України

Степан КУБІВ

Прийміть найщиріші привітання з нагоди ювілею!

Шановні друзі, від щирого серця вітаю професорсько-викладацький склад, співробітників, студентів та випускників Херсонського державного університету зі 100-річчям від дня його заснування.

Ваш вагомий внесок у розбудову науки й освіти України викликає повагу. За 100 років своєї історії університет підготував цілу плеяду висококваліфікованих фахівців, які працюють у різних куточках нашої держави, примножуючи славу Alma Mater.

За роки своєї діяльності ваш навчальний заклад пройшов славний шлях. У його стінах одержали найблагороднішу на землі професію десятки тисяч учителів, а диплом Херсонського державного університету став своєрідним знаком якості професійної майстерності.

Сьогодні університет цілеспрямовано працює над реалізацією пріоритетів державної політики у сфері освіти, насамперед над забезпеченням доступу молоді до якісної вищої освіти, створенням умов для всебічного гармонійного розвитку особистості. Десятиліття відданої праці викладачів та служіння вічним чеснотам суспільства, їхні глибокі знання і фаховий досвід, а також таланти та наполеглива праця випускників і вихованців створили авторитет потужного вищого навчального закладу України.

Щира подяка всьому професорсько-викладацькому складу за те, що в нелегких умовах сьогодення ви самовіддано продовжуєте почесну справу виховання молоді та сприяєте становленню високоосвіченого покоління українців.

Від усього серця зичу колективу університету найціннішого земного скарбу – міцного здоров'я, творчої наснаги, незгасної енергії та невтомності у повсякденній діяльності на благо України, заради підготовки висококваліфікованих фахівців, формування і примноження інтелектуального потенціалу українського народу. Зростіть ще не одне покоління відданих своїй справі людей, з постійним пошуком нових знань, з нестерпним бажанням передати їх своїм вихованцям.

Молодому поколінню студентства бажаю досягти своєї мети, знайти гідне місце у житті, зустріти добрих і надійних друзів. Ніколи не зупиняйтесь на дорозі Знань, вона цікава і по-справжньому нескінченна. На вас покладено велику громадянську відповідальність за розбудову демократичної європейської України.

З повагою

Голова Херсонської Обласної
державної адміністрації

Андрій ГОРДЕЄВ

Шановні члени колективу Херсонського державного університету!

Щиро й сердечно вітаю керівництво, професорсько-викладацький склад університету, співробітників та студентів зі 100-річним ювілеєм з дня створення Херсонського державного університету!

Один з поважних і шанованих вищих навчальних закладів на теренах півдня України, Херсонський державний університет є провідним науковим й освітнім центром, у якому сплелися традиції наукових шкіл та інновації сьогодення. Факультет фізики, математики та інформатики, філологічні факультети, дошкільної та початкової освіти й інші є визнаними лідерами у підготовці наукових і педагогічних кадрів, що зробили гідний внесок у розвиток вітчизняної і світової науки.

Приємно відзначити, що на багатонаціональній Херсонщині панує мир і злагода, здійснюється продуктивна праця трудолюбивого українського народу, і великою мірою тут позначається діяльність університету як культурно-просвітнього центру півдня України. В університеті працюють Центр іспанської мови та культури, Центр польської мови та культури, Освітній центр Фрідріха Фребеля, Центр болгарської культури імені Кирила і Мефодія, що здійснює великий позитивний вплив на формування толерантності, взаємоповаги, полікультурної освіти в межах Української держави.

Шановні колеги! Дозвольте в ці урочисті дні побажати продовження й при множення славних університетських традицій у підвищенні науково-технічного потенціалу нашої країни, підготовці висококваліфікованих кадрів в ім'я українського народу та України – незалежної могутньої держави!

Президент Національної академії
педагогічних наук України,
Президент Товариства «Знання» України,
Академік НАН України і НАПН України

Василь КРЕМЕНЬ

J.M.

*Natalia Anatolievna Tuchtenko
Rektor Chersońskiego Uniwersytetu Państwowego*

Szanowna Pani P.O. Rectora!

Proszę przyjąć wraz z gratulacjami najlepsze życzenia z okazji pięknego jubileuszu 100-lecia Chersońskiego Uniwersytetu Państwowego. Będąc spadkobiercami tak wspaniałej, już stuletniej tradycji, staniwicie Państwo silny ośrodek naukowy i akademicki doceniany nie tylko w kraju, ale także poza jego granicami.

W imieniu własnym oraz całej naszej społeczności akademickiej pragnę wyrazić głębokie uznanie dla licznych i cennych dokonań Chersońskiego Uniwersytetu Państwowego, które na trwałe wpisały się w historię nauki, stanowiąc jej tak ważne karty. Uczelnia Państwa cieszy się już stuletnią renomą znakomitej placówki naukowej i dydaktycznej, która wyznacza najwyższe standardy kształcenia i posiada wybitne rezultaty w pracy badawczej. Tym większym dla nas zaszczytem jest fakt, że Uczelnie nasze wiąże ze sobą bardzo owocna współpraca przynosząca wymierne korzyści, m.in. w programach Podwójnego Dyplomu i wymiany semestralnej.

W imieniu całej społeczności Akademii Pomorskiej w Słupsku i w imieniu własnym gratuluję Państwu tak wspaniałego rozwoju Uniwersytetu i składam serdeczne życzenia wielu wspaniałych osiągnięć na polu naukowym, spełnienia wszelkich planów i zamierzeń, satysfakcji z wypełniania akademickiej misji oraz wszelkiej pomysłowości.

Słupsk, 10.11.2017

Z wyrazami szacunku

dr hab. inż., prof. nadzw. Zbigniew Osadowski

Шановні викладачі, співробітники та студенти Херсонського державного університету!

Ваш університет – один з найстаріших закладів вищої освіти на півдні України, який пройшов славетний шлях від Юр'ївського вчительського інституту до Херсонського державного університету. За минулі роки ваш університет виріс в авторитетний науковий та освітній центр.

Колектив вашого університету готує висококваліфіковані кадри для сучасного виробництва в нових економічних умовах, для наукових досліджень у галузі фізико-математичних, інформаційно-технологічних, природничих, педагогічних та соціально-гуманітарних наук.

Багато вчених і викладачів університету, тисячі його випускників зробили гідний внесок у розвиток української та світової науки, стали активними творцями духовної та матеріальної культури України.

Багаторічні творчі зв'язки з провідними закордонними університетами не тільки надають нового імпульсу інноваційному розвитку університету, а й сприяють упровадженню світових освітніх стандартів, утвердженню авторитету Херсонщини як справжнього центру сучасної наукової думки.

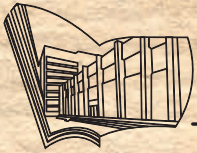
Для Херсонщини дуже важливо, що є такий авторитетний та престижний вищий навчальний заклад, який дає путівку в життя тисячам талановитих випускників, серед яких відомі політики, науковці, артисти, спортсмени, визнані керівники багатьох державних установ.

Бажаю колективу Херсонського державного університету завжди бути флагманом вищої освіти України, центром інтелектуальної творчості та пошуку.

Подальших успіхів, друзі, вагомих напрацювань та здобутків!

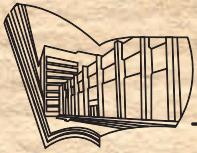
З повагою,
Народний депутат України,
голова Наглядової ради ХДУ

Сергій Хлань

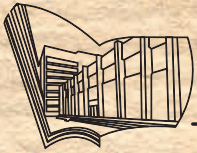
Херсонський державний університет у подіях і фактах

Жовтень 1917р.	Евакуація Юр'ївського вчительського інституту з Прибалтики до м. Херсона
14 листопада 1917р.	Початок занять Юр'ївського вчительського інституту в м. Херсоні
1 вересня 1918р.	Юридичне узаконення Юр'ївського вчительського інституту як українського навчального закладу
2 липня 1919р.	Юр'ївський учительський інститут реорганізовано в Херсонський педагогічний інститут з 4-річним терміном навчання
1919р.	Створено раду педагогічного інституту і раду студентів
Вересень 1919р.– лютий 1920р.	Тимчасово педагогічний інститут не працював у зв'язку з громадянською війною
2 березня 1920р.	Відновлено діяльність Херсонського педагогічного інституту
Серпень 1920р.	Передано педінституту будівлю, майно, навчальне обладнання комерційного училища та помешкання II чоловічої гімназії
1921р.	Херсонський педагогічний інститут перейменовано в Херсонський інститут народної освіти (ХІНО) з 2-ма факультетами: професійної освіти і соціального виховання
Травень 1922р.	Інституту передано будівлю I чоловічої гімназії
Серпень 1922р.	ХІНО переїхав у приміщення II жіночої Маріїнсько-Олександрівської гімназії
1922р.	Відкрито при ХІНО 3-річні підготовчі курси
1922–1923 н.р.	Перехід до лекційно-семінарської системи навчання
1923р.	Підготовчі курси перетворені в робітничий факультет
1924р.	За ХІНО закріплено помешкання Пушкінської школи і передано 2 студентські інтернати
1924р.	Створено Правління, яке керувало ХІНО
1924р.	Створено профспілкову та комсомольську організації ХІНО
24 жовтня 1924р.	ХІНО присвоєно ім'я Н.К. Крупської
1925р.	Перший випуск дослідно-показової 7-річної школи при ХІНО

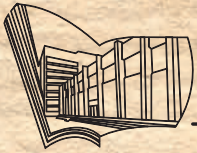
17 листопада 1925р.	ХІНО відвідав народний комісар освіти УРСР О. Шумський
1925–1926 н.р.	Введено Дальтон-план із застосуванням лабораторно-дослідницького методу навчання
1925–1926 рр.	Вийшли перші «Записки Херсонського інституту народної освіти ім.Н.К.Крупської» у двох частинах
1926р.	Відкрито Педагогічний музей при ХІНО
1927р.	Надрукована ювілейна збірка викладачів кафедри педагогіки, присвячена 100-тій річниці з дня смерті Й. Песталоцці
1930р.	ХІНО перетворено у 3-річний інститут соціального виховання
1930р.	Відкрито заочне навчання
1930р.	Випуск багатотиражної газети «За кадри»
Серпень 1933р.	Херсонський інститут соціального виховання ім.Н.К.Крупської перейменовано в Херсонський педагогічний інститут ім. Н.К.Крупської
Червень 1935р.	Отримано статус Херсонського державного педагогічного інституту ім. Н.К.Крупської (ХДПІ)
Липень 1935р.	Закрито історичний факультет та факультет мови і літератури
1936р.	У ХДПІ створено зоологічний музей, агробіостанцію та ботанічний сад
1936–1937 н.р.	Відкрито географічний факультет та вечірній учительський інститут
1938–1939 н.р.	Відкрито факультет мови і літератури з російським та українським відділеннями
1939р.	Відкрито робітфак при ХДПІ
1939р.	Побудовано астрономічний павільйон-обсерваторію
1939–1940 н.р.	Соціалістичне змагання ім. III Сталінської п'ятирічки з Миколаївським педінститутом
1940р.	Всесоюзна наукова конференція з української мови на базі ХДПІ
1940р.	Вийшли «Наукові записки ХДПІ ім. Н. К. Крупської» №1

19 серпня 1941р. - 13 березня 1944р.	Роботу ХДПІ ім. Н.К. Крупської перервано у зв'язку з німецько-фашистською окупацією м. Херсона
20 березня 1944р.	Відновлено роботу ХДПІ ім. Н.К. Крупської (5 факультетів і заочний відділ)
Вересень 1944р. 1945р.	Відкрито учительський інститут з 3 відділами Відкрито ще 2 відділи (української і російської мов та літератур) учительського інституту
1945-1946 н.р.	Відкрито заочний учительський інститут
9 січня 1945р.	Відновлено роботу вченої ради ХДПІ
1948р.	Вийшов перший випуск післявоєнних «Наукових записок ХДПІ ім. Н.К. Крупської»
Лютий 1948р.	Наукова конференція, присвячена ХХХ роковинам Радянської влади на Україні
Листопад 1948р.	Науково-теоретична студентська конференція до 30-ліття Жовтневої революції
1949р.	Створено студентське наукове товариство
1949р.	Вийшли «Наукові записки ХДПІ ім. Н.К. Крупської» № 2, 3
1 вересня 1950р.	Закрито географічний та історичний факультети ХДПІ
1955р.	Створено теплицю і тваринник на природничому факультеті
1956–1957рр.	Херсонський педінститут розпочав підготовку вчителів широкого профілю
1957р.	Створено кабінет музики і співів на факультеті мови і літератури
1957р.	Вийшла монографія директора Г.П. Катренка «Херсонському інституті – 40 років»
1958р.	Відкрито нову обсерваторію на фізико-математичному факультеті
1959р.	Створено механічну майстерню на фізико-математичному факультеті
1959р.	Відкрито водну станцію на березі Дніпра
1960р.	Створено гандбольну команду ХДПІ
1960р.	Створено чоловічий ансамбль «Берізка»
1961р.	Створено школу юних математиків

1962р.	Відкрито загальнонауковий факультет ХДПІ (3 відділення)
1963–1965рр.	Сконструйовано перші інститутські навчальні пристрої, навчальну машину «Школяр», автоматизований клас для програмованого контролю знань
1964р.	Відкрито при кафедрі фізики науково-дослідну лабораторію високотемпературних напівпровідників та спеціальних сплавів
1964р.	Створено факультет громадських професій
1965р.	Організовано 8-місячні підготовчі курси до вступу в ХДПІ
1965р.	Факультет мови і літератури реорганізовано в філологічний факультет з українським та російським відділеннями
1965–1966рр.	На всіх факультетах введено вивчення курсу «Технічні засоби навчання»
1966р.	Створено вчені ради факультетів
1966р.	На філологічному факультеті відкрито відділення для підготовки вчителів російської мови і літератури для Узбецької РСР та Каракалпакської автономної республіки
1967р.	Створено раду молодих учених
1967р.	Уперше студентські наукові роботи потрапили на республіканський конкурс
1967р.	Створено художню раду ХДПІ
1967р.	ХДПІ нагороджено Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР
1967р.	Відкрито новий студентський гуртожиток
1969р.	Республіканська науково-практична конференція, присвячена 100-річчю від дня народження Н.К. Крупської
1970р.	Відкрито школу юних педагогів
1972р.	Створено науково-дослідний сектор ХДПІ
1973р.	Відкрито загальнотехнічний факультет
1973р.	Відкрито підготовче відділення

1975р.	Створено службу науково-технічної інформації ХДПІ
1977р.	Відкрито педагогічний факультет
24 листопада 1978р.	Відкрито новий головний корпус ХДПІ ім. Н.К. Крупської
1980р.	Відкрито новий гуртожиток №3
1986р.	Створено раду інституту з нових інформаційних технологій навчання
1986р.	Відкрито факультет іноземних мов
1989р.	Відкрито корпус філологічного факультету
1990р.	Розпочато експеримент із упровадження концепції безперервної педагогічної освіти
17 вересня 1991р.	Підготовче відділення реорганізовано в факультет довузівської підготовки
1991р.	Відкрито міжвузівську наукову лабораторію естетичного виховання АПН України
1991р.	Створено лабораторію із вивчення регіонального історично-культурного типу Півдня України
1991р.	Засновано Південно-Український навчально-методичний регіональний центр «Пілотні школи»
1992р.	На базі філологічного факультету створено 3 нові факультети: додаткових педагогічних спеціальностей і перепідготовки кадрів, української філології та зарубіжної філології
1992р.	Відкрито аспірантуру ХДПІ
Листопад 1993р.	Створено ансамбль танцю «Сузір'я»
1994р.	Відкрито факультет фізичного виховання та спорту
1994р.	Відкрито Академічний ліцей при ХДПІ
1994р.	Останній випуск студентів «узбецького» відділення
1995р.	Відкрито історико-правознавчий факультет
1996р.	На базі факультету додаткових педагогічних спеціальностей та перепідготовки кадрів створено правовий факультет
1996р.	Факультет довузівської підготовки реорганізовано в центр довузівської підготовки ХДПІ
1998р.	Відкрито художньо-педагогічний факультет

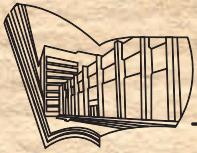
1998р.	Історико-правознавчий факультет реорганізовано в історичний
1998р.	Факультет зарубіжної філології реорганізовано в факультет іноземної філології
25 травня 1998р.	Постановою Кабінету Міністрів України №744 ХДПІ реорганізовано в Херсонський державний педагогічний університет (ХДПУ)
Жовтень 1998р.	Вийшов перший номер газети ХДПУ та Академічного ліцею при ХДПУ «Кафедра»
Листопад 1998р.	Створено навчальний студентський театр «Студі-Арт»
Вересень 1999р.	Створено громадську юридичну консультацію
1999р.	Створено відділ міжнародних зв'язків ХДПУ
1999р.	Відкрито факультет перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів
1999р.	Правовий факультет реорганізовано в соціально-правовий факультет
2000р.	Засновано симфонічний оркестр ХДПУ
Вересень 2000р.	Відкрито Центр іспанської мови та культури
2001р.	Соціально-правовий факультет реорганізовано в економіко-правовий
2001р.	Відкрито видавництво ХДПУ
25 січня 2002р.	Навчальному студентському театру «Студі-Арт» присвоєно звання «Народний художній колектив»
Травень 2002р.	Створено спеціалізовану вчену раду К.67.053.01 із захисту кандидатських дисертацій з трьох педагогічних спеціальностей: 13.00.02 - теорія та методика навчання (українська мова); 13.00.02 - теорія та методика навчання (російська мова); 13.00.07 – теорія та методика виховання
Вересень 2002р.	Відкрито музей історії університету
31 жовтня 2002р.	Музею історії ХДПУ присвоєно звання «Народний»
16 листопада 2002р.	Розпорядженням Кабінету Міністрів України №641-р ХДПУ реорганізовано в Херсонський державний університет (ХДУ)
2002р.	Відкрито Центр польської мови та культури

2002р.	Створено Інформаційно-навчальний центр землевпорядкування
2003р.	Психолого-природничий факультет реорганізовано в Інститут природознавства
2003р.	Факультет іноземної філології реорганізовано в Інститут іноземної філології
2003р.	Інженерно-педагогічний факультет реорганізовано в інженерно-технологічний факультет
2003р.	Вийшов інформаційно-методичний журнал видавництва ХДУ «Печатное слово»
2003р.	Відкрито соціально-психологічний факультет
Листопад 2003р.	Відкрито Центр турецької мови та культури
2003р.	Економіко-правовий факультет реорганізовано в економіко-юридичний
2003р.	Художньо-педагогічний факультет реорганізовано у факультет культури і мистецтв
2003р.	Факультет початкового навчання реорганізовано у факультет дошкільної та початкової освіти
2003р.	Факультет української філології реорганізовано у факультет філології та журналістики
2003р.	Відбувся пуск двох автономних газових котелень
2004р.	Відкрито нову роздягальню для студентів
2004р.	Розпочала роботу спеціалізована вчена рада К 67.053.02 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.02 – російська література
2004р.	На базі соціально-психологічного та історичного факультетів створено Інститут психології, історії та соціології
2004р.	Створено Науково-дослідний інститут інформаційних технологій
2005р.	Вийшло наукове видання «Чорноморський ботанічний журнал»
Квітень 2005р.	Розпочав роботу Центр розвитку малого бізнесу
13 червня 2005р.	Музею історії ХДУ присвоєно звання «Зразковий музей»

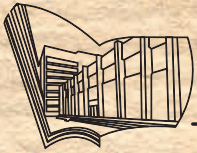
- 2005р.** Факультет філології та журналістики реорганізовано в Інститут філології та журналістики
- Листопад 2005р.** Відкрито Український культурний центр
- 25 листопада 2005р.** Візит до університету Міністра освіти і науки України С.М. Ніколаєнка
- Січень 2006р.** Вийшов перший номер газети «Університетська панорама»
- 12 листопада 2007р.** Відбувся I настановний з'їзд випускників ХДУ
- 13 листопада 2007р.** Відбулося відкриття пам'ятного знака на честь професорів і провідних викладачів ХХ століття
- 14 листопада 2007р.** Відкрито музей наукових колекцій
- 14 листопада 2007р.** Відкрито виставкову залу
- 9 квітня 2008р.** Відкрито спеціалізовану вчену раду К 67.051.02 зі спеціальності 13.00.02 – теорія та методика навчання (математика)
- 10 квітня 2008р.** Відкрито спеціалізовану вчену раду К 67.051.01 зі спеціальностей 03.00.04- біохімія та 03.00.13- фізіологія людини і тварини
- 14 липня 2008р.** Відкрито спеціалізовану вчену раду Д 67.051.03 із захисту докторських дисертацій зі спеціальностей 13.00.02 – теорія та методика навчання (українська мова), 13.00.02 – теорія та методика навчання (російська мова)
- 2008р.** Центр довузівської підготовки перетворено у навчальний центр профільної підготовки та тестових технологій
- 19 жовтня 2009р.** Відкрито освітній центр Ф. Фребеля
- 20 жовтня 2009р.** Відкрито спеціалізовану вчену раду К 67.051.05 із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності: 10.02.04- германські мови
- 2010р.** Отримано ліцензію на підготовку до навчання іноземних громадян
- 2010р.** Відкрито спеціалізовану вчену раду К 67.051.02 зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти
- 22 травня 2010р.** Відкрито інформаційний центр Європейського Союзу
- Грудень 2010р.** Відкрито Центр навчання іноземних громадян
- 21 березня 2011р.** Відкрито Ізраїльський культурний центр

1 вересня 2011р.	Створено Прес-центр ХДУ
Вересень 2011р.	На базі економіко-юридичного факультету створено юридичний факультет та факультет економіки і менеджменту
Вересень 2011р.	Інженерно-технологічний факультет перейменовано у факультет технологій та сфери обслуговування
26 вересня 2011р.	Створено музейно-архівний центр ХДУ
1 листопада 2011р.	Створено кафедру туризму
3 листопада 2011р.	Інститут природознавства реорганізовано у два факультети: факультет біології, географії і екології та факультет природознавства, здоров'я людини і туризму
3 листопада 2011р.	Інститут іноземної філології реорганізовано у два факультети: факультет іноземної філології та факультет перекладознавства
3 листопада 2011р.	Інститут психології, історії та соціології перейменовано на факультет психології, історії та соціології
3 листопада 2011р.	Інститут філології та журналістики перейменовано на факультет філології та журналістики
3 листопада 2011р.	Поновлено діяльність факультету довузівської підготовки
16 листопада 2011р.	Початок роботи школи молодого викладача
Жовтень 2012р.	Реконструйовано зоологічний музей ХДУ
26 листопада 2012р.	Створено психологічну службу
26 березня 2013р.	Відновлено діяльність юридичної клініки
1 травня 2013р.	Відкрито спеціалізовану вчену раду К 67.051.05 із захисту кандидатських дисертацій зі спеціальності: 10.02.16- перекладознавство
Вересень 2013р.	Факультет довузівської підготовки перейменовано в центр довузівської підготовки
14 листопада 2013р.	Відкрито Болгарський культурний центр ім. святих Кирила і Мефодія
2013р.	Підписано договори про подвійне дипломування між ХДУ та Університетом економіки (м. Бидгощ, Польща)
Грудень 2013р.	Вийшов перший номер відновленої газети «Університетська панорама»

- 13 лютого 2014р.** Підписано додаткову угоду 2 про реалізацію програми «Подвійний диплом» між ХДУ та Поморською Академією (м. Слупськ, Польща)
- 2014р.** Створено інституційний репозитарій ХДУ eKhSUIR
- 3 квітня 2014р.** Відкрито пам'ятну дошку О. Гончару
- 28 квітня 2014р.** Візит до ХДУ Міністра освіти і науки України С.М. Квіта
- 7 серпня 2014р.** Відкрито магістратуру зі спеціальності «Управління навчальним закладом»
- 29 серпня 2014р.** Створено науково-практичний центр корекції, реабілітації та розвитку дітей та молоді при факультеті природознавства, здоров'я людини і туризму
- 5 вересня 2014р.** Психологічну службу реорганізовано у соціально-психологічну службу
- 28 жовтня 2014р.** Створено природничий навчально-науковий стаціонар ХДУ на базі СОР «Буревісник»
- 17 жовтня 2014р.** Відкрито тренажерний зал
- 2015р.** Подовжено ліцензію на підготовку іноземних громадян
- 16 лютого 2015р.** Відкрито пам'ятну дошку Р. Сторчеусу.
- 25 травня 2015р.** Бібліотека університету стала Науковою на підставі рішення вченої ради
- 1 липня 2016р.** Відкрито кафе-піцерію «Універ»
- Вересень 2016р.** Центр довузівської підготовки реорганізовано в центр довузівської підготовки та роботи з іноземними громадянами
- 1 лютого 2017р.** Факультет перекладознавства та факультет іноземної філології реорганізовано у факультет іноземної філології
- 8 лютого 2017р.** Перші подвійні дипломи отримали 9 випускників факультету фізичного виховання та спорту
- Березень 2017р.** Відділ розвитку інфраструктури трансферу технологій реорганізовано в інформаційно-обчислювальний центр

- 10 березня 2017р.** Постанова Кабінету Міністрів України № 133 «Про утворення військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів та внесення змін у додаток до Порядку проведення військової підготовки громадян України за програмою підготовки офіцерів запасу», якою в ХДУ започатковано діяльність військової кафедри
- 12 травня 2017р.** Проведено Ювілейну академію до 100-річчя ХДУ в Педагогічному музеї України (Київський міський будинок учителя)
- Червень 2017р.** Засновано електронний збірник «Туризм та краєзнавство»
- 11 жовтня 2017р.** Відкрито новий спортивний майданчик з ігрових видів спорту
- 24 жовтня 2017р.** Вийшла в обіг пам'ятна монета «100 років Херсонському державному університету», виготовлена Національним банком України (нейзильбер, номінал 2 гривні, тираж 30 000)
- 14 листопада 2017р.** Закладено «Капсулу часу»
- 22 листопада 2017р.** Візит до ХДУ Першої Леді України М.А. Порошенка
- 22 грудня 2017р.** Відкриття двох лабораторій робототехніки на факультетах фізики, математики та інформатики і дошкільної та початкової освіти
- 15 січня 2018 р.** Кафедрі педагогіки, психології й освітнього менеджменту присвоєно ім'я доктора педагогічних наук, професора Є. Петухова
- 15 лютого 2018 р.** Вибори ректора ХДУ. Ректором обрано доктора педагогічних наук, професора О.В. Співаковського
- 27 березня 2018 р.** Візит до університету Міністра молоді та спорту України І.О. Жданова
- 27 березня 2018 р.** Круглий стіл «Обговорення проекту Концепції розвитку педагогічної освіти» за участю генерального директора директорату вищої освіти і освіти дорослих О.І. Шарова на базі ХДУ
- 25 квітня 2018 р.** Всеукраїнський освітній форум «Нова українська школа – діалог з В.О. Сухомлинським» на базі ХДУ

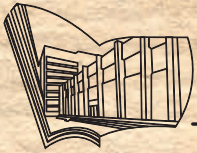
- 25 квітня 2018 р.** Кафедру фізичної терапії та здоров'я людини реорганізовано в кафедру медицини та фізичної терапії
- 15 травня 2018 р.** Херсонському державному університету надано ліцензію на підготовку фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 222 Медицина з ліцензованим обсягом підготовки – 150 осіб (наказ МОН України від 15.05.2018 № 666-л «Про ліцензування освітньої діяльності»)
- 8 червня 2018 р.** Ректором ХДУ призначено О.В. Співаковського доктора педагогічних наук, професора (наказ МОН України від 08.06.2018 №246-к)
- 27 червня 2018 р.** Факультет філології та журналістики перейменовано на факультет української філології та журналістики
- 27 червня 2018 р.** Факультет дошкільної та початкової освіти перейменовано на педагогічний факультет
- 27 червня 2018 р.** Юридичний факультет перейменовано на історико-юридичний факультет
- 27 червня 2018 р.** Факультет фізики, математики та інформатики перейменовано на факультет комп'ютерних наук, фізики та математики
- 27 червня 2018 р.** Факультет психології, історії та соціології перейменовано на соціально-психологічний факультет
- 27 червня 2018 р.** Факультет природознавства, здоров'я людини і туризму перейменовано на медичний факультет
- 17 липня 2018 р.** Відкриття кабінету хімії та освітніх технологій, кабінету фізики та освітніх технологій
- 31 серпня 2018 р.** Затвердження стратегії розвитку ХДУ на 2018-2023 рр.
- 1 вересня 2018 р.** Відкриття їдальні у навчальному корпусі №5
- 28 вересня 2018 р.** Припинено діяльність факультету технологій та сфери обслуговування
- 28 вересня 2018 р.** Припинено діяльність загальноуніверситетської кафедри мовної освіти
- 6 жовтня 2018 р.** Розпочала роботу «Школа юного фізика, математика та інформатика»
- 10 листопада 2018 р.** Розпочала роботу «Школа юного психолога»

- 29 листопада 2018 р.** Відкриття спортивних залів університету після реконструкції
- 29 листопада 2018 р.** Започаткування «Університету третього покоління»
- 12 грудня 2018 р.** Перший обласний фестиваль роботехніки і турнір роботрафік на базі ХДУ
- 27 грудня 2018 р.** Приєднання Бериславського педагогічного коледжу ім.В. Беньковського та Генічеського медичного училища до ХДУ(розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1091-р)

Директори і ректори університету

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Роки праці у навчальному закладі	Фах, учене звання, науковий ступінь
1	Страхович Ф.С.	1914-1919	Дійсний статський радник, викладач педагогіки
2	Анучін А.В.	1919-1920	Професор
3	Фідровський В.М.	березень- грудень 1920	Викладач філології та історії
4	Гревізирський К.Ю.	1921-1923	Викладач історії, професор
5	Ярославенко С.С.	1924-1927	Викладач педагогіки
6	Бандурівський А.З.	1927-1928	
7	Нагорний А.Я.	1928-1929	
8	Бойко І.Г.	1929-1936	В.о. професора кафедри соціально-економічних дисциплін, лектор марксизму-ленінізму
9	Хірін А.П.	1936-1937	
10	Загородній О.Г.	1938-1939	Старший викладач кафедри соціально-економічних дисциплін
11	Черного Л.А.	1939-1940	Викладач біології
12	Устименко А.Л.	1940-1941	В.о. доцента кафедри математичного аналізу
13	Савчук О.Н.	1944-1945	Завідувач кафедри політекономії
14	Семенов І.Д.	1945-1950	Старший викладач кафедри політекономії
15	Катренко Г.П.	1950-1959	Доцент кафедри педагогіки
16	Кузнецов О.Д.	1959-1962	Кандидат економічних наук, доцент
17	Семенов С.М.	1962-1965	Доцент кафедри зоології
18	Богданов П.Є.	1965-1975	Кандидат історичних наук
19	Поліщук Є.П.	1975-1986	Кандидат філософських наук, доцент
20	Ніцой А.І.	1987-1996	Кандидат історичних наук, професор
21	Беляєв Ю.І.	1996-2011	Кандидат філологічних наук, професор
22	Мішуков О.В.	липень – грудень 2011	Доктор філологічних наук, професор
23	Ходосовцев О.Є.	2012 – 2015	Доктор біологічних наук, професор
24	Стратонов В.М.	2015-2017	Доктор юридичних наук, професор
25	Співаковський О.В.	з червня 2018	Кандидат фізико-математичних наук, доктор педагогічних наук, професор

Університет на рубежі десятиліть (2007-2017 рр.)

У листопаді 2007 року Херсонському державному університету виповнилося 90 років. Ювілей святкували протягом тижня, що розпочався настановним з'їздом випускників ХДУ. Відкриваючи його, перший проректор О.В. Мішуков зазначив, що це зібрання має на меті об'єднати зусилля колишніх студентів ВНЗ, нині шанованих громадян незалежної держави, на подальшу розбудову університету.

Перший настановний з'їзд випускників Херсонського державного університету (2007 р.)

У роботі з'їзду взяли участь народний учитель СРСР Ю.М. Черненко, лауреат Національної премії імені Т. Шевченка поет А.І.Кичинський, заслужений учитель України, кандидат технічних наук, директор фізико-технічного ліцею при Херсонському національному технічному університеті та Дніпропетровському національному університеті ім. О. Гончара М.І. Бабенко, заслужений учитель України, перший заступник директора Академічного ліцею при Херсонському державному університеті Е.Г. Мовенко, відмінник освіти України, учитель початкових класів ЗОШ № 41 м. Херсона О.О. Мала, директор підприємства ООО «Херсонавтокомунсервіс» С.В. Пінькас, редактор ТВО «Ранок» ХОДТРК «Скіфія» Г.М. Голікова та ін. Усі вони відзначали, що рідний університет був важливою віхою в їхньому житті.

На головній площі університету урочисто відкрили пам'ятний меморіальний знак на вшанування професорів і викладачів Херсонського державного університету, які розбудовували освіту на Херсонщині в ХХ столітті. У ювілейні дні також було

відкрито Музей наукових колекцій ХДУ та виставкову залу.

Головною подією свята став ювілейний вечір «Нам – 90», що відбувся на сцені найбільшої на Херсонщині кіноконцертної зали «Ювілейна».

Ювілярів вітали народний депутат України, Міністр освіти і науки України, у минулому – доцент Херсонського державного університету С.М. Ніколаєнко, народний депутат України, голова Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України К.С. Самойлик, перші особи Херсонської області, зарубіжні гості.

Напередодні свята Указом Президента України почесні звання «Заслужений працівник освіти України» присвоєно проректорові, професору В.Л. Федяєвій, завідувачу кафедри, доцентів С.М. Іванищук,

Випускники ХДУ:
народний вчитель СРСР
Ю.М. Черненко та редактор ТРК
«СКІФІЯ» Г.М. Голікова

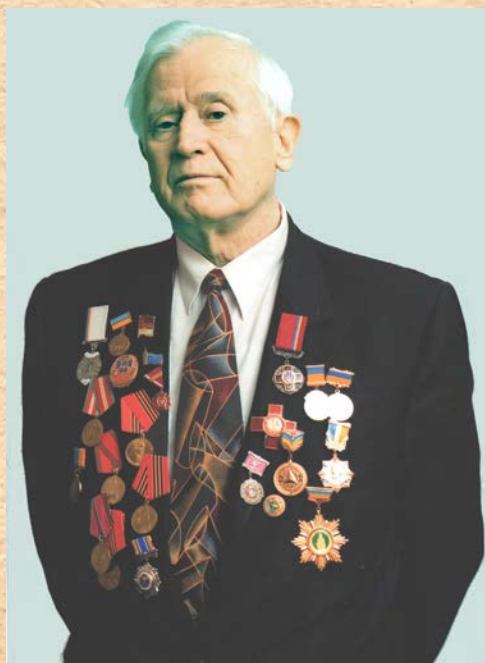
почесні грамоти Верховної Ради України отримали перший проректор, професор О.В. Мішуков, директор Інституту іноземної філології, професор Л.М. Руденко, директор Інституту філології і журналістики, професор В.П. Олексенко, професор Є.П. Голобородько.

Знаками Міністерства освіти і науки України «За наукові досягнення» нагороджено ректора університету, професора Ю.І. Беляєва, проректора університету, професора О.В. Співаковського. Усього в ювілейні дні понад 200 викладачів і співробітників вишу отримали нагороди, грамоти та подяки, 200 найкращих студентів наказом ректора університету були

відзначені грошовими преміями і подяками. Почесними професорами, докторами, працівниками університету за рішенням ученої ради стали С.М. Ніколаєнко, К.С. Самойлик, Є.С. Барбіна, Л.І. Белєхова, ректори та професори кількох польських ВНЗ, з якими співпрацював університет протягом останніх років.

Ю.М. Бардачов, С.М. Миколаєнко, К.С. Самойлик, Ю.І. Беляєв та В.А. Демьохін на святковому концерті «Нам – 90»

Ректор університету (1996-2011 рр.) – кандидат філологічних наук, професор Ю.І. Беляєв

Університет за керівництва Ю.І. Беляєва і після свого 90-річчя впевнено рухався в майбутнє, оскільки і студенти, і професорсько-викладацький склад мали всі можливості для якісного навчання, нових наукових звершень, реалізації своїх творчих здібностей і талантів. Пліч-о-пліч із ним працювали проректори О.В. Мішуков, О.В. Співаковський, В.Л. Федяєва, О.А. Теслюк, О.В. Нечипоренко, головний бухгалтер І.Д. Ванькова, учений секретар Л.В. Бабіч.

Широкий, як завжди, діапазон роботи ректорату саме тоді спрямовувався насамперед на надання високоякісних освітніх послуг студентам, покращення методичного оснащення й організації освітнього процесу відповідно до вимог Болонської угоди, пошуку найбільш ефективних напрямів і способів реалізації творчих здібностей студентської молоді в різних сферах її діяльності.

Ректор Ю.І. Беляєв, проректор з наукової роботи В.Л. Федяєва, перший проректор О.В. Мішуков

Структурною основою університету стали дещо відмінні один від одного навчально-наукові підрозділи, а саме інститути та факультети.

Серед них 4 інститути: іноземної філології (керівник – доктор філологічних наук, професор Л.М. Руденко); природознавства (керівник – доктор педагогічних наук, професор С.В. Шмалей); філології та журналістики (керівник – доктор філологічних наук, професор В.П. Олексенко); психології, історії та соціології (керівник – кандидат філологічних наук, професор кафедри І.В. Шапошникова). Ці підрозділи концентрували в собі велику кількість студентів, викладачів, напрямів підготовки фахівців, спеціальностей і спеціалізацій, допоміжних підрозділів у межах чинних фінансових фондів.

Функціонування інститутів гармонійно поєднувалося з традиційними формами організації навчально-наукової роботи студентів і викладачів – 6-ма факультетами: фізичного виховання та спорту (декан – кандидат технічних наук, професор кафедри Б.Г. Кедровський); дошкільної та початкової освіти (декан – доктор педагогічних наук, професор Л.Є. Петухова); економіко-юридичним (декан – кандидат економічних наук, професор кафедри Н.А Тюхтенко);

фізики, математики та інформатики (декан – кандидат фізико-математичних наук, доцент В.І. Кузьмич); культури і мистецтв (декан – кандидат педагогічних наук, професор кафедри М.Г. Левченко); інженерно-технологічним (декан – кандидат педагогічних наук, професор кафедри В.І. Чепок).

У цей період було створено нові для університету кафедри: психології та педагогіки мистецької освіти; практичної психології; загальної та соціальної психології; мовної освіти. Уперше кількість кафедр в університеті перевищила 50. Відкрилися нові відділи: зі зв'язків із держустановами та громадськими організаціями; моніторингу якості освіти.

У 2008 році новостворений редакційно-видавничий відділ очолила О.Ю. Беляєва, яка була й головним редактором офіційної газети ХДУ «Університетська панорама» та інформаційно-методичного журналу ХДУ «Печатное слово».

Важливою подією наукового життя нашого закладу в 2008-

Головний редактор офіційної газети ХДУ «Університетська панорама» О.Ю. Беляєва

2010 роках стало відкриття декількох спеціалізованих учених рад. Зокрема, протягом 2008-2014 років в університеті працювала спеціалізована вчена рада К 67.051.01 зі спеціальностей 03.00.04 Біохімія та 10.03.13 Фізіологія людини і тварини (голова ради – доктор біологічних наук, професор В.П. Зав'ялов), у якій захищено 23 дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук.

Від 2008 року спеціалізована вчена рада Д 67.051.03 набула повноважень із захисту докторських дисертацій (із правом захисту кандидатських дисертацій) зі спеціальностей 13.00.02 Теорія та методика навчання (українська мова), 13.00.02 Теорія та методика навчання (російська мова). Постійним головою цієї ради є доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України М.І. Пентиліук. За час функціонування ради захищено 10 докторських та понад 30 кандидатських дисертацій.

З 2008 року в університеті розпочала свою діяльність спеціалізована вчена рада К 67.051.02 зі спеціальності 13.00.02 Теорія та методика навчання (математика), а з 2010 року – ще й зі спеціальності 13.00.04 Теорія і методика професійної освіти, у якій захищено понад 60 кандидатських дисертацій. Головою ради в різні роки були доктор педагогічних наук, професор, член-ко-

Засідання спеціалізованої вченої ради Д 67.051.03 – голова доктор педагогічних наук, професор М.І. Пентиліук

респондент НАПН України О.В. Співаковський та доктор фізико-математичних наук, професор М.С. Львов. З 2017 року раду очолює доктор фізико-математичних наук, доцент В.С. Песчаненко.

З 2009 року в університеті працює спеціалізована вчена рада К 67.051.05 із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.02.04 Германські мови, а з 2013 року – ще й зі спеціальності 10.02.16 Перекладознавство. Голова ради – доктор філологічних наук, професор Л.І. Белехова. За роки функціонування ради успішно захищено 116 кандидатських дисертацій.

Загалом протягом останніх десяти років (2007–2017 рр.) науково-педагогічні працівники університету захистили майже 200 кандидатських і 40 докторських дисертацій, атестат доцента отримали 135 викладачів, атестат професора – 20 викладачів.

У березні 2009 року в університеті вперше проведено II етап Усеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Історія», а також утретє успішно пройшов

Спеціалізована вчена рада К 67.051.02 – голова доктор педагогічних наук, професор О.В. Співаковський

II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Українська мова та література».

Постійну увагу колектив університету приділяв організації та проведенню масових наукових заходів. У 2009 році на базі ХДУ проведено 49 наукових, науково-методичних конференцій та науково-практичних семінарів різного рівня, серед них 15 міжнародних, 17 усеукраїнських, 17 регіональних та обласних.

Засідання спеціалізованої вченої ради К 67.051.05 – голова доктор філологічних наук, професор Л.І. Белехова

Підвищенню рівня науково-дослідної і методичної роботи в університеті сприяло збереження традиційних та розширення за безпосередньої координації проректором із міжнародних зв'язків О.В. Співаковським нових міжнародних і міжуніверситетських партнерських зв'язків. Зокрема, лише в рамках проектів Tempus-Tasis проведено 3 міжнародні конференції за участі 12 професорів університету Ніцци Софія-Антиполіс (Франція); університету Каледонія в Глазго (Великобританія); Королівського технічного університету (Швеція); науково-дослідного інституту символічних обчислень,

університету Й. Кеплера в м. Лінц (Австрія); університету Альпен у Клагенфурті (Австрія); університету штату Нью-Йорк у Потсдамі (США).

Одними з головних завдань ХДУ, як закладу вищої освіти, що готує висококваліфікованих фахівців у різних галузях, стає активне впровадження в освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій, створення міжуніверситетської інфраструктури, розвиток системи неперервної освіти з використанням інформаційних комп'ютерних технологій. У 2009 році продовжувалася реалізація міжнародних проектів, спрямованих на розроблення і впровадження цих технологій у нашому університеті.

Серед них:

– Tempus JER-27237 – 2006 «Програма з комп'ютерних наук для українських університетів». Координатори проекту: проректор ХДУ, професор О.В. Співаковський, професор Г.М. Жолткевич (Харківський національний університет ім. В. Каразіна), професор Філіп Лаір (університет Ніцци Софія-Антиполіс).

– Tempus JER-27247 – 2006 «ІКТ-сервіси для навчання та персонального розвитку студентів». Координатори проекту: проректор ХДУ, професор О.В. Співаковський, ректор Херсонського національного технічного університету, професор Ю.М. Бардачов, професор Жорж Малє (університет Ніцци Софія-Антиполіс).

– Проект «Розроблення символічних методів та веб-технологій для віртуального центру обчислення нелінійних резонансів». Координатори проекту:

професор М.С. Львов (ХДУ), професор О. Карташова (університет м. Лінц, Австрія).

У цей період утілювались у життя й такі принципи, форми і методи Болонського процесу, як удосконалення змістовного наповнення кредитних модулів, планування та контроль самостійної й індивідуальної роботи студентів. Проводилася підготовка, спрямована на розширення мобільності студентів, стажування й навчання їх у закордонних ВНЗ. Завдяки цьому в 2008-2009 навчальному році 30 студентів інституту іноземної філології пройшли дистанційний курс навчання в університеті Готланда (Швеція), 21 студент – частковий курс навчання в провідних університетах Нідерландів, Німеччини, Франції, Польщі, Іспанії, Великої Британії. 20 студентів були направлені до США на мовну практику.

У 2009 році при нашому університеті вперше в Україні зареєстровано Херсонську обласну громадську організацію «Фребельтовариство», метою діяльності якої є координація соціального й культурного розвитку дитинства, молоді й дорослого населення в Херсонській області, актуалізація потреб рефлексії історичного досвіду розвитку дошкільної педагогіки в контексті традицій та інновацій із метою збереження власної національної ідентичності.

20 жовтня 2009 року на базі факультету дошкільної та початкової освіти відбулася урочиста церемонія відкриття першого і єдиного в Україні освітнього центру Фрідріха Фребеля. На урочистості завітали гості з батьківщини німецького вченого – віце-прези-

Відкриття освітнього центру Ф. Фребеля в ХДУ

дент Усесвітнього Фребельтовариства, президент Німецького відділення Карл Нойман, викладачі Фребельсемінару. Головою освітнього центру призначено декана ФДПО, професора Л.Є. Петухову, а координатором – О.Е. Анісімову, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти. У центрі регулярно проводяться семінари-тренінги для педагогів-практиків у галузі дошкільної освіти «Інтеграція сучасних освітніх систем Європи та світу в контексті впровадження педагогічних ідей

Ф. Фребеля», педагогічні читання, наукові студентські конференції, майстер-класи для працівників дошкільної освіти міста й області. Такі зустрічі демонструють тісну співпрацю теоретиків і науковців, а також тих, хто практично займається дошкільним вихованням.

Тісна й плідна співпраця з Фребельсемінаром продовжується вже понад 8 років. Продуктивною формою збагачення досвіду міжнародної діяльності стало проведення наукових конференцій і міжнародних методичних семінарів. Зокрема, у вересні 2010 року в рамках перебування делегації Євангельського Фребельсемінару на базі освітнього центру Фребеля організовано міжнародний семінар «Дошкільна освіта в країнах ЄС та Україні». У травні 2011 року проведено міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти». Навесні 2011 року до м. Касселя було відряджено викладачів і студентів факультету дошкільної та

Урочистості з нагоди відкриття освітнього центру Ф. Фребеля в ХДУ

початкової освіти О. Анісімова, М. Іголкіна, Т. Макаренко, В. Саєнко. Програмою візиту передбачено обмін досвідом щодо впровадження педагогічних ідей Ф. Фребеля в освітньому просторі Херсонщини, презентація на міжнародному рівні національних освітніх програм галузі дошкільної освіти, ознайомлення з діяльністю Євангеліївського Фребельсемінару. Студенти проходили практику у фребельському дитячому садку, знайомилися з роботою державного дитсадка для дітей раннього віку.

У листопаді 2012 року в Херсоні відкрито дитячий садок № 33, який упроваджує педагогічні ідеї Ф. Фребеля. Згодом закладу присвоєно ім'я німецького вченого. Від благодійного фонду «Антонівка» надійшла спонсорська допомога – дидактичні іграшки, «Дари Фребеля», кошти на облаштування медичних групових кімнат. Освітній центр університету здійснює в садку науково-педагогічний супровід, студенти – активні учасники всіх подій, викладачі проводять семінари та майстер-класи.

У травні 2016 року колеги з Німеччини – директор Фребельсемінару доктор Фреймут Ширмахер та

голова благодійного фонду «Антонівка» Вінфрід Морлок узяли участь у міжнародному науково-практичному семінарі «Інтеграція сучасних освітніх систем Європи та світу в контексті впровадження педагогічних ідей Ф. Фребеля». Гості відвідали Херсонський дитячий садок № 33, де ознайомилися з тим, як використовуються дидактичні посібники, фребелівські «дарунки для дитячих ігор», спортивний інвентар, придбані на кошти благодійного фонду. Підсумком візиту стало підписання Угоди про взаємне співробітництво між Херсонським державним університетом та Фребельсемінаром. Угодою передбачено розвиток академічних і наукових зв'язків між навчальними закладами.

У 2009-2010 н. р. головною метою роботи університету стало підвищення якості освіти, розширення діапазону й результативності наукових досліджень. Продовжувалася систематизована діяльність із підготовки фахівців, що за змістом відповідала вимогам удосконалення освіти в Україні й наближена до європейських освітніх норм.

Саме тоді нагальним для ВНЗ стало ліцензування нових для університету напрямів підготовки «Культурологія», «Програмна інженерія» за ОКР «бакалавр». Збільшилася підготовка фахівців за 35-ма іншими напрямками.

Активно розвивалося дистанційне навчання. Було створено сайти «Херсонський віртуальний університет» і «Університетська панорама. Сайт офіційної газети ХДУ». Викладачі отримали змогу розміщувати методичні матеріали до занять та іншу інформацію. На сайті «Херсонський віртуальний університет» з цього навчального року почали розміщувати е-бібліотеки кафедр. Було започатковано систему дистанційного тестування «Веб-Екзаменатор».

Розширилася навчально-інформаційна база ХДУ і за рахунок використання в освітньому процесі готових електронних прикладних програм, запропонованих МОН з окремих дисциплін та створення власних програмних продуктів, таких як:

програмно-методичний комплекс «ТерМ 7» підтримки практичної математичної діяльності; програмно-методичний комплекс «Відеоінтерпретатор алгоритмів пошуку і сортування» тощо.

З кожним роком міцнішали міжвишівські контакти Херсонського державного університету з вітчизняними й закордонними ВНЗ. Кафедри університету, поглиблюючи взаємозв'язок наукової діяльності з освітнім процесом, запровадили широку співпрацю з ученими інститутів НАН України, НАПН України, із національними спілками театральних діячів, журналістів, художників, Академією української преси, Національною оперою України

ім. Т. Шевченка, Дніпропетровським академічним театром опери та балету, Клагенфуртським університетом (Австрія), закладами культури й освіти, ВНЗ, підприємствами, установами, громадськими організаціями м. Херсона. Зарубіжними партнерами ХДУ стали понад 30 університетів, інститутів, академій, коледжів.

Херсонський державний університет здобув ім'я не тільки завдяки плідній науково-дослідній та освітянській роботі, а й успішній творчій діяльності.

Народний ансамбль танцю «Сузір'я» (художній керівник Алла Рехліцька) отримав диплом лауреата IV Міжнародного фестивалю дитячої та юнацької творчості «Дружба».

Навчальний народний театр «Студі-Арт» узяв активну участь у XI Міжнародному театральному фестивалі «Мельпомена Таврії», Відкритому Міжнародному фестивалі молодіжних театрів «Південні маски» і був нагороджений дипломом за «Краще сучасне втілення та пропагування української драматичної спадщини».

У стінах Херсонського державного університету успішно проходили культурно-масові, профорієнтаційні та мистецькі заходи, такі, як «День знань»; 15-річчя створення Херсонського Акаде-

Народний ансамбль танцю «Сузір'я»

мічного ліцею при ХДУ; фестиваль мистецтв ХДУ «Молода хвиля» тощо.

Реалізовувалися також спільні проекти університету та організацій міста й області: «Херсону – з любов'ю» – гала-концерт, присвячений 231-й річниці з дня заснування міста Херсона; ювілейний вечір «Нам – 50», присвячений створенню клінічної лікарні ім. О. Лучанського міста Херсона; День Перемоги (святковий гала-концерт); ювілейний святковий концерт, присвячений 50-річчю створення газети «Новий день» та багато інших.

Важливою подією в житті Херсонського державного університету стало відкриття 22 травня 2010 року Інформаційного центру Європейського Союзу. Цього року наше місто мало честь брати участь у проведенні великого та цікавого свята – Дні Європи в Україні. Делегацію країн ЄС в Україні представляли послы 4 країн-членів ЄС, а саме: посол Франції, Німеччини, Угорщини, Фінляндії, в.о. посла Чеської Республіки та інші дипломати.

Основною метою роботи Інформаційного центру Європейського Союзу при ХДУ стало поширен-

Урочисте підписання та обмін угодами про відкриття Інформаційного центру ЄС у ХДУ

ня інформації про Європейський Союз та його політику; сприяння розвитку й розширенню відносин між Україною та ЄС; інформування студентів про програми та діяльність ЄС; надання допомоги в підготовці наукових і дослідницьких робіт із пи-

тань європейської інтеграції; сприяння участі студентів у заходах та дебатах з питань діяльності ЄС.

Після ознайомлення делегації з новим Інформаційним центром і діяльністю міжнародного відділу ХДУ (керівник Г.П. Баран) відбулися дебати послів зі студентами ХДУ.

Кульмінацією свята стало урочисте підписання угоди про відкриття Інформаційного центру ЄС при ХДУ між послом, Головою представництва ЄС в Україні Жозе Мануелем Пінту Тейшейрою та ректором Херсонського державного університету, професором Ю.І. Беляєвим. Координатором Інформаційного центру ЄС при ХДУ було призначено заступника начальника відділу міжнародних зв'язків Є.О. Співаковську.

Інформаційний центр ЄС при ХДУ брав активну участь у святкуванні Днів Європи в Херсоні, проводив музично-розважальну вікторину зі студентами «Європа крокує до ХДУ», був ініціатором проведення фотоконкурсу «Як Херсон святкує Дні Європи» та міжнародної виставки карикатур «Діалог культур» і багатьох інших цікавих для молоді заходів.

Відкриття інформаційного центру Європейського Союзу.
Посол, Голова Представництва ЄС в Україні
Жозе Мануел Пінту Тейшейра та ректор ХДУ Ю.І. Беляєв

Зорієнтованість освітньої діяльності ХДУ на міжнародне співробітництво посприяло отриманню в 2010 році ліцензії (200 осіб) на підготовку до навчання іноземних громадян. Це відкрило перед ВНЗ нові сучасні перспективи, дозволило ще більш упевнено втілювати в життя основні принципи Болонського процесу. З метою вивчення української та російської мов до ХДУ приїхало 53 студенти з Конго, Камеруну, Нігерії, Габону і Марокко.

Студенти з Азербайджану

Студенти з Габону, Камеруну, Марокко в музеї історії ХДУ

Університет здійснює навчання представників Азербайджану, Узбекистану, Туркменістану, Туреччини, Молдови, Білорусі, Росії, Конго, Польщі. Залучення цієї категорії студентів до активного культурного та наукового життя університету й міста створює якісно новий освітній простір та сприяє розширенню міжнародних академічних контактів. Особливого значення в цьому контексті набуває врахування сучасних вимог

професійної підготовки студентів-іноземців державною мовою України.

Входження до світової академічної спільноти забезпечується також закордонним навчанням та стажуванням наших студентів і викладачів, зокрема завдяки участі в розширеній програмі академічної мобільності та подвійного диплому-

вання. Крім цього, у грудні 2010 року в ХДУ було відкрито Центр навчання іноземних громадян.

21 березня 2011 року на базі ХДУ на факультеті дошкільної та початкової освіти за підтримки Посольства Держави Ізраїлю в Україні відкрито Ізраїльський культурний центр.

Візит Першого секретаря Посольства Держави Ізраїлю в Україні Марка Довева

Право перерізати червону стрічку було надано ректорові ХДУ, професору Ю.І. Беляєву та Першому секретарю Посольства Держави Ізраїлю в Україні Марку Довеву. Як зазначив під час прес-конференції, присвяченій цій події, проректор з науково-педагогічної роботи, інформаційних технологій та міжнародних зв'язків, професор О.В. Співаковський, саме неформальний рівень відносин зі студент-

Відкриття Ізраїльського культурного центру

ською молоддю – майбутніми лідерами країни є запорукою міжнародного зближення.

7-8 квітня 2011 року на базі кафедри українського мовознавства Інституту філології та журналістики відбулася ще одна визначна подія – Всеукраїнська наукова конференція «Актуальні проблеми шкільної та вишівської лінгводидактики: реалії та перспективи. Доробок наукової школи М.І. Пентилюк». Захід було присвячено 45-річчю наукової діяльності, 75-річному ювілею від дня народження доктора педагогічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України М.І. Пентилюк – визначного педагога, авторитетного вченого, відомого лінгводидакта, яка зробила суттєвий внесок у методику навчання української мови в загальноосвітніх школах та вищих навчальних закладах. На другий день конференції відбулося засідання круглого столу «Творчий доробок наукової школи М.І. Пентилюк». Серед захищених: 1 доктор педагогічних наук (О.М. Горошкіна), 22 кандидати, у складі школи 5 докторантів, 3 аспіранти. Усі вони з вдячністю згадували наукову школу М.І. Пентилюк, ділилися спогадами

Учасники Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні проблеми шкільної та вишівської лінгводидактики: реалії та перспективи. Доробок наукової школи М.І. Пентилюк»

про потужний, знаний по всій Україні дослідницький центр – неперервний двигун наукового пошуку, наукових дискусій і перемог, педагогічну майстерню творчого спілкування та передачі знань, досвіду і вмінь молодому талановитому поколінню дослідників.

У квітні цього ж року відзначила своє 10-річчя кафедра образотворчого мистецтва і дизайну, яку очолює народний художник України, голова обласної організації Національної спілки художників України, професор В.Г. Чуприна.

Викладачі кафедри – відомі художники, члени НСХУ: заслужений художник України, доцент кафедри О.Ч. Гоноболіна, доценти кафедри Н.Л. Кругла, С.П. Курак, старші викладачі З.В. Гуріч, Н.В. Постолова. За 10-річчя кафедра підготувала чимало талановитих магістрів, серед яких, зокрема, О.В. Гуляєва, Г.В. Кашуба, О.В. Оснач, В.В. Ракович, які стали викладачами кафедри й членами Національної спілки художників України.

Своєрідним звітом кафедри до свого 10-річчя стала виставка «Студентська весна», яку відкрили у виставковій залі обласного відділення НСХУ, де було представлено роботи не тільки студентів, а й молодих викладачів кафедри. Загалом – понад 70 учасників. Здебільшого це дипломні проекти

бакалаврів, спеціалістів та магістрів. Ця виставка довела: на кафедрі образотворчого мистецтва та дизайну готують молодих фахівців, які зможуть гідно продовжувати найкращі традиції мистецтва Херсонщини.

У 2011 році близько 8 тисяч студентів здобували фах за 35 напрямками підготовки на денній, заочній та екстернатній формах навчання. Освітній процес у ВНЗ здійснювали понад 600 викладачів, серед яких – 64 доктори наук, 248 – кандидатів наук. Наукової кваліфікації випускники та викладачі ХДУ та інших ВНЗ України успішно набували в аспірантурі (з 29 наукових спеціальностей) та докторантурі (з 5 наукових спеціальностей). Працювало 5 спеціалізованих учених рад із захисту докторських та кандидатських дисертацій. В університеті функціонували 53 кафедри, центр інформаційно-комунікаційних технологій, центр перепідготовки та під-

вищення кваліфікації кадрів, навчальний центр профільної підготовки й тестових технологій, інші структурні підрозділи. ХДУ співпрацював з училищами в межах навчально-науково-виробничих комплексів: «Херсонський державний університет – Бериславське педагогічне училище», «Херсонський державний університет – Херсонське вище училище фізичної культури».

Саме тоді ХДУ мав 5 навчальних корпусів, 16 лекційних аудиторій, 86 лабораторій, близько 40 комп'ютерних класів.

Основним принципом у роботі науково-педагогічного колективу університету, починаючи з цього часу, став девіз: «Усе, що створюється в університеті, створюється для студентів та в ім'я студентів – майбутнього нашої держави». Це особлива стратегічна лінія діяльності ХДУ, спрямована на створення висококультурної, освіченої нації, готової до рівноправного діалогу зі своїми європейськими колегами, продовжується й сьогодні.

Робота, спрямована на інноваційний розвиток ХДУ, за керівництва ректора Ю.І. Беляєва, набула системного характеру. Разом із ним протягом 15 років самовіддано працювала перший в історії ВНЗ помічник ректора А.В. Осадча.

У травні 2011 року, коли закінчився термін останньої каденції на посаді керівника вишу, професора Ю.І. Беляєва, він ціл-

ком усвідомлено оголосив про рішення не брати участі в наступних виборах ректора, закінчивши перебування на цій посаді в 64 роки. На той час для подальшого розвитку університету було створено міцну та усталену базу.

Помічник ректора
(1996-2011рр.)
А.В. Осадча

Наступником Ю.І. Беляєва став перший проректор ХДУ, доктор філологічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, почесний громадянин м. Херсона О.В. Мішуков, який багато років обіймав посаду першого проректора, тому знав університет із середи-

Ректор університету (липень-грудень 2011 р.) –
доктор філологічних наук,
професор О.В. Мішуков

Президія ректорату університету

ни, в усіх його проявах. У своєму першому інтерв'ю в якості ректора він зазначив: «Зараз потрібно зберегти напрацьоване роками: наукову й виховну роботу, міжнародні зв'язки, водночас – відповідати сучасним вимогам світу, більше давати студентам свободи вибору, знайомити з різними точками зору, не обмежувати їх у спілкуванні зі світом. У добу глобальних реформувань в освіті, політиці, економіці, культурі, медицині, які відбуваються в Україні, ми міцно тримаємо авторитет й надбання ХДУ. Головне наше завдання – конкурентоспроможність. Сьогодні, коли університет бореться за абітурієнта, а не навпаки, ми маємо запропонувати студенту найголовніше – якісні знання. З іншого боку, не треба забувати й про моральні цінності. Якими людьми будуть наші спеціалісти? Чи зможуть вони здатні згадати, що таке совість,

адже не все у світі вимірюється грошима...».

Першочерговими завданнями О.В. Мішукова було розв'язання кадрових питань: сформувані оновлений ректорат, створити новітні відділи і служби, запросити до роботи активних людей, з якими можна було б і далі розбудувати університет. До складу реструктурованого ректорату ввійшли перший проректор О.В. Співаковський, проректор з наукової роботи В.Л. Федяєва, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи Н.А. Тяхтенко, проректор з соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи С.В. Кузнецов, проректор з матеріально-технічного розвитку та інфраструктури Т.А. Логвиновська, головний бухгалтер І.Д. Ванькова. Беззмінним помічником О.В. Мішукова як ректора, директора Академічного лицю при ХДУ була

Помічник ректора І.І. Кравець

І.І. Кравець. Професора, заслуженого працівника освіти України Ю.І. Беляєва було призначено першим в історії ВНЗ радником ректора.

«Ми звикли працювати спокійно й зосереджено. Певен, що саме так втілимо в життя всі плани на майбутнє», – неодноразово підкреслював молодий ректор.

У цей період відбулися зміни у структурі ХДУ. На базі економіко-юридичного факультету створено факультет економіки та менеджменту (декан – доктор економічних наук К.С. Шапошников) та юридичний факультет (декан – доктор юридичних наук В.М. Стратонов); на базі інституту іноземної філології – факультет іноземної філології (декан – доктор філологічних наук Л.М. Руденко) та факультет перекладознавства (декан – доктор філологічних наук В.В. Демецька); на базі інституту природознавства – факультет біології, географії і екології (декан – доктор біологічних наук О.Є. Ходосовцев) та факультет природознавства, здоров'я людини і туризму (декан – доктор педагогічних наук С.В. Шмалей). Інститут психології, історії та соціології перейменовано на факультет психології, історії та соціології; інститут філології та

журналістики – на факультет філології та журналістики; інженерно-технологічний факультет – на факультет технологій та сфери обслуговування.

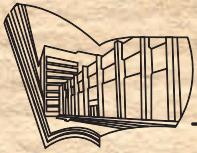
Поновлено діяльність факультету довузівської підготовки (декан – кандидат педагогічних наук Е.М. Фатєєва), відкрито кафедру туризму, створено прес-центр, музейно-архівний центр та опікунську раду.

У 2012 році ХДУ оголосив прийом на навчання за 35 напрямками підготовки. Саме тоді фахівці університету провели велику підготовчу роботу для отримання ліцензії щодо здійснення підготовки бакалаврів за новими напрямками – готельно-ресторанна справа, туризм, менеджмент; за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» – фізична реабілітація та освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» – переклад.

У 2011-2012 н. р. університет отримав ліцензію на підготовку фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» – журналістика, за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр» – правознавство, економіка підприємства та соціальна робота; було збільшено ліцензовані обсяги, зокрема через ліцензування заочної форми навчання, на напрямках підготовки журналістика, дошкільна освіта, здоров'я людини.

Здійснено планову акредитацію за спеціальністю – музичне мистецтво.

У ці роки було значно посилено увагу до організації й проведення науково-дослідної роботи. В університеті виконувалася низка науково-дослідних тем, що фінансувалися за рахунок загального фонду державного бюджету. Загальний обсяг фінансування в 2011

році склав 347,3 тис. грн. У 2012 році розпочато виконання 4 держбюджетних науково-дослідних тем за керівництва професорів Є.С. Барбіної, Н.І. Ільїнської, В.Л. Федяєвої, О.Є. Ходосовцева. Саме тоді виконувалися 7 госпдоговірних науково-дослідних робіт, 5 тем – на кафедрі ботаніки та 2 теми – на кафедрі хімії. Замовниками стали підприємства й організації міста Херсона і області, а також міста Миколаєва. Вартість госпдоговірних науково-дослідних робіт склала 250 тис. грн. Здійснено реєстрацію 14 ініціативних науково-дослідних тем, що виконувалися викладачами на кафедрах ХДУ в Українському інституті науково-технічної та економічної інформації.

Науковці на чолі з доцентом О.І. Скирденком за результатами своєї роботи отримали патент на корисну модель «Зірочка привідного ланцюга просторового конвеєра». Загалом ХДУ стає власником 12 патентів. Співробітниками університету було отримано 10 свідоцтв про реєстрацію ав-

торського права на твори наукового характеру, також 9 навчально-методичних видань викладачів університету опубліковано з грифом МОН України.

Успіхи в науковій роботі завжди зумовлювалися науковим рівнем викладачів. З огляду на це троє викладачів вишу захистили докторські дисертації (доцент О.Є. Блинова, доцент К.С. Шапошников, доцент Т.В. Яцула), а 20 – кандидатські; учене звання професора отримали 2 доктори наук (Н.В. Слюсаренко, В.Л. Федяєва), 6 викладачів – вчене звання доцента.

В аспірантурі закладу велася підготовка з 10 галузей наук за 32 науковими спеціальностями, на яких навчалося 125 аспірантів, 70 – на очній формі навчання та 55 – на заочній. Ефективність роботи аспірантури й докторантури ХДУ в 2011-2012 навчальному році складала 32%, 6 випускників аспірантури захистили дисертації достроково.

У цей період розпочато роботу для входження в наукометричну базу даних SCOPUS двох журналів: Чорноморський ботанічний журнал (головний редактор професор М.Ф. Бойко), Інформаційні технології в освіті (головний редактор професор О.В. Співаковський).

З 2011 року в університеті почала роботу науково-технічна рада (голова професор В.Л. Федяєва), до складу якої ввійшли провідні вчені з різних наукових галузей. Особливістю її засідань стало обговорення нагальних питань організації науково-дослідної роботи університету, зокрема тематики наукових досліджень, конкурсного відбору проектів наукових досліджень і розро-

Патенти Херсонського державного університету

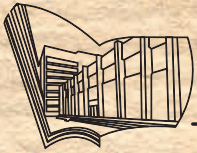
Перший проректор ХДУ (2011-2014 рр.) –
доктор педагогічних наук,
професор О.В. Співаковський

Проректор з наукової роботи (2002-2016 рр.) –
доктор педагогічних наук,
професор В.Л. Федяєва

бок, стану виконання науково-дослідних робіт, що виконуються на кафедрах, діяльності спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій, результатів виконання наукових досліджень аспірантів і докторантів, звітів керівників науково-дослідних лабораторій тощо. Члени науково-технічної ради взяли активну участь у розробленні заходів щодо підвищення ефективності наукової діяльності університету, прийнятті рішень про скерування завершених науково-дослідних робіт на конкурси для здобуття вітчизняних і закордонних премій та грантів.

Активніше в цей час запрацювала й рада молодих учених. У 2011 році аспіранти й молоді викладачі нашого університету захистили 23 кандидатські дисертації, організували й провели на базі ХДУ 6 всеукраїнських конференцій молодих науковців, видали перший випуск збірки наукових праць «Науковий вісник молодих учених ХДУ». Кожного року молоді вчені отримували стипендію Херсонської обласної ради, Кабінету Міністрів України, зокрема Г. Белан (2009-2011 рр.), Н. Манько (2011-2013 рр.), О. Котова (2014- 2016 рр.), В. Песчаненко (2016 р.), що підтверджувало високий рівень розвитку науки в університеті та актуальність виконуваних досліджень для рідного регіону й держави. Академічну стипендію імені М.С. Грушевського в 2012-2013 навчальному році отримувала І. Черноіваненко. Премію Верховної Ради України, що присуджується найталановитішим молодим ученим у галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, у цьому ж році отримала Н. Соловійова. Цього ж року ректорат ХДУ започаткував для кращих молодих учених та аспірантів щорічну стипендію за плідну науково-дослідну роботу.

Активно розвивалося міжнародне співробітництво університету, спрямоване на інтегрування в європейський та світовий простір. Результатами такої роботи стало підписання нових угод про співпрацю між ХДУ та Вищою банківською школою в Хожові (Польща), Педагогічним університетом у Варшаві (Польща), Вищою економічною школою в Бидгощі (Польща), Ізраїльським культурним центром при Посольстві держави Ізраїль в Україні. Студенти університету проходили стажування в навчальних закладах Австрії, Німеччини, Польщі.

У листопаді 2011 року, під час візиту першого проректора ХДУ, професора О.В. Співаковського до м. Клагенфурта (Австрія), було продовжено договір про співпрацю між ХДУ й університетом Альпен-Адрія на чолі з професором Г. Майером. Однією з помітних переваг договору було запровадження стажування (проходження практики) студентів ХДУ на одному з підприємств при університеті Альпен-Адрія в Клагенфурті протягом півроку.

Знаковою подією року стала Всеукраїнська практична конференція «Європейські інтеграційні процеси в Україні: стан, проблеми та перспективи», яка відбулася на базі ХДУ. У своєму виступі перший проректор університету, професор О.В. Співаковський зауважив: «На цьому заході ми маємо намір не лише вислухати думки наших колег, а й поділитися власним досвідом. Нам є що запропонувати світовій спільноті». Особливий інтерес викликало питання, яке обговорювалося на секції «Інформаційне середовище при ХДУ – шлях до інтеграції в Європейський

освітній простір». Учасники конференції дійшли спільної думки: українські виші, які чітко розуміють важливість інтеграційних процесів у європейську та світову спільноту, мають усі шанси стати закладами, навчання в яких відповідатиме світовим стандартам.

У листопаді 2011 року делегація університету взяла участь у виставці «Освіта та кар'єра», яка проходила в Національному центрі ділового та культурного співробітництва «Український дім» (м. Київ). У номінації «Інноваційний розвиток освіти та сучасні педагогічні технології» університет отримав диплом та срібну медаль.

Студенти ХДУ взяли активну участь у регіональному етапі Всеукраїнської конкурсної програми «Кращий студент України». Упевнену перемогу здобула студентка факультету економіки та менеджменту М. Піталова. Наші студенти перемогли ще в 4 номінаціях: «Кращий студент-громадський діяч» – студентка факультету психології, історії та соціології П. Ярошевич; «Кращий студент-спортсмен» – студентка факультету фізичного виховання та спорту Г. Козенко; «Кращий студент-програміст» – студент факультету фізики, математики та інформатики Д. Березовський; «Кращий студент-медійник» – студентка факультету філології та журналістики О. Товсточуб.

Позитивний імідж університету підтримували й ті культурно-масові заходи, що проводилися в ХДУ та за його межами. Це і традиційне свято «День знань», XIV університетський кінофестиваль, чемпіонат КВК, фестиваль мистецтв «Молода хвиля», а також велика кількість спільних проєктів

ХДУ з організаціями області і міста.

У 2011 році в шоу «Х-Фактор» переміг випускник ХДУ, викладач факультету фізичного виховання та спорту В. Романченко. Для херсонського студентства переможець 2 сезону шоу «Х-Фактор» став прикладом того, що немає нічого неможливого, що успіх – це не міфи, а реальність.

Викладач факультету фізичного виховання та спорту, переможець шоу «Х-Фактор» – Віктор Романченко

У 2011 році свій 10-річний ювілей святкував симфонічний оркестр ХДУ під керівництвом

заслуженого працівника культури України, професора С.Л. Марцинковського. За 10 років існування оркестр трансформувався з камерно-симфонічного в повноцінний симфонічний оркестр, де поряд із відомими метрами оркеструє студентська молодь кафедри інструментального виконавства. Оркестр успішно виступає на міжнародних та всеукраїнських фестивалях-конкурсах, музичних форумах. Колектив набув значного творчого арсеналу, утвердив неповторні традиції, став не тільки видатним творчим колективом, але й відомим науково-методичним центром, мистецькою студентською лабораторією. 2011 рік для диригента симфонічного оркестру ХДУ та професора С.Л. Марцинковського став подвійно святковим. Маєстро відзначив 65-річчя. За час своєї роботи С.Л. Марцинковський став ініціатором та засновником регіонального конкурсу виконавців на музичних інструментах, а згодом і Всеукраїнського фестивалю диригентського мистецтва «Музична Таврія». Створені ним творчі колективи – симфонічний оркестр, ансамбль «Троїста музика», ансамблі скрипалів, гітаристів, флейтистів, оркестр народних інструментів – спрямовують талановиту студентську молодь на творчу працю.

Симфонічний оркестр ХДУ

Серед перспектив розвитку вишу, планів на майбутнє, які визначав ректор О.В. Мішуков, були також відкриття військової кафедри та студентського молодіжного клубу, створення студентських трудових загонів, будівля університетської каплички та Алеї Слави.

Виступ ректора О.В. Мішукова на зустрічі зі студентами

Але цим планам не судилося збутися...

18 грудня 2011 року ректор Херсонського державного університету, доктор філологічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, Почесний громадянин м. Херсона Олег Васильович Мішуков передчасно пішов із життя. В останньому інтерв'ю газеті «Університетська панорама» на питання «Яким Ви бачите ХДУ в його 100 років?» ректор відповів: «Я бачу його надійним і самостійним, з потужною матеріально-технічною базою, як і зараз – з висококваліфікованими професійними кадрами. Бажаю для нього постійної позитивної динаміки. І хоча сторіччя не за горами, бо п'ять

років промайнуть дуже швидко, не сумніваюсь, що ми разом утілимо в життя всі надії щодо збереження та подальшого розквіту нашого вишу. А це – висока ціль для кожного, чиє життя пов'язане з ХДУ».

Після смерті О.В. Мішукова його ім'я було присвоєно Академічному лицю Херсонської міської ради при Херсонському державному університеті (директор лицю – кандидат педагогічних наук, доцент Г.В. Бібік).

Традиційно кафедра світової літератури та культури імені професора О. Мішукова проводить міжнародні науково-практичні конференції, читання, присвячені пам'яті колишнього завідувача кафедри О.В. Мішукова (сьогодні кафедрою завідує доктор філологічних наук, професор Н.І. Ільїнська).

З травня 2012 по січень 2015 року Херсонський державний університет очолював заслужений працівник освіти України, доктор біологічних наук, професор Олександр Євгенович Ходосовцев.

У 2012 році в університеті працювало 14 факультетів, 52 кафедри, центр перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, центр довузівської підготовки, музейно-архівний центр, Академічний лицей ім. О.В. Мішукова при ХДУ та інші підрозділи. У поточному навчальному році до ХДУ було зараховано 3204 особи. З них – до бакалавріату 1994 студенти, до спеціалітету – 746 осіб, до ма-

Ректор університету (2012-2015 рр.) – доктор біологічних наук, професор О.Є. Ходосовцев

гістратури – 453 особи. Обсяг державного замовлення було виконано повністю – 1508 осіб. Найбільший конкурс відзначено на таких спеціальностях, як правознавство, психологія, філологія, біологія, географія, культурологія. Вступна кампанія була рекордною: до приймальної комісії надійшло близько 9 тис. заяв.

За підсумками вступної кампанії перший проректор О.В. Співаковський нагородив цінним подарунком студента факультету фізики, математики та інформатики Андрія Баєва, який за результатами ЗНО отримав із математики і фізики по 200 балів, а з української мови та літератури – 190 балів.

Усього близько 8 тис. студентів набували фах за 38 напрямками підготовки (для бакалаврів), за 32 спеціальностями (для спеціалістів) та 28 спеціальностями (для магістрів) на денній, заочній та екстернатній формах навчання. Аспірантура набула макси-

мальної чисельності спеціальностей – 34, а в докторантуру можна було вступити, обираючи одну з шести наукових спеціальностей. Працювало чотири спеціалізовані вчені ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій.

Освітній процес в університеті на цей час здійснювало понад 500 викладачів, зокрема 18 академіків і членів-кореспондентів українських і міжнародних галузевих академій, 50 докторів наук, професорів, 292 кандидати наук, доценти. Серед викладачів та співробітників університету налічувалося 9 заслужених працівників освіти України, 2 заслужені діячі науки і техніки України, 8 заслужених працівників культури України, 2 заслужені артисти України, 2 заслужені юристи України, 3 заслужені тренери України, народний художник України, заслужений художник України.

До двох навчально-науково-виробничих комплексів «Херсонський державний університет – Херсонське вище училище фізичної культури» та «Херсонський державний університет – Бериславський педагогічний коледж імені В.Ф. Беньковського («ХДУ-БПК»)» було додано третій – «Херсонський державний університет – Херсонське вище професійне училище ресторанного господарства».

Протягом 2012 року в ХДУ продовжувало свою діяльність студентське наукове товариство: на кафедрах університету працювало 125 наукових об'єднань студентів, науково-дослідною роботою в них було охоплено 1885 осіб. У виконанні науково-дослідних тем кафедр узяли участь 1503 студенти, у складі науково-дослідних лабораторій дослідження здійснювали 581 студент. Найбільш масовою формою роботи з обдарованою

студентською молоддю була Всеукраїнська студентська олімпіада з навчальних дисциплін і спеціальностей, за підсумками якої до призової «десятки» переможців в Україні ввійшли 8 студентів університету, дипломами та грамотами за окремими номінаціями було визначено 27 учасників олімпіади.

Учасники Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності «Реклама та зв'язки з громадськістю» на заводі DANONE

Крім того, у 2012 році, відповідно до наказу МОН України університет став базовим навчальним закладом для проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальностей «Журналістика», «Реклама і зв'язки з громадськістю», а також базовим навчальним закладом Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних та гуманітарних наук із галузі «Переклад».

Як і раніше, значну увагу в університеті приділяли співробітництву із закордонними вищими навчальними закладами, міжнародними фондами та організаціями за програмами наукових обмінів та стажувань викладачів і студентів, участі в міжнародних наукових та освітніх виставках, семінарах і конференціях. Так, викладачі кафедри

педагогіки та психології Т.В. Кравченко, О.В. Сараєва були учасниками XXII Східної літньої школи (м. Варшава, Польща). Проректор з наукової роботи В.Л. Федяєва у складі офіційної делегації відвідала КНР та виступила з доповіддю на міжнародній науковій конференції, присвяченій 20-річчю встановлення дипломатичних відносин між Україною та КНР (Чжецзянський університет, провінція Ханчжоу, КНР).

У Східному Університеті Вашингтону (США) за програмою підтримки адміністрування університетів IREX, організованою Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів, пройшов стажування перший проректор, професор О.В. Співаковський. Одним з аспектів дослідження стала «Порівняльна характеристика ІКТ-інфраструктур Східного Університету Вашингтону (США) та Херсонського державного університету».

Важливе значення для університету мають гранти, які отримані професором кафедри ботаніки І.І. Мойсієнком:

- грант Польського комітету наукових досліджень NN 304 081835 «Kurhany jako centra roznorodności florystycznej wymagające szczególnej ochrony w krajobrazie antropogenicznym w strefie stepów i lasostepu południowej Ukrainy» («Кургани як центри біологічного різноманіття, що вимагають особливої охорони в антропогенному

ландшафті степової і лісостепової зон півдня України»);

- грант Міністерства екології республіки Нідерланди project number 5233107.01 «Vegetatiemonitoring natte duinvalleien Oost-Ameland» («Рослинний моніторинг просідання ґрунту на острові Амеланд»).

За керівництва ректора О.Є. Ходосовцева затверджено концепцію та стратегічні плани розвитку університету до 2022 року, основними завданнями яких були: досягнення державних стандартів якості підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, наукове забезпечення освітнього процесу, формування й розвиток наукових шкіл, підтримка молодих науковців, створення кадрових, організаційно-виробничих та економічно-фінансових передумов для перетворення наявних науково-дослідних структур університету в сучасний багатопрофільний науковий центр європейського типу, спроможний розв'язувати актуальні професійні, психолого-педагогічні, науково-технічні та соціально-економічні проблеми України та Таврійського краю. Деякі з цих стратегічних кроків, зокрема підвищення цитування викладачів вишу та зосередження зусиль на публікаціях міжнародного рівня, знаходять постійне відображення в загальнодержавних рейтингах ХДУ й сьогодні.

Протягом 2013 року проліцензовано два нові напрями підготовки – 6.030502 Економічна кі-

бернетика та 6.140102 Побутове обслуговування. Стратегія розвитку університету спрямовувалася на збільшення кількості магістерських програм – їх було підготовлено шість: 8.03040101 Правознавство (2012 р.); 8.03050401 Економіка підприємства (за видами економічної діяльності) (2012 р.), 8.13010201 Соціальна робота (2012 р.); 8.04010208 Ботаніка (2013 р.); 8.02030302 Мова і література (іспанська)* (2013 р.); 8.18010020 Управління навчальним закладом (за типом) (2014 р.).

Для оптимізації освітнього процесу було розроблено нову редакцію Статуту Херсонського державного університету, затверджену Міністерством освіти і науки України в 2013 році.

У 2012-2013 навчальному році відкрилися нові структурні підрозділи. На факультеті психології, історії та соціології створено психологічну службу, брэндами університету стали школа волонтера «Почуємо. Зрозуміємо. Навчимо. Допоможемо» та студентський анімаційний театр при школі волонтера.

Школа волонтерів «Почуємо. Зрозуміємо. Допоможемо» соціально-психологічної служби ХДУ

У 2013 році факультет довузівської підготовки перейменовано в центр довузівської підготовки, відновлено роботу юридичної клініки, що була створена як база для практичного навчання та проведення навчальної практики студентів старших курсів спеціальності «Правознавство». Крім того, юридична клініка при ХДУ стала надавати безоплатну правову допомогу представникам соціально незахищених верств суспільства, забезпечувати реалізацію їх права на захист законних прав та інтересів. Це сприяло набуттю студентами юридичного факультету навичок здійснення юридичного консультування й складання процесуальних документів.

Цього року на базі університету за підтримки міської громадської організації «Болгари Херсона» відкрито центр болгарської культури ім. святих Кирила і Мефодія.

Відкриття Центру болгарської культури ім. святих Кирила та Мефодія при ХДУ

Відділ міжнародних зв'язків (начальник відділу Є.О. Співаковська) спільно з центром болгарської культу-

ри започаткували традицію проведення різноманітних заходів для студентів, школярів та мешканців міста. Серед них: «Традиції святкування Різдва в Республіці Болгарія» для студентів ХДУ та учнів ЗОШ № 55 м. Херсона, святкування дня весни зі студентами ХДУ, участь у фестивалі «Болгарська банниця» в Терновці, організація та проведен-

Проведення дня Болгарської культури в ХДУ

ня зустрічі членів «Болгари Херсона» з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Болгарія в Україні, паном Красіміром Мінчевим.

Після реконструкції на факультеті біології, географії та екології відкрився зоологічний музей, у якому розмістилось 163 експонати, а також 7 нових експозицій, зокрема «Фауна Чорного моря», «Фауна водно-болотних угідь», «Фауна степової зони», «Олешківські піски», «Верхньокрейдяний», «Третинний» та «Четвертинний» періоди. Зразки окремих представників фауни демонструють тваринний світ Херсонщини як сучасних, так і викопних форм. Завдяки чималому обмінно-

Зоологічний музей університету

му фонду колекція активно поповнювалася зразками з музейних закладів України, Росії та Польщі. Зоологічний музей ХДУ, як допоміжний навчальний засіб, дозволив не тільки вивчати флору та фауну Херсонщини, але й формувати екологічну культуру кожної людини, розуміти унікальність природи рідного краю.

Ще одним стратегічним завданням розвитку університету було створення зони Європейської вищої освіти за рахунок подальшого розширення академічної мобільності студентів, викладачів, наукових працівників.

Починаючи з 2013 року, випускники ХДУ отримують документи про вищу освіту європейського зразка, чим забезпечується ефективність подальшого навчання та працевлаштування за фахом у різних країнах світу.

У рамках реалізації стратегічного завдання в 2013-2014 роках було підписано угоду та додаткову угоду між ХДУ та польськими університетами, а саме: університетом економіки в м. Бидгощ та Поморською академією в м. Слупськ. Виконання цих угод передбачало реалізацію програми подвійного дипломування. Уже в 2017 році пер-

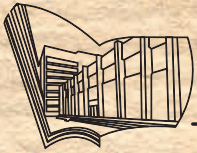
ші випускники факультетів фізичного виховання та спорту, дошкільної та початкової освіти та культури й мистецтв, які навчалися за програмою подвійного дипломування, отримали дипломи двох університетів.

На кафедрах ХДУ продовжували продуктивно працювати 10 наукових шкіл:

- «Дослідження інтелектуальної історії України» (керівник – доктор історичних наук, професор В.М. Андреев).
- «Вивчення біорізноманіття й дослідження антропогенних змін, охорони раціонального використання рослинного та грибного світу півдня України» (керівник – доктор біологічних наук, професор М.Ф. Бойко).
- «Підвищення фахової підготовки в системі неперервної педагогічної освіти» (керівник – доктор педагогічних наук, професор Є.С. Барбіна).
- «Художня семантика, структура і композиція поетичних текстів у когнітивній парадигмі» (керівник – доктор філологічних наук, професор Л.І. Белехова).

Підписання угоди між ХДУ та Поморською Академією щодо подвійного дипломування

- «Нові технології в шкільній і вузівській дидактиці фізики» (керівник – доктор педагогічних наук, професор В.Д. Шарко).
- «Технології навчання державної мови в освітніх закладах» (керівник – доктор педагогічних наук, професор М.І. Пентиліук).
- «Зміст, форми і технології вищої освіти» (керівник – доктор педагогічних наук, професор В.Л. Федяєва).
- «Таксономічне вивчення біорізноманіття та його збереження» (керівник – доктор біологічних наук, професор О.Є. Ходосовцев).
- «Інформаційні технології в управлінні вищим навчальним закладом» (керівник – доктор педагогічних наук, професор О.В. Співаковський).
- «Дослідження закономірностей об'єднання органів у функціональні системи» (керівник – доктор біологічних наук, професор В.П. Зав'ялов).

У період від 2012 до 2014 року науковці Херсонського державного університету виконували 10 держбюджетних фундаментальних та прикладних науково-дослідних робіт. Уперше було збільшено кількість госпдогвірних тематик. За ці роки їх виконувалося більше 20. Одними з тих, що були реалізовані на практиці, стало створення національних природних парків «Олешківські піски» та «Нижньодніпровський». Очікувало свого завершення заснування ще одного національного природного парку «Кам'янська Січ». Останнє дало змогу не тільки створити більше 200 нових робочих місць для випускників

херсонських вишів, але й підвищити туристичну привабливість регіону, забезпечивши унікальні екосистеми Херсонщини охороною на національному рівні.

У 2013 році Херсонський державний університет спільно з європейськими партнерами, (координатор – перший проректор О.В. Співаковський), розпочав реалізацію низки масштабних міжнародних проектів у сфері науки та освіти:

1. Стартував українсько-шведський проект «How the Est was won: Towards an environmental history of the Eurasian steppe» (науковий керівник від ХДУ – професор І.І.Мойсієнко). Фінансування на 2013-2016 роки становило для університету біля 420000 грн.;
2. Розпочато реалізацію міжнародного науково-освітнього проекту «Tempus-1-2013-1DE-TEMPUS-JPHES «Network of Competence Centres for the Development of Cruise Tourism in the Black Sea Region»;
3. ХДУ разом із дитячим садком № 33 став партнером у виконанні міжнародного проекту, що фінансується Фребельсемінаром із м. Кассель (Німеччина). Фінансування на розвиток методичної та практичної роботи, що направлено на рахунок ХДУ, становить 1500 євро;
4. Започатковано проект Goethe Institut in Ukraine «German Language Learning in Kindergartens» 2013 (Гете Інститут в Україні «Вивчення німецької мови в дитячих садках» 2013), у рамках якого проводиться підготовка викладачів

чів німецької мови (студенти 3-го курсу ХДУ напряму «Німецько-англійська філологія») для викладання німецької мови в дитячому садку № 33. Гете Інститут у межах цього проекту фінансує методологічне обладнання та виплачує заробітну плату студентам.

Кадровий потенціал викладачів університету дав змогу започаткувати нові наукові видання, серед яких електронний історичний журнал «SCRIPTORIUM NOSTRUM»; наукові вісники ХДУ: Серії: «Географічні науки»; «Соціологічні науки», «Психологічні науки». Загалом університет став засновником 8 фахових видань, затверджених ДАК України. Створено сайти наукових журналів «Чорноморський ботанічний журнал», «Лінгвістика», «Природничий альманах», «Педагогічні науки», «Південний архів (філологічні науки)» й інші. Уперше було порушено питання щодо рівня наукових публікацій. За публікацію статей у журналах,

включених до наукометричної бази даних SCOPUS, викладачі університету за рішенням ученої ради преміювалися.

Цікавою є динаміка публікацій та цитувань у виданнях, що входять до наукометричної бази даних SCOPUS: за три роки (2011-2013 рр.) кількість статей збільшилася майже вдвічі.

За рішенням ученої ради університету у 2013 році було відкрито лабораторію молекулярної біології, на обладнанні якої вперше в Україні отримані амплікони ДНК мохоподібних та лишайників. Зараз тут виконуються фундаментальні дослідження в галузі біологічних наук. Крім того, було відкрито науково-дослідну лабораторію з фізичного виховання та юнацького спорту.

Спортивні здобутки студентської молоді також чимало сприяли позитивному іміджу університету. Так, у 2012 році учасниками Олімпійських ігор у Лондоні стали студенти, майстри спорту міжнародного класу Д. Михай та

Наукові фахові видання Херсонського державного університету

О. Коновалюк (академічне веслування), які посіли на олімпіаді 8 місце. Чемпіонами світу з академічного веслування стали студенти 2-го курсу: майстер спорту України А. Михайлова та А. Верестюк. Студентка 4-курсу, майстер спорту України М. Шупер стала чемпіонкою світу зі спортивного орієнтування (рогейн). На чемпіонаті Європи з цього виду спорту перемогу здобув студент 1-го курсу майстер спорту України М. Кобець. Майстер спорту міжнародного класу М. Баранова здобула першість на чемпіонаті світу з таеквандо, а майстер спорту міжнародного класу М. Волянський став володарем Кубка світу зі стрибків на батуті, його було визнано кращим спортсменом місяця (травень). Студенти з обмеженими можливостями майстри спорту міжнародного класу В. Турков та Н. Урсуленко здобули золоту та срібні нагороди на чемпіонаті світу з легкої атлетики в Канаді. Окрім цього, 26 наших студентів стали в 2012 році чемпіонами та призерами чемпіонатів України.

Наступний, 2013-й рік також видався «врожайним» на спортивні досягнення. Так, майстер спорту міжнародного класу М. Баранова стала чемпіонкою світу зі східних єдиноборств таеквандо; майстер спорту України Ю. Кобець виграла чемпіонат світу зі спортивного орієнтування (рогейн); Н. Чібісова, майстер спорту міжнародного класу, здобула срібну нагороду з важкої атлетики; а майстер спорту України Г. Скарупа стала чемпіонкою Європи з боротьби сумо. На чемпіонаті Європи з рукопашного бою золото здобула майстер спорту України Г. Кравцова.

Особливо вдалим у 2013 році був виступ студентів на Всесвітній універсіаді в Казані (Росія), де здобуто 7 срібних нагород з академічного веслування майстрами спорту України (Д. Міхай, В. Завгородній, А. Радченко, С. Чумраєв, В. Цуркан, В. Нікулін та С. Ковальов), одну нагороду – з веслування на байдарках і каное (майстер спорту міжнародного класу Є. Карабута) та дві бронзові нагороди з академічного веслування

(майстер спорту міжнародного класу Д. Верхогляд та Є. Німченко), за що вони були відзначені орденами Данила Галицького та медалями «За працю та звитягу».

Успіхи студентів на XI Всеукраїнській літній універсіаді, де команди університету стали абсолютними чемпіонами з важкої

Жіноча гандбольна команда «Дніпрянка» – бронзовий призер чемпіонату України

атлетики та академічного веслування, а також здобутки в інших видах спорту дозволили Херсонському державному університету вперше за роки Незалежності посісти третє місце серед вищих навчальних закладів України у своїй групі.

Значних успіхів у чемпіонаті України з гандболу в суперлізі досягла жіноча команда «Дніпрянка», основний склад якої – студентки університету. Команда стала бронзовим призером чемпіонату України з гандболу (суперліга) та посіла друге місце в чемпіонаті України з пляжного гандболу.

На державних аренах студенти факультету продовжували посідати перші та призові місця з веслування академічного, веслування на байдарках і каное, кульової стрільби, з боксу, вільної боротьби, кіокушин карате, таеквандо, що загалом склало 49 нагород.

У 2013 році звання майстрів спорту міжнародного класу присвоєно 2 спортсменам, 13 стали майстрами спорту України.

Плідно працювали секції спортивного клубу «Еллада» з 9 видів спорту, де займалося майже 600 студентів. Традиційними стали змагання вишівської універсиади з ігрових видів спорту, плавання, легкої атлетики, кросу пам'яті Героя Радянського Союзу М. Москаленка та інші, що сприяло популяризації й розвитку фізкультурно-спортивної роботи.

Прикладом для студентів були викладачі факультету. Так, голова спортивного клубу «Еллада» Д. Афанасьєв на чемпіонаті Європи з тае-

Традиційний крос пам'яті Героя Радянського Союзу Михайла Москаленка

квондо серед ветеранів здобув 2 золоті медалі й став абсолютним чемпіоном.

У цьому ж році було відновлено видання офіційної газети ХДУ «Університетська панорама», кореспондентами якої стали переважно студенти спеціальності «Журналістика».

Восени 2014 року на базі СОР «Буревісник» відкрився природничий навчально-науковий стаціонар ХДУ.

У відповідь на вимоги часу в ХДУ активно розвивалися інноваційні напрями спеціальної освіти та фізичної реабілітації, основою для цього став ресурс факультету природознавства, здоров'я людини і туризму, досвід роботи фахівців із корекційної освіти та фізичної реабілітації, а також матеріально-технічна, корекційна та фіз-реабілітаційна бази відповідних кафедр. В університеті було створено науково-практичний центр корекції, реабілітації та розвитку дітей і молоді під керівництвом Т.В. Бірюкової, викладача кафедри здоров'я людини, магістра психології та біології.

У 2014 році в Херсонському державному університеті відкрито магістратуру за новим напрямом підготовки «Управління навчальним закладом» на факультеті економіки і менеджменту. Опікується майбут-

німи управлінцями загальноуніверситетська кафедра педагогіки, психології й освітнього менеджменту (завідувач кафедри – доктор педагогічних наук, професор В.Л. Федяєва). Стати першими магістрами цього напрямку підготовки пощастило 7 студентам, що відкрило для них нові можливості та перспективи побудувати успішну кар'єру, стати гарним прикладом для всієї університетської молоді.

Від самого початку незаконної окупації Криму університет приділяв особливу увагу вступникам та випускникам ВНЗ, які проживають на окупованому півострові. За дорученням МОН України університет здійснює підготовку та друк документів про вищу освіту державного зразка для кримської молоді.

Розвиток творчих та професійних здібностей студентів ХДУ та формування в них художньо-естетичної освіченості, уміння самостійно примножува-

ти, відчувати й відтворювати прекрасне в повсякденному житті завжди були і залишаються одним із пріоритетів для ХДУ. В університеті щорічно проходять традиційні загальноуніверситетські заходи: свято «День знань», факультетський фестиваль мистецтв «Дебют», фестиваль мистецтв «Молода хвиля», чемпіонат КВК, конкурс «День Святого Валентина». Продовжують активну роботу самодіяльні художні колективи, якими пишається університет: народні ансамблі танцю «Чубарики», «Ладовиця», «Сузір'я», навчальний народний театральний колектив «Студі-Арт», народний вокально-хоровий колектив факультету філології та журналістики, зразковий вокально-хоровий колектив факультету дошкільної та початкової освіти. Учасниками багатьох мистецько-культурних акцій була команда КВК університету «Наверное смешно», симфонічний оркестр, вокальні ансамблі.

Зразковий академічний хор факультету дошкільної та початкової освіти

Народний ансамбль танцю «Чубарики»

Навчальний народний театральний колектив «Студі-Арт» факультету культури і мистецтв (керівник – заслужений працівник культури України, доцент Л.І. Лимаренко) отримав Гран-прі «Золота зірка» Міжнародного фестивалю «Initiumfest» за виставу «Ніч на полонині».

Навчальний народний театральний колектив «Студі – Арт»

Народний ансамбль танцю «Сузір'я» (керівник – заслужений працівник культури України, доцент кафедри А.Є. Рехліцька) взяв участь у Всеукраїнському фести-

валі-конкурсі хореографічного мистецтва «Радея – dance» (м. Кам'янець-Подільський) й посів перші місця в номінаціях «Народний танець» і «Сучасний танець» та отримав відзнаку за кращу постановочну роботу.

Народний вокально-хоровий колектив факультету філології та журналістики

Активно працює студентський волонтерський центр «Власний вибір» на чолі з координатором Мариною Осадчою. За період 2013-2014 рр. було проведено 17 заходів із дітьми-сиротами, дітьми-інвалідами, онкохворими, дітьми, які знаходяться на стаціонарному лікуванні в обласній дитячій лікарні. Центр «Власний вибір» провів низку

Студентський волонтерський центр
«Власний вибір»

акцій екологічного спрямування. Не менш важливим напрямом діяльності студентів-волонтерів є робота з людьми похилого віку. Щороку студенти-волонтери вітають ветеранів Другої світової війни Херсонського державного університету з Днем людей поважного віку, Днем Перемоги та з днем народження. У 2014 році студентський волонтерський центр «Власний вибір» став переможцем регіонального конкурсу «Благодійна Херсонщина» в номінації «Благодійник- молодіжна спільнота». За організацію та проведення щорічної благодійної акції «Волонтерський ярмарок» волонтерів нагороджено унікальною бурштиною статуеткою «Янгол добра».

Для підготовки спортсменів ХДУ було відремонтовано тренажерну залу, яка почала регулярно працювати наприкінці 2014 року. Крім спортсменів, її відвідують викладачі та студенти вишу.

Уже традиційними стали сеанси одночасної гри, які перший проректор ХДУ О.В. Співаковський дає шахістам вишу. Професор О.В. Співаковський – багаторазовий переможець чемпіонатів із шахів на Кубок Херсона та області, а також Херсонської обласної міжгалузевої ради профспілок, кандидат у майстри спорту із шахів.

Активно залучаються студенти й до заходів патріотичного спрямування. Починаючи з 2013 року, на базі навчально-тренувального центру з водних видів спорту ХДУ традиційно проходить національно-патріотичний фестиваль «Козацький гарт».

В умовах нагальної необхідності підвищення ефективності освітніх послуг першочерговим завданням став розвиток інфраструктури університету та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу.

Незважаючи на фінансові труднощі, університет за керівництва ректора

Учасники національно-патріотичного фестивалю «Козацький гарт»

О.Є. Ходосовцева зберіг стійке фінансово-економічне становище, примножив кадровий потенціал і повністю забезпечив основні напрями освітньої діяльності.

Саме тоді в історії ХДУ з'явилися герої, відзначені високими бойовими нагородами за особисту мужність і героїзм, виявлені під час захисту державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі. А щодо планів на успішне життя, то вони свідомо відклали їх на потім. Як виявилось назавжди... Своє сьогодні віддали за наше завтра.

Це випускник 2001 року психолого-природничого факультету спеціальності «географія та біологія» Руслан

Сторчеус, командир батальйону патрульної служби міліції особливого призначення «Херсон», який героїчно загинув під Іловайськом 25 серпня 2014 року. Указом Президента України нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). 16 лютого 2015 року в ХДУ урочисто відкрито пам'ятну дошку Руслану Сторчеусу.

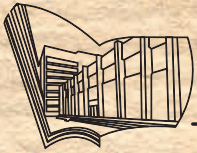
Студент IV курсу юридичного факультету Анатолій Олійник, молодший сержант, інструктор навчального взводу 169 навчального центру Сухопутних військ героїчно загинув під Дебальцевим. 17 листопада 2014 року Анатолій Олійник Указом Президента України нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно).

Руслан Сторчеус (1979-2014 рр.)

Анатолій Олійник (1992-2014 рр.)

23 червня 2015 року ректором Херсонського державного університету призначено Василя Миколайовича Стратонова.

Ректор університету
(2015-2017 рр.) –
доктор юридичних наук,
професор В.М. Стратонов

Доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, який пройшов шлях від завідувача кафедри галузевого права ХДУ (2005 р.), декана юридичного факультету нашого вишу (2011 р.) до ректора університету.

З 2015 по 2017 рік поруч із ним працювали проректори В.Л. Федяєва, Н.А. Тюхтенко, О.В. Лаврикова, С.А. Омельчук, С.В. Кузнецов, В.М. Галунько, головні бухгалтери І.Д. Ванькова, І.А. Башинський, С.О. Вознюк, І.М. Попова, радник ректора Ю.І. Беляєв, учений секретар Н.А. Воропай, помічник ректора О.В. Барановська.

У цей час у структурі університету відбулися деякі зміни. Факультет іноземної філології та факультет

перекладознавства реорганізовано у факультет іноземної філології. Перед ректоратом, як і в усі часи, постала нагальна потреба в оновленні навчально-матеріальної бази. Упродовж двох років було розв'язано чимало проблем щодо оновлення кімнат гуртожитку №2 та забезпечення його мешканців гарячим водопостачанням, ремонту корпусів № 1, 2, 5, 6 та музею історії ХДУ, упорядкування території парку головного корпусу та ботанічного саду.

Багато зусиль було докладено для створення та відкриття кафе-піцерії «Універ», що відбулося за безпосереднього сприяння народного депутата України О.В. Співаковського.

У 2015 році Херсонський державний університет отримав ліцензію на підготовку магістрів за спеціальностями: Менеджмент організацій і адміністрування (за видами

Учений секретар університету – кандидат педагогічних наук, доцент Н.А. Воропай

Проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи – кандидат економічних наук, професор Н. А. Тюхтенко

Помічник ректора – О.В. Барановська

Відкриття кафе-піцерії «Універ» (2016 р.)

пропозиціями факультетів створено каталог елективних (вибіркових) дисциплін та розміщено їх презентації на сайті університету. За результатами проведеного електронного голосування, у якому взяли участь 586 студентів, із запропонованих 30 дисциплін обрано – 15.

Рішенням Акредитаційної комісії університету в 2015 році продовжено ліцензію на підготовку іноземних громадян за акредито-

економічної діяльності); Інженерія програмного забезпечення.

З 2016 року університет уперше за свою історію починає підготовку магістрів зі спеціальності Фізична реабілітація та Туризм. У цьому ж році було ліцензовано підготовку магістрів за спеціальністю 014 Середня освіта (географія), збільшено ліцензований обсяг підготовки магістрів за спеціальністю Психологія.

Покращилась якість знань випускників. Так, у 2016 році кількість студентів денної форми навчання, які отримали диплом з відзнакою, порівняно з 2015 роком зростає: СВО «бакалавр» – на 0,8% (1,8% – 2,4%); ОКР «спеціаліст» – на 1,5% (8,2% – 9,7%); СВО «магістр» – на 0,9% (16,7% – 17,6%).

Для подальшої імплементації положень Закону України «Про вищу освіту» в університеті особливу увагу було приділено організації вільного вибору студентами навчальних дисциплін: за

ваними напрямками підготовки, спеціальностями та на підготовку іноземних громадян до вступу у вищі навчальні заклади України. У 2015-2016 н.р. в ХДУ навчалось 102 іноземні громадяни з Молдови, Азербайджану, Конго, Камеруну, Нігерії, Туркменістану, Узбекистану та ін. У зв'язку з цим центр довузівської підготовки було реорганізовано в центр довузівської підготовки та роботи з іноземними громадянами (керівник центру – кандидат юридичних наук, доцент О.А. Борідько).

У 2016 році на базі університету, як уповноваженого навчального закладу, було створено освітній центр «Крим – Україна», головним завданням якого стало забезпечення доступності отримання вищої освіти громадянам України, які проживають на тимчасово окупованій території.

В аспірантурі ліцензовано (відповідно до нових ліцензійних умов) 14 наукових спеціальностей, з яких три спеці-

Студенти з Азербайджану в музеї історії університету

альності (103 Науки про Землю, 106 – Географія та 121 – Інженерія програмного забезпечення) стали новими для університету.

Актуалізовано роботу щодо включення наукових фахових видань вишу до міжнародних наукометричних і реферативних баз даних, забезпечено оперативне поповнення інституційного репозитарію університету. Робота кафедр університету цього періоду спрямовується на інноваційну діяльність з метою комерціалізації наукових досліджень учених. За 2016 рік наукові колективи університету успішно виконали 3 госпдоговірні науково-дослідні роботи.

За результатами проведених наукових досліджень протягом 2016 року професорсько-виклада-

цький склад університету видав 4 монографії, опублікованих у закордонних виданнях офіційними мовами Європейського Союзу, 16 монографій, опублікованих у вітчизняних виданнях, а також 6 підручників (з них 4 – з грифом МОН України) та 66 навчальних посібників (6 – з грифом МОН України). Опубліковано 986 статей, з яких 49 – у журналах, що вхо-

Проректор з наукової роботи – доктор педагогічних наук, професор С.А. Омельчук

Участь представників ХДУ в освітньому семінарі у Варшаві, організованому Університетом Кардинала Стефана Вишинського спільно з ІМАНС

дять до наукометричної бази даних Scopus, 83 статті в журналах з імпаکت-фактором та 375 статей у вітчизняних наукових фахових виданнях.

У Консолідованому рейтингу вишів України станом на липень 2016 року ХДУ посідав 76 місце, у

рейтингу «ТОП-200» – 92 місце, у міжнародному рейтингу Webometrics – 67 місце. У рейтингу ВНЗ України за показниками наукометричної бази даних Scopus ХДУ посідав 90 місце. Загальна кількість публікацій у Scopus – 101, кількість цитувань у Scopus – 110, індекс Гірша – 5.

Науковцями університету створено майже 200 бібліометричних профілів на платформі Google Scholar (2015 рік – 20 бібліометричних профілів), що дозволило вченим ХДУ посісти першу позицію в рейтингу ВНЗ Херсонської області в системі «Бібліометрика української науки».

Університет відвідали 18 міжнародних делегацій з таких країн, як Німеччина, Словаччина, Болгарія, Румунія, Грузія, Польща, Швеція, Литва, Латвія, США, Канада, Італія. Підписано 11 угод про освіту з такими країнами, як Грузія, Австрія, Німеччина, Румунія, Польща, Болгарія, Канада, Латвія. Активізовано студентську мобільність. Студенти направляються на стажування та навчання до закордонних вишів-партнерів згідно з угодами про співпрацю та беруть участь у літніх таборах, школах,

міжнародних програмах, обмінах, олімпіадах, чемпіонатах, турнірах тощо. Завдяки цьому студенти отримали можливість не тільки навчатися, отримувати нові знання, уміння та навички, а й покращувати рівень володіння іноземними мовами. Якщо в 2012-2014 роках таких було 30-35 студентів, то в 2014-2016 роках їх кількість перевищила 120 осіб.

Реалізація програми «Подвійний диплом» є пріоритетним напрямом розвитку ХДУ. Так, у лютому 2017 року 9 випускників факультету фізичного виховання та спорту першими в Україні отримали подвійні дипломи, а в червні подвійні дипломи вручено випускникам факультету дошкільної та початкової освіти, факультету культури і мистецтв.

Одним із важливих та пріоритетних завдань ХДУ стає підготовка й реалізація міжнародних проектів у сфері науки, залучення коштів міжнародних фондів та організацій. Університет отримав такі потрібні гранти для наукової роботи й матеріально-технічного забезпечення закладу.

Зокрема, було виконано 8 проектів Tempus, що фінансувалися Європейською комісією. Доктор біологічних наук, професор І.І. Мойсієнко виконував шведсько-український проект (грант) «Як був тут переможений Схід: на шляху до екологічної історії Євразійських степів». Обсяг фінансування 23,17 тис. грн. У 2016 році продовжувалася участь ХДУ в проекті Tempus CruisT «Мережа центрів компетенції для розвитку круїзного туризму в Чорноморському регіоні», а також у спільному з європейськими партнерами проекті за програмою ERASMUS «Створення сучасної магістерської

Проректор з міжнародних зв'язків, науково-педагогічної роботи та комунікаційних технологій – кандидат біологічних наук, професор О.В. Лаврикова

Студенти, які повернулися з семестрового навчання з Поморської академії в Слупську

Вручення подвійних дипломів студентам факультету фізичного виховання та спорту

Студенти факультету дошкільної та початкової освіти після складання іспиту в Слупську

Одні з перших дипломів польського зразка, отримані за програмою подвійного дипломування

програми з інформаційних систем» (MASTIS).

Освітній процес у 2016 році забезпечували 500 науково-педагогічних працівників, серед яких 53 доктори наук, професори, більше 320 – кандидати наук, доценти, 34 співробітники мають почесне звання «Заслужений» і «Народний». Цього року декана факультету дошкільної та початкової освіти Л.Є. Петухову нагороджено орденом княгині Ольги III ступеня. Проректору з навчальної та на-

уково-педагогічної роботи Н.А. Тяхтенко присвоєно почесне звання «Заслужений працівник освіти України». Народного депутата України, професора кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики О.В. Співаковського обрано членом-кореспондентом Національної академії педагогічних наук України.

З нагоди відзначення 99 річниці від дня заснування університету почесні звання присвоєно ще кільком представникам колективу: доктору юридичних наук, професору, ректору університету

В.М. Стратонову – звання почесного професора ХДУ; доктору фізико-математичних наук, професору, завідувачу кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики М.С. Львову – почесного доктора наук; кандидату педагогічних наук, доценту кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту В.С. Блах – звання почесного працівника ХДУ.

Розширений ректорат університету

У листопаді 2016 року в межах соціально-освітнього проекту «Ті, що вражають» Херсонський державний університет приймав команду Телевізійної служби новин телеканалу 1+1. Із цікавими розповідями перед студентами та викладачами виступили ведуча ТСН Марічка Падалко, журналістка Наталія Нагорна, а також запрошені зірки та друзі ТСН Світлана Тарабарова й Олексій Вертинський.

Саме тоді студентський парламент ХДУ зібрав представників майже всіх вищих навчальних закладів міста різ-

боту та активну участь у громадському житті в 2016 році студенти університету отримали 6 стипендій Президента України; 2 стипендії Кабінету Міністрів України; стипендію Верховної Ради України; 6 стипендій Херсонської обласної ради; 2 стипендії Херсонської міської ради. Стипендії також отримали молоді науковці вишу: доктор фізико-математичних наук, доцент В.С. Песчаненко – стипендію Кабінету Міністрів України для молодих учених, а кандидат мистецтвознавства, доцент С.А. Думасенко – сти-

Виступ команди ТСН каналу 1+1

ного ступеня акредитації. Об'єднав молодих активістів форум «Студентська творчість та креатив».

За відмінне навчання, наукову ро-

пендію кращим педагогічним працівникам у галузі вищої освіти управління освіти, науки та молоді Херсонської обласної державної адміністрації.

2017 рік для Херсонського державного університету став ювілейним. Відповідно до Постанови Верховної Ради України від 22 грудня 2016 року № 1807-VIII «Про відзначення пам'ятних дат і ювілеїв у 2017 році» Херсонський державний університет внесено до переліку ювілеїв та пам'ятних дат 2017 року.

100-річчю університету протягом 2017 року було присвячено цілу низку ювілейних заходів – конференцій, форумів, круглих столів, виставок, презентацій, конкурсів, концертних програм тощо.

Важливою подією в житті університету було проведення 12 травня 2017 року Ювілейної академії в Педагогічному музеї України Київського міського будинку вчителя. Делегацію ХДУ представляли ректор, проректори, декани всіх 12 факультетів. На урочистість завітало понад 50 випускників, колег і всіх, причетних до університе-

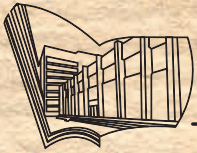

ту, але нині працюють у вишах, наукових установах та інших організаціях м. Києва.

Учасників Ювілейної академії привітали заступник Міністра освіти і науки України М.В. Стріха та перший віце-президент Національної академії педагогічних наук України В.І. Луговий.

Ювілейна академія до 100-річчя вишу

Сповнений теплих спогадів про рідний виш і побажань був виступ першого заступника голови комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти О.В. Співаковського – випускника й почесного доктора наук ХДУ, який зазначив: «Мені випала велика честь працювати й здобувати освіту в університеті, який виховав не одне покоління української інтелігенції. І в цьому полягає його найвища місія, адже освічені люди є найбільшим багатством нашої країни, запорукою її успіху й процвітання. Щиро пишаюся тим, що майже 40 років мого життя пов'язано з одним із найстаріших і найпотужніших університетів Півдня України – Херсонським державним університетом. Належати до творчого колективу цього університету – велика відповідальність для мене».

З вітальними промовами виступили ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України С.М. Ніколаєнко, почесний професор ХДУ, частина професійного життя якого пов'язана з Херсонським державним університетом; виконавчий директор Спільноти ректорів вищих навчальних закладів України С.Д. Омельченко; директор Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка В.В. Різун; завідувач відділу граматики Інституту української

мови НАН України, почесний професор ХДУ К.Г. Городенська.

До заходу долучилася й академік НАПН України О.В. Сухомлинська, яка понад 10 років співпрацює з вишем-ювіляром, готуючи здобувачів наукових ступенів кандидата і доктора педагогічних наук як сумісник на кафедрі педагогіки, психології й освітнього менеджменту ХДУ.

Надзвичайно емоційними, сповненими позитивних вражень були спогади випускників різних років, зокрема випускників 80-х рр. ХХ ст. – завідувача кафедри Національного університету харчових технологій професора Г.Є. Поліщук (доньки колишнього ректора Є.П. Поліщука), проректора з наукової роботи Київського міжнародного університету А.І. Некряч; випускників 90-х рр. ХХ ст. – декана інженерно-педагогічного факультету НПУ ім. М. Драгоманова Д.Е. Кільдерова, випускників початку ХХІ ст. – ведучої програми «Вікна-Новини» на телеканалі СТБ журналістки

Виступ проректора з наукової роботи Сергія Омельчука на Ювілейній академії

Презентація міні-експозиції «Історія університету в особистостях»

Т.А. Висоцької та режисера Національної опери України імені Т.Г. Шевченка О.І.Токаря.

Проректор з наукової роботи ХДУ С.А. Омельчук разом із директором музею О.П. Міхном презентували п'ять ювілейних міні-експозицій: «Історія університету в особистостях», «Від вступу до випуску (раритетні світлини випускних альбомів)», «Ювілеї університету на сторінках газет», «Від студента до доктора наук, професора», «Сучасність університету».

Подяки за активну творчу співпрацю в реалізації спільних із ХДУ проєктів було вручено колективам Національної академії педагогічних наук України, Інституту педагогіки НАПН України, Педагогічного музею України.

Понад 30 випускників – учасників Ювілейної академії – нагороджено почесними грамотами з нагоди 100-річчя Херсонського державного університету. А колектив вишу отримав почесні гра-

моти Національної академії педагогічних наук України та Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України за вагомий внесок у розвиток вітчизняної педагогічної освіти, наукові здобутки та у зв'язку з ювілеєм.

Також у Педагогічному музеї України було представлено віртуальну виставку «Історія та сучасність Херсонського державного університету: шлях у 100 років».

У травні ювілейного 2017 року виповнилося 40 років факультету дошкільної та початкової освіти (декан Л.Є. Петухова – доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, голова Херсонської обласної організації «Фребельтовариство»). Протягом тижня (15-19 травня) в рамках святкування цієї дати на базі факультету пройшли цікаві заходи: відкриті заняття викладачів факультету; круглий стіл «Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти»; наукова студентська конференція «Послідовники педагогічних ідей Ф. Фребеля – видатні українські педагоги та науковці»; презентація збірки студентських статей «Науково-методичні засади становлення сучасного педагога»; презентація ювілейної книги «Велич першої науки»; виставки творчих робіт, проєктів, наукових праць, фотовиставки; проведення майстер-класів; відкриття нової експозиції музею факультету та ін.

Декан факультету дошкільної та початкової освіти – доктор педагогічних наук, професор Л.Є. Петухова

За 40 років факультет став потужною творчою лабораторією, у якій вдало поєднують сучасні надбання національної педагогічної думки з досягненнями світової педагогіки. Це відзначила завідувач сектору переміщених ВНЗ департаменту вищої освіти МОН України С.С. Кретович.

У ювілейні дні на факультеті працювало 46 викладачів та співробітників, серед них – 3 професори, 26 кандидатів наук. Це справжня команда однодумців-професіоналів. «І мені хочеться низько поклонитися кожному, хто протягом усіх 40 років створював людський капітал, готував майбутнє України», – зазначила декан факультету Л.Є. Петухова.

Святковий тиждень завершився урочистостями та концертом, присвяченим 40-річчю факультету. На святі були присутні почесні гості – голова Херсонської ОДА А.А. Гордєєв, голова обласної ради В.М. Мангер, міський голова В.В. Миколаєнко, керівники обласного та міського управлінь освіти та науки, ректори вишів.

«Ми можемо не пам'ятати, чого нас навчали, але протягом усього життя пам'ятаємо тих учителів, які першими зустрічали нас на довгому шляху до

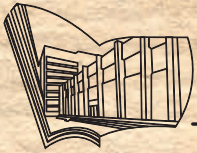
Професорсько-викладацький колектив факультету

Святковий концерт до 40-річчя факультету

Учасники аспірантського наукового колоквіуму «25 років у науці»

знань. Перша вчителька – це найсвятіше, що є в системі освіти. Скажемо велике «дякую» тим людям, які дають нам насагу в житті, шанс бути щасливою людиною, такою, яка вибудовує власну траєкторію – і освітню, і життєву, і професійну», – закликав народний депутат України, перший заступник голови Комітету ВР з питань науки та освіти О.В. Співаковський.

Привітати колег з ювілеєм приїхав давній друг і партнер факультету, один із керівників Фребельсемінару пан Вінгфрід Морлок.

Під час урочистостей чимало працівників факультету було відзначено почесними нагородами та грамотами від парламенту, профільного міністерства, обласної та міської влади.

Та особлива гордість факультету, звичайно ж, його випускники. «Факультет став справжньою кузнею кадрів не лише для Херсонщини, а й для всієї країни», – зазначила секретар Херсонської міської ради, колишня випускниця ФДПО О.Б. Урсуленко.

Серед випускників факультету директор НВК № 56 м. Херсона, заслужений працівник освіти України С.В. Микитюк, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, менеджменту освіти й інноваційної діяльності КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» В.В. Примакова, кандидат філологічних наук, доцент О.Г. Митрофанова, учений секретар ХДУ, доцент Н.А. Воропай та багато інших.

В ювілейний рік вишу своє 25-річчя від дня заснування відзначив також відділ аспірантури і докторантури ХДУ (завідувач доктор філологічних наук, доцент О.Г. Штепенко).

Відкрили святкові заходи урочи-

стими зборами аспірантів-першокурсників ювілейного 25-го набору до аспірантури, на яких були присутні наукові керівники, гаранті освітніх програм, провідні вчені університету. П'ятнадцятьом майбутнім докторам філософії PhD і двом докторантам вручено посвідчення аспіранта і докторанта ХДУ.

Не менш важливим і пам'ятним у низці святкових заходів став науковий баркемпінг «Наука очима професіоналів: традиції, здобутки та перспективи», на якому зібралися аспіранти й докторанти університету, випускники аспірантури й докторантури різних років навчання, гаранті освітніх програм, голови спеціалізованих учених рад, керівники наукових шкіл університету, наукових лабораторій, наукових об'єднань студентів, представники ректорату, гості. Захід об'єднав наукову громаду, яка протягом 25-ти років була причетна до значних зрушень і креативних трансформацій, що супроводжували процес розвитку аспірантури й докторантури Херсонського державного університету. Це передовсім відкриття й ліцензування нових перспективних спеціальностей, становлення знакових дослідницьких постатей, формування визнаних наукових шкіл тощо.

Провідний учений університету, заслужений діяч науки і техніки України, голова спеціалізованої вченої ради університету із захисту докторських дисертацій, гарант освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта (українська мова) професор М.І. Пентилюк вручила Почесні грамоти Херсонського державного університету найкращим аспірантам різних років навчання.

Ще один захід – круглий стіл «Школа наукової майстерності: творча лабораторія успіху» – об'єднав молодих науковців, представників Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених університету та докторів наук, професорів, які пройшли в університеті шлях від аспіранта до доктора наук, професора (І.І. Мойсієнко, І.А. Нагрибельна, С.А. Омельчук, В.Л. Федяєва, О.Є. Ходосовцев).

Контингент аспірантури в 2017 році становить 113 осіб, які навчаються за 38 науковими спеціальностями за старою номенклатурою та за 14 новими ліцензованими спеціальностями, які дають змогу готувати науковців нової євроформації – докторів філософії. Наукове керівництво здійснюють 48 штатних докторів наук, професорів та доктори наук, професори з інших вишів і наукових установ України.

За 25 років свого функціонування аспірантура й докторантура стала не просто розвиненою, потужною та невід'ємною частиною університетського життя, а й справді брендом наукової

Круглий стіл
«Школа наукової майстерності: творча лабораторія успіху»

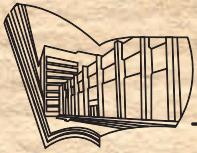
успішності Херсонського державного університету.

У 2017 р. в аспірантурі проліцензовано 3 нові спеціальності: 106 Географія; 231 Соціальна робота; 017 Фізична культура та спорт.

У жовтні 2017 року об'єднано студентське наукове товариство та раду молодих учених та аспірантів у Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених. На конференції Наукового товариства було обрано головою доцента кафедри медико-біологічних основ фізичного вихо-

Члени ради молодих учених і аспірантів

вання та спорту І.Г. Глухова. Його заступником стала студентка III курсу факультету іноземної філології В. Дегтярєва. Наукове товариство університету стало потужною силою для розвитку наукового потенціалу вишу.

Переможцем конкурсу на призначення обласної стипендії найкращому молодому науковцеві області за підсумками 2017 року став кандидат географічних наук, асистент кафедри соціально-економічної географії вишу Р. Молікевич. Тема його дослідження – «Геопросторовий аналіз медико-географічної ситуації в контексті формування мережі госпітальних округів Херсонської області».

Цього року кафедрою туризму та обласною організацією Національної спілки краєзнавців України засновано електронний збірник «Туризм та краєзнавство», (головний редактор А.С. Мохненко). Успішно перереєстровано два наукові фахові видання «Чорноморський ботанічний журнал» (головний редактор О.Є. Ходосовцев) та «Природничий альманах» (головний редактор В.П. Зав'ялов), також в університеті видається фаховий електронний історичний журнал «SKRIPTORIUM NOSTRUM» (головний редактор В.М. Андреев).

10 із 13 наукових фахових видань університету індексуються в наукометричній базі INDEX COPERNICUS, зокрема це «Інформаційні технології в освіті» (головний редактор О.В. Співаковський); «Педагогічні науки» (головний редактор В.Л. Федяєва); «Лінгвістика» (головний редактор В.П. Олексенко); «Психологічні науки» (головний редактор О.Є. Блинова); «Економічні науки» (головний редактор Н.І. Шашкова); «Судова та слідча практи-

ка в Україні» та «Юридичні науки» (головний редактор О.С. Саїнчин); «Південний архів (філологічні науки)» (головний редактор Н.І. Ільїнська); «Перекладознавство та міжкультурна комунікація» (головний редактор Л.І. Белєхова); «Географічні науки» (головний редактор І.О. Пилипенко). Усі фахові видання індексуються в наукометричній базі даних Google Scholar.

Важливого значення в університеті надано поширенню результатів наукових досліджень. Зокрема, протягом останніх 10 років професорсько-викладацьким складом університету було видано 183 монографії (з них 4 опубліковані в закордонних виданнях офіційними мовами Європейського Союзу), 78 підручників (37 – з грифом МОН України); близько 900 навчальних посібників (138 – з грифом МОН України); опубліковано більше 11500 статей, з них понад 900 статей у зарубіжних виданнях.

Майже 400 науково-педагогічних працівників університету створили бібліометричні профілі на платформі Google Scholar у вигляді бібліометричних портретів, де представлено сферу наукової діяльності науковця, упорядкований список публікацій із зазначенням року видання й кількості покликань на них, індекси бібліографічних покликань (загальна кількість покликань, h-індекс й I-10-індекс), діаграму цитувань за роками тощо. Загалом бібліометричний профіль є своєрідною візитівкою науковця в усережжі. Як засвідчують показники сайту «Бібліометрики української науки», лідерами цитувань серед викладачів університету стали В.П. Зав'ялов, О.В. Співаков-

ський, М.І. Пентилюк, О.Є. Ходосовцев, М.Ф. Бойко, М.С. Львов, Г.М. Кравцов, І.І. Мойсієнко, Л.Є. Петухова, В.Д. Шарко.

У 2017 році науковці університету відповідно до тематичного плану, затвердженого Міністерством освіти і науки України, виконували 4 фундаментальні науково-дослідні роботи за керівництва професорів М.С. Львова, І.І. Мойсієнка, В.Л. Федяєвої, О.Є. Ходосовцева. Коефіцієнт комерціалізації за результатами діяльності наукових груп у 2017 році виріс порівняно з минулим роком майже в 10 разів.

На кафедрах університету виконувалося 44 ініціативні колективні й індивідуальні науково-дослідні роботи, з яких 27 зареєстровано в УкрІНТЕІ тільки в 2017 році.

У рейтингу вищих навчальних закладів України за показниками наукометричної бази даних Scopus станом на квітень 2017 року Херсонський державний університет посів 73 місце серед університетів України. Загальна кількість публікацій у Scopus – 126, кількість цитувань у Scopus – 211, індекс Гірша (h-індекс) – 8.

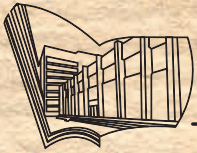
З жовтня 2017 року Міністерство освіти і науки України забезпечило безоплатне підключення університету до міжнародної наукометричної бази Web of Science. У цій пошуковій системі знаходиться 65 публікацій учених ХДУ (h-індекс – 7). Середня кількість цитувань документів – 2,15. Сумарна кількість цитувань – 140 (загальна кількість цитувань у добірці результатів). До того ж, у цьому році створено профіль університету з інформацією про авторів та цитування публікацій в індексі наукового цитування Scopus.

Внесок у підвищення рейтингу університету доклала й Наукова бібліотека ХДУ, створивши у 2014 році репозитарій, який дає змогу зробити наукові праці вчених максимально доступними світовому науковому товариству (директор Наукової бібліотеки – Н.А. Арустамова). Репозитарій постійно розвивається, відкриваються нові розділи, поповнюється банк даних. Досягнення науковців університету представлено більш ніж у 5000 документах, кількість переглядів станом на травень 2017 року становить понад 179128 у різних країнах світу (Канада, США, Німеччина, Японія, Франція, Швейцарія, Італія, Китай тощо). Відповідно до світового рейтингу RANKING WEB OF REPOSITORIES від Webometrics репозитарій університету посідає 34 місце серед більше 300 вищих навчальних закладів України, за критерієм Size посідає 27, Visibility – 42, Files Rich – 44, за критерієм Scholar – 32. Херсонський державний університет – єдиний виш Херсона, репозитарій якого знаходиться в цьому рейтингу.

Наукова бібліотека університету не лише здійснює науково-інформаційний супровід освітнього процесу університету та надає широкий спектр послуг, а

Видання Наукової бібліотеки університету

й створює власну бібліографічну продукцію, здійснює реферування фахових періодичних видань ХДУ. Перший збірник наукових праць університету, що потрапив до загальнодержавної реферативної електронної бази даних, «Україніка наукова» – «Педагогічні науки», реферується з 2008 року на корпоративних засадах співробітництва бібліотеки університету з Державною науково-педагогічною бібліотекою України ім. В. Сухомлинського. З 2016 року Наукова бібліотека на підставі Угоди з Інститутом проблем реєстрації інформації здійснює реферування всіх фахових періодичних видань університету до всеукраїнської бази даних.

Фонди Наукової бібліотеки постійно поповнюються виданнями Національного інституту стратегічних досліджень, наукових установ НАПН України, Українського наукового інституту Гарвардського університету. Завдяки проекту Британської Ради «Бібліотека тисячоліття» (The Millennium Library), який став складовою частиною довготермінової програми встановлення партнерських зв'язків у світовому масштабі, метою якої було поліпшення міжнародного взаєморозуміння, Наукова бібліотека Херсонського державного університету одержала 250 томів світової класики англійською мовою.

Перлиною бібліотеки є фонд рідкісних та цінних видань, у якому зберігається більше 4 тисяч документів XIX–XX ст.

У бібліотеці реалізовано низку інноваційних проектів, започаткована нова форма експонування документів «Віртуальна виставка», яка розширила можливості інформування користувачів

у режимі онлайн та стала основою для створення нової бази даних. Запроваджено нову послугу «Віртуальна довідка», за допомогою якої користувачі мають змогу отримувати професійну бібліографічну довідку онлайн. Користувачі мають доступ до електронного каталогу «eLibrary». З цією метою комп'ютеризовано інформаційно-бібліографічний відділ, відділ обслуговування, збільшено кількість комп'ютерів у відділі комплектування та наукової обробки літератури, у читальних залах, що обумовило розширення функцій та послуг бібліотеки.

Книги із фонду рідкісних та цінних видань

У 2017 році впроваджено сервісну послугу з аналітики публікаційної активності (спільний проект Наукової бібліотеки та кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики).

Наукова бібліотека ХДУ продовжує самостійну ланку роботи в царині бібліотечної справи як методичний центр бібліотек закладів вищої освіти м. Херсона.

Постійну увагу в університеті приділено організації та проведенню масових наукових заходів. Зокрема, за остан-

ні десять років проведено 420 наукових, науково-методичних конференцій та науково-практичних семінарів різного рівня, серед яких 108 – міжнародних, 211 – всеукраїнських і понад 100 – регіональних та обласних.

За результатами Міжнародної науково-практичної конференції «ІКТ в освіті, дослідженнях та індустріальних додатках: інтеграція, гармонізація та трансфер знань» (ICTERI) найкращі статті щорічно, починаючи з 2011 року, публікуються у міжнародному науковому онлайн виданні CEUR-WS.org у галузі комп'ютерних наук, інформаційних систем та технологій Технічного університету в Аахені (RWTH), Германія, що індексується у наукометричних базах Scopus, DBLP та інших, а з 2012 також щорічно у міжнародному науковому виданні Springer у серії, присвяченій комп'ютерним та інформаційним наукам Springer Communications in Computer and Information Science (CCIS series). Це видання індексується у наукометричних базах даних Scopus, DBLP, Google Scholar, EL-Compendex, Mathematical Reviews, SCImago, а до складу редакційної колегії входить професор кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики О.В. Співаковський. Серед відібраних публікацій традиційно представлені статті викладачів кафедри ІПІЕК М.С. Львова, В.С. Песчаненка, В.М. Кобця, М.О. Вінника, Н.В. Осипової, Н.О. Кушнір, Н.В. Валько.

Найбільш масовою формою пошуку й підтримки об-

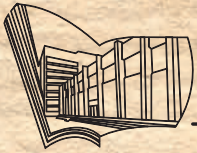
дарованої студентської молоді й впливовим чинником удосконалення освітнього процесу в університеті є Всеукраїнська студентська олімпіада зі спеціальностей та навчальних дисциплін. Зокрема, за останні десять років в II етапі олімпіади взяли участь майже 700 студентів, з яких понад 70 стали переможцями й призерами.

За підсумками олімпіади ректорат університету заохочує переможців грошовими преміями та грамотами за особистий внесок у підвищення престижу університету, рекомендує до магистратури для навчання за державним замовленням. Переможці олімпіад також мають переваги під час вступу до аспірантури тощо.

З 2007 по 2017 рік університет був базовим навчальним закладом для проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з трьох спеціальностей та навчальних дисциплін: 2007–2010 рр. – «Українська мова та література», 2011–2015 рр. – «Журналістика», «Реклама і зв'язки з громадськістю».

Учасники звітної студентської науково-практичної конференції

Переможці Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із природничих, технічних, гуманітарних наук у 2016-2017 н. р.

Ірина Стаднік (I місце в галузі «Гендерні дослідження») з науковим керівником доцентом Аллою Демченко

Альона Чиж (I місце в галузі «Педагогічна та вікова психологія») з науковим керівником доцентом Наталею Тавровецькою

Дар'я Строган (II місце в галузі «Фізичне виховання та спорт») з науковим керівником доцентом Євгенієм Стрикаленко

Анна Шаповал, Юлія Щетина (II місце в галузі «Філософські науки») з науковим керівником доцентом Сергієм Думасенко

Олександр Глазунов (III місце в галузі «Соціальні комунікації») з науковим керівником доцентом Яною Гавриловою

Призер VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім.Т.Шевченка в 2017 р. Вікторія Шовкопляс із науковим керівником викладачем Тетяною Цепкало

Члени студентського наукового товариства

У 2017 році університет став базовим для проведення II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади з історії для класичних і педагогічних університетів.

Крім того, студенти широко залучені до участі в науково-дослідній діяльності та підготовці робіт на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт із галузей знань і спеціальностей. За десять років у II турі конкурсу взяло участь понад 350 студентів, а перемогу здобули майже 160 студентських робіт.

З 2007 по 2017 рік університет був базовим закладом вищої освіти з проведення II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з історії (2008–2011 рр.), перекладу (2011–2014 рр.), романо-германських мов і літератур (2014–2017 рр.).

Студенти університету активно беруть участь і в інших інтелектуальних конкурсах, зокрема Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика, Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

У 2017 році кафедрою соціальних комунікацій ХДУ (завідувач – доцент О.В. Рембецька) та громадською організацією «Херсонський пресклуб» підготовлено грантовий проект «Школа універсального репортера» «Медіаполігон», який отримав фінансування Фонду розвитку ЗМІ Посольства США в Україні. Проект розрахований на 8 місяців, він розпочав свою роботу 1 вересня 2017 року. Для

участі в ньому відібрано 30 мотивованих студентів 3-4 курсів спеціальності «Журналістика», які впродовж навчання створюватимуть матеріали в різних журналістських жанрах. У рамках проекту відкрито тренінговий телерадіоцентр, мета якого – підвищення професійної майстерності студентів спеціальності «Журналістика». Усі студентські журналістські матеріали розміщуються на створеному в межах проекту інтернет-ресурсі «Медіаполігон», який у подальшому діятиме на факультеті філології та журналістики як власне інформаційне видання. Для студентів про-

Запис у студії

У телерадіоцентрі «Медіаполігон»

водять семінари-тренінги та майстер-класи відомі фахівці в медіасфері: Р. Бочкала, Р. Вибрановський, О. Іваницький, Р. Кабачій, В. Кіпіані та ін. Після завершення проекту в телерадіоцентрі планується створення вільного освітнього простору, у рамках якого науковці, студенти, журналісти будуть вільно спілкуватися, обмінюватися досвідом, разом проводити спільні проекти, семінари, тренінги, створювати журналістські матеріали. Проект буде продовжуватися, бо процес підготовки журналістських кадрів є безперервним. Нова генерація молодих українських журналістів постійно братиме участь у формуванні демократичних політичних та економічних стосунків у суспільстві.

Позитивному іміджу університету сприяють і спортивні здобутки наших студентів. 14-15 жовтня 2017 року в Жешуві (Польща) відбувся 1-й чемпіонат Європи з кіокушин карате. До участі в цих змаганнях долучився студент факультету економіки і менеджменту Олександр Бережний, який посів III місце й отримав бронзову нагороду.

На чемпіонаті світу з бойових мистецтв у Бірмінгемі (Великобританія) студент факультету фізичного виховання та спорту Владислав Микитась у розділі тайський бокс посів I місце і став чемпіоном. Студент факультету фізичного виховання та спорту Олександр Вічиховський узяв участь у чемпіонаті світу з козацького двобою (Харків), де здобув I місце й став чемпіоном. На чемпіонаті світу з самбо (бойовий розділ) в Сочі студент факультету фізичного виховання та спорту Андрій Кучеренко посів II місце й здобув титул срібного призера з бойового самбо серед 93 країн світу. На Всеукраїнському турнірі з важкої атлетики студентка факультету фізичного виховання та спорту Ганна Макарова здобула I місце й стала чемпіонкою України з важкої атлетики.

Не відстають від спортсменів і творчі колективи ХДУ. Зокрема, народний ансамбль танцю «Сузір'я» (художній керівник А. Рехліцька, заслужений працівник культури України) та народний

Проректор з соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи – кандидат філологічних наук, доцент С.В. Кузнецов

ансамбль танцю «Ладовиця» (художній керівник В. Васяк, заслужений працівник культури України) взяли участь у III турі V Всеукраїнського фестивалю-конкурсу ім. П. Вірського. Ансамбль танцю «Сузір'я» посів III місце на фестивалі-конкурсі серед 130 найкращих хореографічних колективів з усіх регіонів України.

Народний ансамбль танцю «Ладовиця»

Проведення інтелектуальної гри «Що? Де? Коли?» вже стало доброю традицією в Херсонському державному університеті. Шостий сезон гри був присвячений 100-річному ювілею навчального закладу. У нелегкому протистоянні за титул «Найрозумніша команда» змагалися факультети іноземної філології, дошкільної та початкової освіти, фізики, математики та інформатики. У ході запеклої інтелектуальної боротьби команда факультету іноземної філології здобула перемогу та традиційний символ гри –

сову. Гравці факультету дошкільної та початкової освіти, фізики, математики та інформатики посіли II та III місце. Найкращим учасником змагань став студент факультету іноземної філології Роман Брагін.

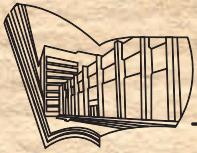

Інтелектуальна гра «Що? Де? Коли?»

За сприяння народного депутата України О.В. Співаковського активно облаштовується територія навчального закладу. До ювілею ХДУ в університетському парку за європейським зразком збудовано спортивний майданчик з ігрових видів спорту.

Відкриття новітнього спортивного майданчика з ігрових видів спорту

Завдяки зусиллям О.В. Співаковського також виділено кошти та здійснено ремонт спортивної зали університету.

Напередодні 100-річного ювілею університету за вагомий внесок у соціальний розвиток м. Херсона, забезпечення сталого та послідовного підвищення рівня Херсонського державного університету, успіхи в професійній освітянській діяльності на благо Херсонської міської територіальної громади звання «Почесний громадянин міста Херсона» отримали Ю.І. Беляєв – радник ректора, професор, М.І. Пентилюк – доктор педагогічних наук, професор, П.К. Параскевич – кандидат філологічних наук, ветеран війни та праці.

З листопада 2017 року в.о. ректора стала Наталія Анатоліївна Тюхтенко, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи, професор кафедри менеджменту і адміністрування, кандидат економічних наук, відмінник

В.о. ректора університету з 2017 р. – кандидат економічних наук, професор Н.А. Тюхтенко

освіти України, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України.

До 100-річчя ХДУ Національний банк України випустив ювілейну монету «100-років Херсонському державному університету» (номіналом 2 гривні з нейзильберу).

Реверс пам'ятної монети

Аверс пам'ятної монети

13 листопада відбулося урочисте відкриття ювілейного тижня з нагоди відзначення 100-річчя університету. Привітати виш з днем народження зібралася вся спільнота ХДУ та поважні гості.

Урочистий захід відкрила в.о. ректора ХДУ Наталія Тюхтенко, яка зазначила, що Херсонський державний уні-

Привітання колективу університету від гостей

верситет відсьогодні входить до п'ятдесяти найстаріших вишів України. Й додала: «Ця подія – велика відповідальність усіх за те, аби надбання нашого навчального закладу зберігалися й продовжувалися майбутніми поколіннями».

До привітань долучилися й заступник голови ХОДА А.Б. Балонь, начальник управління освіти, науки та молоді ХОДА, випускник ХДУ Є.А. Криницький, в.о. заступника міського голови О.В. Рузгіс, секретар міської ради, випускниця ХДУ О.Б. Урсуленко.

Від професорсько-викладацького складу виступили випускники вишу, проректор з наукової роботи С.А. Омельчук і декан факультету філології та журналістики В.П. Олексенко, від студентства – голова первинної

профспілкової організації студентів О.О. Писляр.

Святкову атмосферу створили творчі колективи факультетів: дошкільної та початкової освіти, іноземної філології, фізичного виховання та спорту, філології та журналістики й природознавства, здоров'я людини і туризму, які представили концертну програму «ХДУ з любов'ю».

Незабутнім став загальноуніверситетський студентський флешмоб із повітряною зйомкою з камерою на квадрокоптері.

14 листопада відбулися урочисті збори трудового колективу з нагоди відзначення 100-річного ювілею університету за участю ветеранів війни та праці, випускників різних років універ-

Концертна програма від творчих колективів факультетів

ситету «Vivat, Alma Mater!». Серед найстаріших випускників університету, які завітали на захід, П.О. Тисленко – випускниця фізико-математичного факультету 1952 року, відмінник народної освіти України, ветеран педагогічної праці; Н.Д. Кисленко – випускниця філологічного факультету 1964 року, ветеран педагогічної праці; Т.М. Щерба – випускниця філологічного факультету 1967 року, українська поетеса, прозаїк, публіцист, журналіст, відмінник народної освіти України, член Національної спілки письменників України, Національної спілки журналістів України; К.М. Савченко – випускниця філологічного факультету 1968 року,

поетеса, журналіст, відмінник народної освіти України, член Національної спілки журналістів України. З Києва приїхали випускники природничого факультету: А.С. Липченко – випускник 1961 року, відмінник середньої та спеціальної освіти, відмінник охорони здоров'я, учитель хімії вищої категорії першого медичного коледжу, учитель-методист, ветеран педагогічної праці та Л.М. Топчій – випускниця 1972 року, учитель-методист.

Відкрила урочистий захід в.о. ректора Н.А. Тюхтенко, яка зазначила, що в цій залі зібралися різні покоління людей, які причетні до історії Херсонського державного університету, висловила

Гості свята, ветерани війни та праці

вдячність усім, хто доклав зусиль до розбудови нашого навчального закладу та побажала здоров'я, миру, нових здобутків та звершень.

Радник ректора, випускник 1969 року Ю.І. Беляєв, який очолював вищий навчальний заклад упродовж 15 років (1996-2011 рр.), привітав присутніх з ювілеєм, зупинився на основних етапах історії університету, згадав відомих випускників, якими пишається виш.

Чимало теплих слів пролунало зі сцени від гостей заходу, випускників вишу, зокрема Є.П. Голобородько – доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки й менеджменту осві-

ти «Херсонської академії неперервної освіти» Херсонської обласної ради, почесного професора ХДУ; Т.І. Кучми – заслуженого вчителя України, учителя української мови Херсонського академічного ліцею ім. О.В. Мішукова Херсонської міської ради при ХДУ; Р.А. Рубльової – заслуженої артистки України, артистки Херсонського обласного академічного музично-драматичного театру ім. М. Куліша; Д. Міхая – заслуженого майстра спорту з академічного веслування, фіналіста Олімпійських ігор 2016 року; К.П. Расторгуєвої – телеведучої Херсонської обласної державної телерадіокомпанії «Скіфія», заслужено-

го журналіста України, почесного громадянина міста Херсона.

Викладачі та співробітники ХДУ удостоїлися нагород від обласної та міської влади, первинної профспілкової організації співробітників ХДУ. А ветерани війни та ветерани праці вишу отримали від профкому подарунки з

Загальноуніверситетський флешмоб

слання нащадки повинні через 50 років! Ведучі зачитали текст послання, де нинішнє покоління звертається до спільноти ХДУ ХХІ століття з проханням сприяти розвитку та примноженню здобутків, шанувати й підтримувати наукові, культурні, спортивні традиції, берегти й збагачувати пам'ять про минуле, сучасне й майбутнє Alma Mater! Заклали капсулу часу випускниця 1970 року, телеведуча, заслужений жур-

нагоди свята – ювілейну монету ХДУ.

Завершилися урочистості символічною подією – закладенням капсули часу. У послання, призначене поколінню спільноти університету 2067 року, вкладено звернення до нащадків, ювілейну монету, 3-D модель вишу та флеш-накопичувач із фоторепортажем про основні події університету. А відкрити це по-

Нагородження викладачів та співробітників ХДУ

Закладення капсули часу

наліст України К.П. Расторгуєва та Президентський стипендіат, магістрант факультету фізики, математики та інформатики В. Щербюк.

15 листопада в рамках святкування 100-річного ювілею університету відбувся святковий профорієнтаційний захід для випускників шкіл і майбутніх абітурієнтів. На початку заходу в холі головного корпусу вишу викладачі та студенти всіх факультетів презентували спеціальності, які можуть здобути абітурієнти. Після ознайомлювальної екскурсії школярів запросили до актової зали, де вони переглянули фільм, присвячений 100-річчю Херсонського державного університету.

Про особливості майбутньої вступної кампанії 2018 року та правила вступу школярів ознайомила відповідальний секретар приймальної комісії ХДУ І.І. Глущенко. Після завершення заходу абітурієнти завітали на факультети та ближче ознайомилися зі студентським життям, переконалися, що навчальний заклад пропонує су-

часні перспективні спеціальності, які допоможуть молоді реалізувати себе в житті.

Цього дня відбулася зустріч керівництва вишу з ректором Поморської Академії в Слупську (Польща) Збігневом Осадовським.

Захід пройшов у межах візиту pana ректора до університету з нагоди святкування 100-річного ювілею ХДУ.

Це вже не перший візит іноземного гостя до Херсонського державного університету. На початку зустрічі З. Осадовський привітав навчальний заклад

Профорієнтаційний захід для випускників шкіл та майбутніх абітурієнтів

Зустріч керівництва університету з ректором Поморської Академії в Слупську (Польща) Збігневом Осадовським

із знаменною датою та висловив вдячність керівництву вишу за плідну співпрацю. Він підкреслив, що кількість охочих навчатися в Поморській Академії постійно збільшується. В.о. ректора ХДУ Н.А. Тюхтенко зазначила, що університет і надалі планує направляти студентів на навчання до Академії, а викладачів – для проходження стажування.

У ході спілкування присутні обговорили можливі шляхи співпраці, висловили наміри налагоджувати професійні та наукові зв'язки між навчальними закладами і продовжувати працювати в межах реалізації подвійного дипломування.

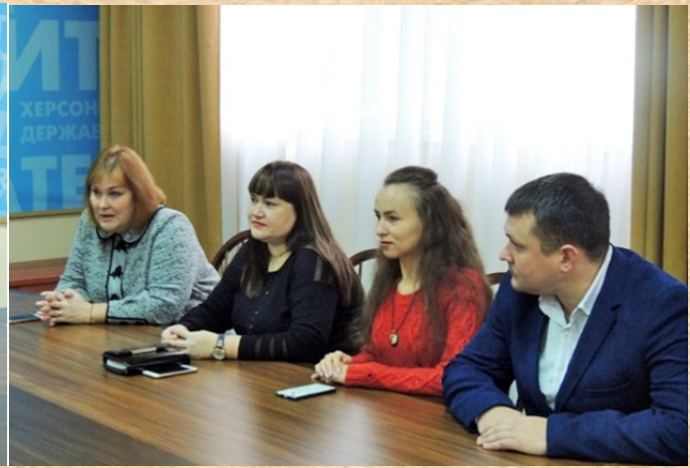
На зустрічі підписано угоду про реалізацію програ-

ми «Подвійний диплом» між Херсонським державним університетом та Поморською Академією, що надасть змогу студентам університету отримати другий диплом про вищу освіту європейського зразка за період навчання в ХДУ. Також до Херсонського державного університету завітала делегація з Університету Економіки в Бидгощі (Польща). Захід пройшов у ме-

жах офіційного візиту в рамках святкування 100-річчя ХДУ. Передусім гості, президент і співзасновник Університету Економіки в Бидгощі Кшиштоф Сікора, проректор з міжнародних зв'язків Мажена Собчак-Михаловська, директор Центру східного партнерства Марек Хамот та ди-

Підписання угоди про реалізацію програми «Подвійний диплом» в.о. ректора ХДУ Н.А.Тюхтенко та ректором Поморської Академії (Слупськ, Польща) З. Осадовським

Візит до ХДУ делегації з Польщі

ректор Європейського інституту Університету Економіки в Бидгощі С. Кашуба зустрілися з в.о. ректора ХДУ Н.А. Тюхтенко, проректором з міжнародних зв'язків, науково-педагогічної роботи та комунікаційних технологій О.В. Лавриковою, в.о. декана факультету фізичного виховання та спорту І.Г. Глуховим та начальником відділу міжнародних зв'язків А.І. Кулик.

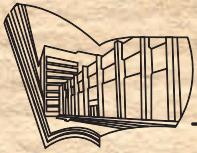
Під час спілкування учасники обговорили можливі шляхи співпраці, висловили наміри налагоджувати професійні та наукові зв'язки між навчальними закладами й продовжувати реалізацію програми «Подвійний диплом».

16 листопада відбувся Всеукраїнський науковий форум (з міжнародною участю) «Херсонський державний університет у контексті вітчизняної та європейської вищої освіти».

У форумі взяли участь понад 400 науковців майже із 70 вишів України, Білорусі, Грузії, Італії, Німеччини, Польщі, Словаччини, США. На пленарному засіданні були також присутні близько 150 провідних учених із м. Слупська і м. Бидгощі (Польща), м. Барановичі (Білорусь), Києва, Одеси, Миколаєва, Бердянська тощо. Відкрила форум в.о. ректора університету, голова програмного комітету форуму

Всеукраїнський науковий форум
«Херсонський державний університет у контексті вітчизняної та європейської вищої освіти»

Н.А. Тюхтенко. Під час урочистого відкриття заходу з вітальним словом до присутніх звернувся перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, почесний доктор наук ХДУ О.В. Співаковський: «Сьогодні дуже важливо зрозуміти, що ми відповідаємо в першу чергу за капіталізацію людини, за те, щоб вона завжди могла мати свої амбіції, бажання й можливість їх реалізації. Ми відповідальні не за кількість знань, не за кількість інформації і фактів, які викладаємо на лекціях, лабораторних і практичних заняттях, а ми повинні сформувані в нашого студента стали мотивацію до навчальної діяльності, де якраз наукова складова є дуже важливою... Тому розуміння того, що університет є майданчиком, у якому поєднано викладацьку діяльність з науковою, повинна стати стрижнем нашої спільної роботи».

Привітав учасників форуму й ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України, почесний професор ХДУ, колишній Міністр освіти і науки України С.М. Ніколаєнко, професійна доля якого теж дуже тісно пов'язана з вишем-ювіляром.

Під час пленарного засідання актуальними були доповіді вчених, присвячені міжнародній співпраці Херсонського державного університету із закордонними вишами-партнерами. Зокрема, ректор Поморської академії в м. Слупськ (Польща) професор З. Осадовський у своїй доповіді висвітлив особливості досвіду міжнародної мобільності студентів як результату трансформації взаємодії ЗВО-партнерів в освітньому середовищі. Завідувач кафедри Барановицького державного університету (м. Барановичі,

Білорусь) Н.Г. Дубешко звернула увагу на досягнення, проблеми та перспективи співпраці українського й білоруського університетів у рамках євроінтеграційних процесів. Директор навчально-виховного комплексу «Школа гуманітарної праці» Херсонської обласної ради А.О. Кияновський визначив роль фізико-математичного факультету ХДУ в підготовці вчителів фізики області, окреслив сучасні проблеми вітчизняної вищої педагогічної освіти.

Під час форуму президент Академії української преси, член Комісії з журналістської етики, професор В.Ф. Іванов провів із студентами й викладачами Херсонського державного університету цікавий і змістовний майстер-клас із медіаосвіти.

Наприкінці пленарного засідання форуму почесними грамотами й подяками університету відзначено більш ніж 30 провідних учених з України, Польщі й Білорусі за активну творчу співпрацю та з нагоди 100-річного ювілею університету.

Звання «Почесний доктор наук Херсонського державного університету» удостоєні О.Є. Бондарева, проректор із науково-методичної, соціально-гуманітарної роботи та лідерства Київського університету ім. Б. Грінченка, доктор філологічних наук, професор; В.С. Гавриленко, директор Біосферного заповідника НААН України «Асканія-Нова» ім. Ф.Е. Фальц-Фейна, кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник; В.В. Різун, директор Інституту журналістики Київського національного університету імені Т. Шевченка, доктор філологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України;

Ю.О. Ромаскевич, головний лікар Херсонського обласного центру громадського здоров'я, доктор медичних наук, професор; В.М. Синьов, декан факультету корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України; О.В. Сухомлинська, головний науковий співробітник відділу історії освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. Сухомлинського, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України; М.К. Шеремет, завідувач кафедри логопедії Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник освіти України.

Званням «Почесний працівник Херсонського державного університету» відзначено Кшиштофа Сікору, президента Університету Економіки в Бидгощі (Польща), голову регіонального Олімпійського комітету в Бидгощі.

Свій 100-річний ювілей Херсонський державний університет відзначав понад тиждень. Привітати найстаріший заклад Таврійського краю зі 100-річчям прийшли почесні гості – Міністр Кабінету Міністрів України О.С. Саенко, заступник Міністра освіти і науки України Р.В. Гребя, голова секретаріату партії «Блок Петра Порошенка» М.В. Саврасов, перший заступник Голови Комітету з питань освіти і науки Верховної Ради України, народний депутат України О.В. Співаковський, народний депутат України, ректор Запорізького національного університету М.О. Фролов, народний депутат України, голова партії «Народний рух України» В.М. Кривенко, народний депутат України С.М. Хлань, керівники міста та області – голова Херсонської обласної державної адміністрації А.А. Гордєєв, міський голова В.В. Миколаєнко, секретар Херсонської міської ради О.Б. Урсуленко, заступник голови Херсонської обласної ради В.В. Булюк.

Урочистості з нагоди 100-річчя ХДУ
в обласному музично-драматичному театрі ім. М. Куліша

Слова привітання Херсонському державному університету передав Президент України П.О. Порошенко, голова Верховної Ради України А.В. Парубій, Міністр освіти і науки України Л.М. Гриневич.

Голова Херсонської обласної державної адміністрації А.А. Гордєєв подарував навчальному закладу зірку в сузір'ї Скорпіона, яка зареєстрована в Українському астрономічному каталозі УКРАСТРО.

Викладачі та співробітники ХДУ удостоїлися подяк і грамот Верховної Ради України, Міністерства освіти і науки України, обласної та міської влади. Загалом із нагоди ювілею було заохочено 51 представника професорсько-викладацького складу університету: 18 грамот Верховної Ради України, 4 почесні грамоти та подяки

Кабінету Міністрів України, 14 грамот та подяк Міністерства освіти і науки України, 5 – від голови Херсонської обласної державної адміністрації та 2 – від голови Херсонської обласної ради.

Вручення подяк, грамот та відзнак викладачам та співробітникам університету з нагоди 100-річного ювілею

Почесне звання «Заслужений працівник освіти України» присвоєно доктору філологічних наук, професору кафедри англійської мови та методики її викладання Л.І. Белеховій та декану факультету фізики, математики та інформатики В.І. Кузьмичу. Почесного звання «Заслужений працівник культури України» удостоєний доцент кафедри музичного мистецтва і хореографії В.В. Васяк. Орден «За заслуги» III ступеня отримав професор кафедри галузевого права В.М. Стратонов. Нагрудний знак «Відмінник освіти» вручено завідувачеві загальноуніверситетської кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту І.І. Корольовій та керівнику музейно-архівного центру І.В. Самсаковій, а нагрудний знак «Василь Сухомлинський» – доцентів загальноосвітньої кафедри мовної освіти Н.В. Місяк та професорові кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту В.Л. Федяєвій.

Сертифікат про присвоєння закладу зірки в сузір'ї Скорпіона, яка зареєстрована в Українському астрономічному каталозі УКРАСТРО

З визначною датою колектив університету щиро та сердечно привітали колеги. Президент Університету Економіки в Бидгощі (Польща) Кшиштоф Сікора вручив в.о. ректора Н.А. Тяхтенко Почесний знак із зображенням королеви Ядвіги, яка є покровителькою польського вишу. Доктор педагогічних наук, професор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова М.К. Шеремет подарувала найвищу нагороду їхнього вишу – медаль «Михайло Драгоманов».

Гостей свята навчальний заклад порадував яскравим концертом, у якому взяли участь студенти, викладачі, випускники різних років. Сюрпризом для глядачів став виступ переможця та-

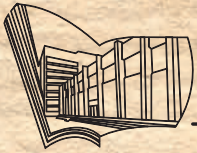
Виступ Віктора Романченка

лант-шоу «Х-Фактор», випускника та колишнього викладача ХДУ В. Романченка.

Так ХДУ зустрів своє перше 100-річчя, а попереду наступні ювілеї, нові досягнення.

Святковий гала-концерт «Миттєвості славетного 100-річчя» в обласному музично-драматичному театрі ім. М. Куліша

22 листопада Херсонський державний університет із робочим візитом відвідала дружина Президента України Марина Порошенко, яка опікується розвитком інклюзивної освіти в Україні. Першу леді супроводжували перший заступник голови Комітету з питань освіти і науки Верховної Ради України, народний депутат України О.В. Стіваковський, голова Херсонської обласної державної адміністрації А.А. Гордєєв, міський голова В.В. Миколаєнко, секретар Херсонської міської ради О.Б. Урсуленко, начальник управління освіти та науки ХОДА Є.А. Криницький.

У рамках зустрічі Перша леді України поспілкувалася зі студентами та науково-педагогічним колективом вишу, ознайомила з науковими здобутками кафедри природничо-математичних дисциплін та логопедії факультету дошкільної та початкової освіти (завідувач кафедри кандидат пе-

дагогічних наук, доцент О.В. Саган), кафедри корекційної освіти факультету природознавства, здоров'я людини та туризму (завідувач кафедри доктор психологічних наук С.Д. Яковлева). Ці кафедри здійснюють підготовку вчителів інклюзивної освіти, учителів-логопедів, що дозволяє вирішувати проблему кадрового забезпечення спеціальних та інклюзивних навчальних закладів регіону.

Студенти факультету дошкільної та початкової освіти (декан – професор, доктор педагогічних наук Л.Є. Петухова) продемонстрували високим гостям

Візит до ХДУ Першої леді України Марини Порошенко

свої авторські методичні розробки. Магістрантка факультету Злата Проценко провела заняття з теми «Формування комунікативних умінь та навичок у дітей з вадами мовлення», а Анастасія Голуб показала фрагмент заняття з дошкільниками «Чарівна пірамідка. Розвиток мовлення дрібної моторики засобами фребельпедагогіки».

Під час зустрічі обговорені сучасні тенденції в забезпеченні корекційної спрямованості освітнього процесу майбутніх педагогів, які мають бути обізнані в методичних та психологічних аспектах супроводу інклюзивної освіти.

Звертаючись до студентів, М.А.Порошенко підкреслила, наскільки важливою зараз для країни є професія педагога, адже саме вчитель формує майбутню державу. Народний депутат України О.В.Співаковський додав, що в новій Україні саме інклюзивність освіти повинна бути серед пріоритетних завдань, аби кожна дитина мала рівний доступ до знань і могла реалізуватись. Вдячність за увагу до питань інклюзії та підтримку дітей з особливими освітніми потребами високої гості висловила в.о. ректора ХДУ Н.А.Тюхтенко.

Наприкінці ювілейного року (27 грудня) в Херсонському державному університеті відбулися визначні події – відкриття двох лабораторій робототехніки на

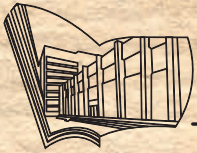
факультетах фізики, математики та інформатики і дошкільної та початкової освіти, а також відкриття осучасненої навчально-наукової лабораторії молекулярної біології на факультеті біології, географії і екології, започаткованої в 2013 році.

Створення сучасних лабораторій в університеті стало можливим за підтримки народного депутата України О.В.Співаковського та є важливим кроком у розвитку не тільки навчального закладу, а й усього освітнього потенціалу Херсонщини.

Упровадження роботизованих та автоматизованих систем є одним із сучасних напрямів розвитку інформаційного суспільства. У лабораторії, розташованій на факультеті фізики, математики та інформатики, студенти відтепер матимуть змогу збирати та програмувати розумні пристрої з використанням Arduino, Raspberry Pi та Lego MindStorm. Лабораторія має потужний потенціал не тільки для майбутніх інженерів-про-

Відкриття лабораторії робототехніки на факультеті фізики, математики та інформатики

грамістів, а й для майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін, зокрема, для розвитку STEM-освіти на Херсонщині.

Лабораторія робототехніки на факультеті дошкільної та початкової освіти призначена для учнів початкових класів і є унікальною, вона дозволить їм не лише зрозуміти значення робототехніки, а й отримати такі важливі в наш час навички та досвід. У кабінеті використовуватиметься програмне середовище LEGO WeDo 2.0, розроблене для дітей молодшого шкільного віку. Складний і незрозумілий код у ньому замінюють графічні елементи (піктограми). Діти можуть змінювати параметри й спостерігати за відповідними змінами в поведінці робота.

Навчально-наукова лабораторія молекулярної біології суттєво доукомплектована надсучасним обладнанням, що значно розширює спектр наукових досліджень у галузі аналізу ДНК та РНК, культивування організмів, імунології, імунобіотехнології, молекулярної систематики тощо. Профільними кафедрами факультету на основі проведених на базі лабораторії досліджень за цей час вдалося істотно підвищити показники науково-дослідної роботи та вийти на міжнародний рівень, позбутися залежності від іноземних лабораторій під час проведення сучасних досліджень та публікації їхніх результатів.

За цей період в університеті відбулися також деякі кадрові зміни. Проректором з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи став кандидат педагогічних наук, доцент М.О. Вінник, деканом факультету фізичного виховання та спорту призначено

Проректор з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи – кандидат педагогічних наук, доцент М.О. Вінник

кандидата педагогічних наук, доцента І.Г. Глухова, а головою вченої ради ХДУ, вперше в історії закладу вищої освіти шляхом таємного голосування обрано не керівника вишу, а декана факультету філології та журналістики, доктора філологічних наук, професора В.П. Олексенка.

Голова вченої ради ХДУ – доктор філологічних наук, професор В.П. Олексенко

Рішенням ученої ради від 26.12.2017р. №7 загальноуніверситетській кафедрі педагогіки, психології й освітнього менеджменту присвоєно ім'я Є.І. Петухова – видатного вітчизняного вченого, першого в нашому виші доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки (1974-1985 рр.).

Ювілей вищого навчального закладу – прекрасна подія, яка дає змогу згадати історію народження університету та покоління видатних людей, що викладали та навчалися в ньому. Завдяки наполегливій праці досвідчених, творчих, талановитих фахівців створювалася історія Херсонського державного університету, зростали та примножувалися його здобутки.

Значний науково-педагогічний потенціал університету, широта й різноманітність напрямів підготовки фахівців забезпечили йому місце серед ліде-

рів сучасної національної системи освіти і науки.

Виш готує фахівців, які досконало володіють професійними знаннями і навичками, уміють стратегічно мислити й дбати про майбутнє. Університет допомагає людям розширити свій світогляд, оперуючи набутими знаннями, помірковано діяти в неосяжному просторі історії та культури, поєднувати досвід минулого й проблеми та ризики сьогодення, загрози та перспективи майбутнього. Викладачі, співробітники і студенти Херсонського державного університету надають перевагу духовним цінностям, культурі і науці, вони усвідомлюють визначну роль науки для історичного поступу нації і держави, своєю злагодженою, відданою співпрацею забезпечують інноваційний прорив на якісно новий рівень знань і досліджень у XXI столітті.

Головний корпус Херсонського державного університету

Херсонський державний університет на шляху у друге сторіччя (2018 р.)

2018 рік, що розпочав наступне століття існування ХДУ, став роком великих змін та інновацій у житті закладу вищої освіти. У лютому відбулися вибори ректора ХДУ. Очільником вишу було обрано Олександра Володимировича Співаковського, народного депутата України, першого заступника голови Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, заслуженого працівника освіти України, члена-кореспондента НАПН України, який пройшов шлях від студента ХДПІ ім. Н.К. Крупської до професора, проректора, першого проректора, ректора університету.

Наказом МОН України від 8 червня 2018 року №246-к О.В. Співаковського, доктора педагогічних наук, професора призначено ректором Херсонського державного університету.

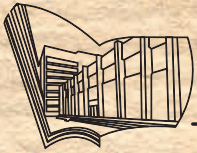
У обраного ректора були великі плани: відкрити медичний факультет і нові спеціальності, пов'язані з підготовкою ІТ-фахівців у сфері оборонних технологій, модернізація бібліотеки і наповнення її фонду, відкриття нових лабораторій та кабінетів, будівництво басейну, капітальний ремонт їдальні та ін. «На посту ректора я маю намір конвертувати мої особисті можливості в розвиток рідної

Обраний ректор університету – доктор педагогічних наук, професор О.В. Співаковський

Президія ректорату

альма-матер», – зазначив О.В. Співаковський, виступаючи перед трудовим колективом. «Кожен день у житті ХДУ повинен стати наступним кроком до змін на краще. І для студентів і для викладачів в університеті має бути створене комфортне середовище для капіталізації і розвитку кожної людини, для її відпочинку та дозвілля. Херсонський державний університет взагалі повинен стати лідером вищої освіти Херсонщини, а згодом – потужним науковим і освітнім центром усього українського Півдня. Згоден, це дуже амбітне завдання, але у нашого вишу є всі умови, щоб зробити його реальністю», – наголосив О.В. Співаковський.

Деякі з цих проектів були вже реалізовані у 2018 році.

Так, відповідно до рішення Ліцензійної комісії МОН України від 15 травня 2018 року протокол № 94/2 та наказу МОН України від 15 травня 2018 року № 666-л «Про ліцензування освітньої діяльності» університету надано ліцензію на підготовку фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 222 «Медицина» з ліцензованим обсягом підготовки – 150 осіб. Спеціальність передбачає підготовку лікарів сімейної медицини з отриманням професійної кваліфікації – лікар. Підготовку студентів здійснюватиме висококваліфікований професорсько-викладацький склад 3 докторів та кандидатів медичних, фармацевтичних, хімічних наук та фахівців з фізичного виховання і спорту, фізичної реабілітації. Практична підготовка студентів здійснюватиметься в провідних медичних установах Херсона та області: в міських та обласній клінічних лікарнях, облас-

них кардіо- та онко-диспансерах, центрах громадського здоров'я та соціальної реабілітації дітей-інвалідів. Це дасть змогу майбутнім лікарям оволодіти теоретичними знаннями та відповідними практичними вміннями, а в підсумку стати конкурентноздатними на ринку праці в нашій державі. Після закінчення університету випускники можуть бути працевлаштовані у медичних установах різного спрямування: лікарнях, поліклініках, центрах спортивної медицини та реабілітації, санаторно-курортних закладах.

У червні з метою раціоналізації та удосконалення організації освітнього процесу відбулися зміни структури ХДУ.

Факультет природознавства, здоров'я людини і туризму перейменовано на медичний факультет, декан І.І. Глуценко, кандидат педагогічних наук, доцент.

Факультет дошкільної та початкової освіти перейменовано на педагогічний факультет, декан Л.Є. Петухова, доктор педагогічних наук, професор.

Факультет психології, історії та соціології перейменовано на соціально-психологічний факультет, декан І.В. Шапошникова, доктор соціологічних наук, професор.

Факультет фізики, математики та інформатики перейменовано на факультет комп'ютерних наук, фізики та математики, декан Н.О. Кушнір, кандидат педагогічних наук, доцент.

Декан факультету української філології та журналістики – доктор філологічних наук, професор В.П. Олексенко

Декан педагогічного факультету – доктор педагогічних наук, професор Л.Є. Петухова

Декан соціально-психологічного факультету – доктор соціологічних наук, професор І.В. Шапошникова

Декан факультету комп'ютерних наук, фізики та математики – кандидат педагогічних наук, доцент Н.О. Кушнір

Декан історико-юридичного факультету – кандидат юридичних наук, доцент А.А. Казанчан

Декан медичного факультету – кандидат педагогічних наук, доцент І.І. Глущенко

Факультет філології та журналістики перейменовано на факультет української філології та журналістики, декан В.П. Олексенко, доктор філологічних наук, професор.

Юридичний факультет перейменовано на історико-юридичний факультет, декан А.А. Казанчан, кандидат юридичних наук, доцент.

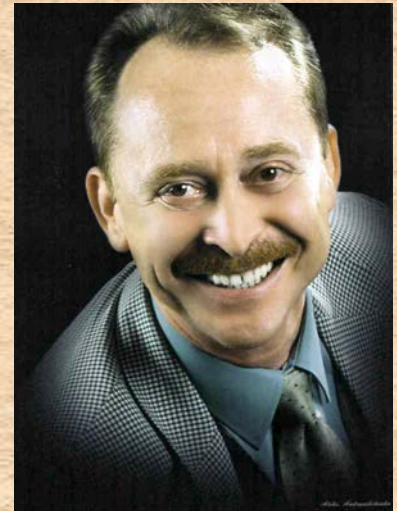
Продовжують свою роботу факультет біології, географії і екології, декан І.О. Пилипенко, доктор географічних наук, доцент; факультет іноземної філології, декан І.В. Гоштанар, кандидат педагогічних наук, доцент; факультет культури і мистецтв, декан М.Г. Левченко, кандидат педагогічних наук, професор; факультет фізичного виховання та спорту, декан І.Г. Глухов, кандидат педагогічних наук, доцент.

Декан факультету біології, географії і екології – доктор географічних наук, доцент І.О. Пилипенко

Декан факультету іноземної філології – кандидат педагогічних наук, доцент І.В. Гоштанар

Декан факультету культури і мистецтв – кандидат педагогічних наук, професор М.Г. Левченко

Декан факультету фізичного виховання та спорту – кандидат педагогічних наук, доцент І.Г. Глухов

Декан факультету технологій та сфери обслуговування (2003-2018 рр.) – кандидат педагогічних наук, професор В.І.Чепок

Декан факультету економіки і менеджменту – доктор економічних наук, доцент А.І. Соловійов

Припинив свою діяльність факультет технологій та сфери обслуговування, деканом якого з 2003 року був В.І. Чепок, кандидат педагогічних наук, професор.

Кафедри професійної освіти, технологічної освіти та побутового обслуговування, готельно-ресторанної справи та кафедру туризму було перепорядковано факультету економіки і менеджменту,

декан А.І. Соловійов, доктор економічних наук, доцент.

Також були об'єднані кафедри: кафедра органічної та біологічної хімії та кафедра хімії та фармації у кафедру хімії та фармації; кафедра історії України та методики викладання та кафедра всесвітньої історії та історіографії – у кафедру історії,

Відкриття кабінету хімії

археології та методики викладання; кафедра професійної освіти та кафедра технологічної освіти та побутового обслуговування – в кафедру технологічної та професійної освіти; кафедра готельно-ресторанної справи та кафедра туризму – у кафедру готельно-ресторанного та туристичного бізнесу.

Припинила діяльність загальноуніверситетська кафедра мовної освіти.

У цей час у структурі вишу з'явилися і два нові заклади. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 року № 1091-р до Херсонського державного університету приєдналися Бериславський педагогічний коледж ім. В.Ф.Беньковського та Генічеське медичне учи-

лище. Це приєднання створить умови для зміцнення навчальної бази ХДУ, розвитку вищої освіти та підготовки спеціалістів у Херсонській області.

Сталися зміни і в розбудові інфраструктури університету.

17 липня відбулося урочисте відкриття сучасних кабінетів хімії та освітніх технологій, фізики та освітніх технологій. У заході взяли участь голова Херсонської обласної

державної адміністрації А.А.Гордеев, обраний ректор, народний депутат України О.В. Співаковський, народний депутат України С.В. Хлань, директор Департаменту освіти, науки та молоді ХОДА Є.А. Криницький.

Відкриття кабінету фізики

Специфіка кабінетів фізики та хімії полягає у тому, що використовуючи сучасне та інтерактивне обладнання, студенти матимуть змогу здійснювати не лише наукові, а й експериментальні дослідження. Новостворені кабінети оснащені індивідуальними робочими місцями з повним електро-газо- та водопостачанням, планшетами, мультимедійними установками та новітнім методичним забезпеченням. Кошти у розмірі понад 1 млн. 350 тис. гривень були додатково виділені МОН України. Створення сучасних кабінетів на базі ХДУ – важливий крок у розвитку не тільки університету, а й усього освітнього середовища Херсонщини. Оскільки на сучасному етапі існує дефіцит вчителів хімії та фізики, такий вагомий крок, як відкриття кабінетів з цих дисциплін, приверне увагу молоді до природничих спеціальностей. «Я вдячний О.В. Співаковському за те, що він покращує інфраструктуру одного з найпотужніших вишів півдня України – Херсонського державного університету. Наша головна мета – створити на базі ХДУ сучасне освітнє середовище. Ми працюємо над тим, аби програма «Людський капітал» у Херсонській області максимально задовольняла потреби нашого регіону, а студент, який потрапив у ХДУ, мав можливість розвиватися як культурно, так і спортивно та отримувати ґрунтовні знання», – підсумував А.А. Гордєєв.

2018-2019 навчальний рік розпочався радісними та довгоочікува-

ними подіями – відкриття їдальні у навчальному корпусі №5 та спортивного комплексу після реконструкції.

О.В. Співаковський зазначив, що вже чимало питань щодо розвитку інфраструктури вишу, зокрема навчального корпусу №5, вирішено, але багато справ ще попереду. Наразі активно продовжується будівництво басейну.

Велику роботу провів колектив університету під керівництвом обраного ректора О.В. Співаковського по розробці стратегічного плану розвитку ХДУ на 2018-2023 роки з метою визначення найважливіших напрямів діяльності й заходів, що необхідно здійснити для досягнення університетом стабільних позицій на ринку освітніх послуг. Стратегічний план спрямовано на досягнення трьох ключових цілей:

1. Підвищення якості освіти, що зробить навчання в університеті стабільно привабливим для здобувачів освіти;

2. Створення мотиваційного середовища для розвитку освіти й науки в університеті;

Відкриття їдальні у навчальному корпусі №5

3. Покращення показників наукової роботи й досліджень, міжнародної діяльності та забезпечення академічної мобільності, зростання науково-педагогічного потенціалу з метою входження у двадцятку кращих університетів України.

Для успішної реалізації плану розвитку визначено п'ять стратегічних напрямів діяльності, що складають зміст цього стратегічного плану:

1. Якість освітнього процесу й модернізація освітніх програм;
2. Наукова робота;
3. Покращення іміджу університету і створення творчого соціогуманітарного середовища;
4. Міжнародні контакти й партнерство;
5. Фінансове забезпечення і розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та матеріально-технічної бази.

У реалізації стратегічного плану університет спирається на сторічні академічні традиції та орієнтується на галузеві пріоритети, які розвиваються через освітні програми, теоретичні і прикладні дослідження. До таких пріоритетів належать: освіта і педагогіка; соціогуманітарні науки і мистецтво; інформаційні технології; екологія й охорона природи; здоров'я людини; економіка й управління; право. Пріоритети ХДУ реалізуються різними підрозділами, дослідницькими групами та окремими працівниками й забезпечують загальний внесок університету в розвиток Херсонського регіону й суспільства в цілому. У сукупності вони створюють унікальність Херсонського державного університету як освітньої інституції й академічної спільноти.

Стратегію розвитку університету було затверджено на конференції трудового колективу 31 серпня 2018 року. Завдяки певним трансформаціям реалізація стратегічного плану дасть можливість вийти на посилення позицій ХДУ у національній системі вищої освіти, закріпити його лідерство у регіоні. І при цьому – зберегти найкращі традиції і напруження, які зробили університету ім'я.

У 2018 році ХДУ увійшов до ТОП-100 найпопулярніших вишів серед абітурієнтів, посівши 68 місце з-поміж закладів вищої освіти України. За кількістю зарахованих абітурієнтів університет за останні 5 років посідає перше місце з-поміж закладів вищої освіти Херсонської області. Зокрема, у 2018 році в університет вступило майже 2000 осіб за рахунок державного замовлення і за кошти фізичних та юридичних осіб. Це є свідченням зростаючих запитів абітурієнтів, студентів, їхніх батьків та роботодавців до якості освіти та освітнього процесу.

На протязі 2018 року у навчальному закладі відбулась велика кількість подій, заходів, які є певною історичною віхою у розвитку ХДУ та сприяють підвищенню його авторитету як провідного вишу півдня України.

27 березня 2018 року у ХДУ відбувся круглий стіл щодо обговорення проекту Концепції розвитку педагогічної освіти. До участі у науковому заході долучилися генеральний директор директорату вищої освіти і освіти дорослих МОН України О.І. Шаров, директор Департаменту освіти, науки та молоді Херсонської обласної державної адміністрації Є.А. Криницький, начальник управління освіти Херсонської міської

Круглий стіл щодо обговорення проекту Концепції розвитку педагогічної освіти

ради Ю.М. Ніконов, науково-педагогічні працівники ХДУ, представники районних, міських управлінь освіти та закладів вищої, професійної, загальної середньої, позашкільної, дошкільної освіти.

Обраний ректор ХДУ О.В. Співаковський привітав присутніх і наголосив на важливості цього проекту. «Питання Концепції педагогічної освіти, ядром якого є підготовка вчителя, надзвичайно важлива. А вже від того, якого вчителя ми сформуємо, залежатиме майбутнє України через 15-20 років».

Презентуючи основні положення

Концепції, О.І. Шаров акцентував увагу присутніх на основних проблемах педагогічної освіти, тому розробка Концепції розвитку – одне з нагальних завдань, яке слугуватиме для вирішення зовнішніх викликів, з якими стикається освітня система.

25 квітня у Херсонському державному університеті відбулося урочисте відкриття Всеукраїнського освітнього форуму «Нова українська школа – діалог з В.О. Сухомлинським», який був присвячений 100-річчю від дня народження видатного педагога.

Учасники Всеукраїнського освітнього форуму «Нова українська школа – діалог з В.О. Сухомлинським»

Організаторами форуму виступили Херсонський державний університет та КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти». Очільник вишу О.В. Співаковський зачитав учасникам форуму вітання від Президента України Петра Олексійовича Порошенка, голови Верховної Ради України Андрія Володимировича Парубія та Прем'єр-міністра України Володимира Борисовича Гройсмана і вручив диплом почесного професора ХДУ донці видатного педагога Ользі Василівні Сухомлинській, головному науковому співробітнику Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В.О. Сухомлинського, доктору педагогічних наук, професору, дійсному члену НАПН України.

В роботі форуму взяли участь понад 250 науковців з усієї України, представивши свої наукові доповіді в рамках секційних засідань.

Голова Української асоціації ім. В.О. Сухомлинського, головний науковий співробітник Інституту педагогі-

ки НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України О.Я. Савченко у своїй доповіді закликала присутніх упроваджувати ідеї видатного вченого, педагога-гуманіста, зокрема, ідею всебічного розвитку особистості.

Вручення диплому почесного професора ХДУ О.В. Сухомлинській

Візит до ХДУ Міністра молоді та спорту І.О. Жданова

Навесні в рамках робочого візиту до ХДУ завітав Міністр молоді та спорту І.О. Жданов, який зустрівся з професорсько-викладацьким складом та студентством закладу. Міністр ознайомився з новоствореним сучасним спортивним майданчиком, відкриття якого відбулося у жовтні минулого року, а також з матеріально-технічною базою факультету фізичного виховання та спорту – оновленою спортивною залом та роздягальнями. На завершення зу-

стрічі І.О. Жданов вручив подарунки студентам вишу та побажав факультету фізичного виховання та спорту і університету в цілому успіхів і надалі тримати вектор на розвиток спортивного виховання молоді.

29 травня у ХДУ відбулися урочистості з нагоди 20-ї річниці від дня заснування факультету культури і мистецтв, який спочатку носив назву художньо-педагогічного. Протягом двадцяти років незмінним деканом факультету є заслужений працівник культури України, професор М.Г. Левченко. Створення і відкриття такого мистецького центру стало знаковою подією не лише для Херсонщини, але й для півдня України в цілому.

З нагоди свята в актовій залі вишу зібралися викладачі, студенти, випускники факультету й поважні гості.

Очільник вишу О.В. Співаковський зазначив, що факультет – фундамент духовності культури України. «Ви зберігаєте традиції, формуєте людський капітал, майбутнє покоління України», – наголосив нардеп. Також Олександр Володимирович висловив вдячність всьому колективу та вручив нагороди.

Концертна програма розпочалася з виступу симфонічного оркестру ХДУ під керівництвом заслуженого працівника культури України, професора С.Л. Марцинковського. Вітальні промови та нагородження змінювали художні номери викладачів та студентів факультету, адже за 20 років діяльності було виховано цілу плеяду талановитої молоді, яка сьогодні створює нові культурні цінності України.

Продовжилися святкові заходи в народному зразковому музеї історії

Нагородження М.Г. Левченка відзнакою Міністерства культури України «За багаторічну плідну працю в галузі культури»

Виступ народної артистки України, професора Н.В. Лелеко та заслуженого артиста України, доцента В.Т. Гурби

Виступ студентів факультету культури і мистецтв

ХДУ, де відбулося відкриття виставки, присвяченої заслуженій художниці України, доценту кафедри образотворчого мистецтва і дизайну О.Ч. Гоноболіній, ювілей якої співпав з ювілеєм факультету.

З нагоди ювілейної дати у виставковій залі ХДУ відбулася урочиста презентація каталогу творчих робіт викладачів та студентів кафедри образотворчого мистецтва і дизайну. Виставка, присвячена 20-річчю факультету культури і ми-

стецтв, відкрилася також в Херсонському обласному краєзнавчому музеї.

6 серпня з робочим візитом університет відвідав Міністр з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб В.О. Черниш. В.о. ректора Н.А. Тюхтенко привітала поважного гостя, який відвідав освітній центр «Крим-Україна» (керівник центру Г.М. Полякова), приймальню комісію та один з гуртожитків ХДУ. У ході зустрічі було окреслено багато цікавих питань,

Святковий захід в народному зразковому музеї історії ХДУ, присвячений ювілею заслуженої художниці України, доценту кафедри образотворчого мистецтва і дизайну О.Ч. Гоноболіній

Відкриття виставки, присвяченої 20-річчю факультету культури і мистецтв у виставковій залі ХДУ

Візит до ХДУ Міністра з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб В.О. Черниша.

Відвідування В.О. Чернишом гуртожитку університету

зокрема мова йшла про організацію вступу абітурієнтів з тимчасово окупованої території АР Крим до ХДУ за спрощеною процедурою, було визначено інформаційну політику та напрямки співпраці освітніх центрів «Крим-Україна».

Новий 2018-2019 навчальний рік в Херсонському державному університеті розпочався з яскравих подій.

На базі спортивно-оздоровчого табору «Буревісник» відбулася «Школа сучасного молодого лідера» та урочиста посвята першокурсників у студенти ХДУ. На захід завітали обраний ректор університету О.В. Співаковський, голова

Лазурненської селищної ради С.Я. Белік, проректори, декани факультетів ХДУ.

«Майбутнє Херсонщини», – саме так звернувся до студентів О.В. Співаковський, «лідер це людина, яка веде за собою інших задля того, аби зробити життя кращим, ми з вами будемо будувати життя, кар'єру і краще майбутнє саме тут, на Херсонщині», – підкреслив він.

О.В. Співаковський разом з деканом факультету української філології та журналістики В.П. Олексенком вручили студентам символічний ключ від знань.

Протягом трьох днів у спортивно-оздоровчому таборі відбулися дайджест-секції, тимблдінг, туристичний

Вручення студентам символічного ключа від знань

Урочистості під час заходу

Школа сучасного молодого лідера

День врожаю

День фармацевтичного працівника

Виставка «Море барв» до Дня художника

День музики

квест, присвячений екологічному захисту навколишнього середовища, спортивно-фестивальна програма «Дев'ятий вал». Молодь відвідала групові тренінги, які провели професор Інституту неолінгвістики Поморської Академії у Слупську (Польща) Тадеуш Осух, провідні спеціалісти ХДУ з наукової роботи, міжнародних відносин, медичного та правового напрямку, анімаційної діяльності.

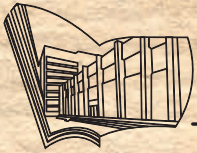
Талановиті, креативні, яскраві та енергійні першокурсники поповнили велику родину Херсонського державного університету, разом з головою профспілкової організації студентів ХДУ

О.О.Пислярь вони урочисто зачитали клятву студентів.

Цікаво та незвично на базі новоствореного медичного факультету вперше відбулися урочистості з нагоди Дня фармацевтичного працівника, захоплююче святкування Дня врожаю.

Студенти факультету культури і мистецтв до Міжнародного дня музики підготували святкову концертну програму для студентів та викладачів університету, а до Дня художника виставку творчих робіт «Море барв» за підсумками Всеукраїнського пленеру.

Традиційним вже стало в університеті проведення двічі на рік – восени та

навесні – Дня спорту, організатором якого виступає спортивний клуб ХДУ. У рамках Дня спорту відбувся крос «Золота осінь», присвячений пам'яті ректора ХДУ О.В. Мішукова та змагання з волейболу МІХ, з міні-футболу та шахів, з волейболу серед юнаків.

Відзначились у новому навчальному році на спортивних аренах і студенти факультету фізичного виховання та спорту. Так, майстри спорту України О. Селіванов та С. Сохацький на чемпіо-

наті Європи з академічного веслування разом зі своїм екіпажем стали срібними призерами.

На міжнародних змаганнях з плавання на відкритій воді «Осеаптап» було представлено 1000 учасників з 16 країн світу. На дистанції 5 км студент О. Коваленко увійшов до десятки кращих плавців і посів 9 місце. Це перший міжнародний спортивний показник з плавання серед досягнень студентів факультету.

Крос «Золота осінь»

Змагання з шахів

Бронзовий призер з вільної боротьби Е. Арушанян

Студент першого курсу Е. Арушанян на чемпіонаті світу з вільної боротьби (Словакія) посів III місце та став бронзовим призером.

Восени 2018 року Херсонський державний університет зустрів багатьох гостей:

- учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми природничо-математичної освіти в середній і вищій школі»;

- учасників III Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти»;

- учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування творчих здібностей студентів мистецьких спеціальностей в освітньому просторі закладів вищої освіти»;

- учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми юнацького спорту»;

- учасників VIII Всеукраїнської наукової конференції «Сучасні орієнтири філологічної науки» та ін.

13 вересня до ХДУ з робочим візитом прибули делегації з Литовської та Естонської республік. Гості з Прибалтики – провідні науковці з історії, археології та прикладної лінгвістики з Клайпедського університету, Вільнюського університету,

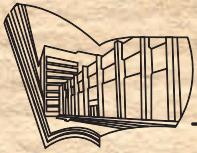
Делегація з Литовської та Естонської республік

Національного коледжу оборони м. Тарту, зустрілися з керівництвом вишу, відвідали лабораторію робототехніки, факультет фізичного виховання та спорту, музей історії ХДУ та виставковий залу факультету культури і мистецтв.

У рамках візиту науковці долучилися до роботи Міжнародної науково-практичної конференції «Сторіччя державного ренесансу в Литві (1918-2018 рр.): українсько-литовські паралелі», під час якої розглянули аспекти спільної історії, становлення єдиного

Зарубіжні гості в лабораторії робототехніки

Європейського простору матеріально-культурної спадщини.

Цікаві та змістовні зустрічі професорсько-викладацького складу, студентів ХДУ відбулися з першим заступником голови Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні О. Хугом та керівником Херсонської команди спостерігачів Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні Пітером Чілверсом, а також з генеральним менеджером компанії DataArt М. Завілейським.

До 55-річчя з дня народження ректора ХДУ, доктора філологічних наук, професора О.В. Мішукова пройшла Всеукраїнська науково-практична конфе-

ренція «Особистість і світ в історико-культурному просторі. Пам'яті О.В. Мішукова».

Виставка «Пам'ять серця»

В народному зразковому музеї історії ХДУ до цієї події була відкрита виставка «Пам'ять серця».

Вперше в ХДУ для вшанування пам'яті заслуженого діяча мистецтв України, доктора філологічних наук, професора, ректора Херсонського державного університету, директора Академічного лицюю Олега Васильовича Мішукова (1963-2011 рр.) започатковано обласний літературно-творчий конкурс «Пам'ять серця», який буде проводитись щорічно.

Голова Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ в Україні О. Хуг

Генеральний менеджер компанії DataArt М. Завілейський

Обласний літературно-творчий конкурс «Пам'ять серця», присвячений вшануванню пам'яті ректора ХДУ, професора О.В. Мішукова

29 листопада у Херсонському державному університеті відбулося відкриття «Університету третього покоління – для молодих душею студентів». Цей новий освітній проект стартував з безпосередньої ініціативи та підтримки народного депутата України О.В. Співаковського.

Херсонський державний університет продовжує налагоджувати співпрацю із закордонними вишами. Так, нещодавно в університеті імені Я. Длугоша (Польща) з робочим візитом перебувала делегація у складі в.о. ректора ХДУ Н.А. Тюхтенко, проректора з міжнародних зв'язків, науково-педагогічної роботи та комунікаційних технологій О.В. Лаврикової і декана педагогічного факультету Л.Є. Петухової, які долучилися до церемонії урочистого відкриття нового академічного року, зустрілися з

польськими колегами. Під час цієї зустрічі було підписано угоду про співпрацю між польським вишем та Херсонським державним університетом.

Підписання угоди про співпрацю між польським вишем та ХДУ

Візит делегації ХДУ до Університету імені Я. Длугоша (Польща)

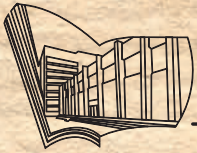
Сьогодні Херсонський державний університет – багатопрофільний заклад вищої освіти зі столітньою історією та культурно-освітній центр Херсонської області, який певною мірою впливає на весь Південний регіон України, успішно функціонує, працюючи на перспективу – відродження міста, області, країни, впевнено дивиться в майбутнє, продовжуючи та примножуючи кращі університетські традиції.

Херсонський державний університет

Портретна галерея Херсонського державного університету

Керівний склад університету

**Співаковський
Олександр Володимирович**

обраний ректор університету, доктор педагогічних наук, професор, народний депутат України, перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, заслужений працівник освіти України, член-кореспондент НАПН України, почесний професор академії ім. Яна Длугоша (Польща), нагороджений орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня, знаком МОН України «За наукові досягнення»

Тюхтенко Наталія Анатоліївна

в.о. ректора університету, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи, кандидат економічних наук, професор, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України

Омельчук Сергій Аркадійович

проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, професор, відмінник освіти України, нагороджений знаками МОН України «Петро Могила», «За наукові та освітні досягнення»

Лаврикова Оксана Валентинівна

проректор з міжнародних зв'язків, науково-педагогічної роботи та комунікаційних технологій, кандидат біологічних наук, професор

Кузнецов Сергій Володимирович

проректор з соціально-гуманітарної та науково-педагогічної роботи, кандидат філологічних наук, доцент, заслужений працівник культури України

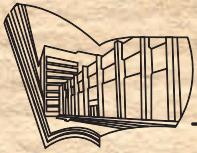

Вінник Максим Олександрович

проректор з фінансово-господарської та науково-педагогічної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент

**Декани й завідувачі кафедр
факультетів університету
(грудень 2017 р.)**

Факультет біології, географії і екології

Пилипенко Ігор Олегович

декан факультету, доктор географічних наук, доцент, доцент кафедри екології та географії

Гасюк Олена Миколаївна

завідувач кафедри біології людини та імунології, кандидат біологічних наук, доцент

Давидов Олексій Віталійович

завідувач кафедри екології та географії, кандидат географічних наук, доцент

Мальчикова Дар'я Сергіївна

завідувач кафедри соціально-економічної географії, доктор географічних наук, доцент

Мойсієнко Іван Іванович

завідувач кафедри ботаніки, доктор біологічних наук, професор

Факультет дошкільної та початкової освіти (з 2018р. – педагогічний факультет)

Петухова Любов Євгенівна

декан факультету, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена орденом княгині Ольги II та III ступенів, медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.», знаком МОН України «А.С. Макаренко»

**Андрієвський Борис
Макійович**

завідувач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти, доктор педагогічних наук, професор, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджений знаком МОН України «Василь Сухомлинський»

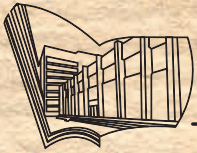
**Нагрибельна
Інна Анатоліївна**

завідувач кафедри філології, доктор педагогічних наук, доцент, відмінник освіти України

**Саган Олена
Валеріївна**

завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін та логопедії, кандидат педагогічних наук, доцент, відмінник освіти України

Факультет економіки і менеджменту

Соловйов Андрій Ігорович

декан факультету, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування

Мохненко Андрій Сергійович

завідувач кафедри економіки, фінансів і підприємництва, доктор економічних наук, професор

Ушкаренко Юлія Вікторівна

завідувач кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, доктор економічних наук, професор, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення»

Шашкова Ніна Ігорівна

завідувач кафедри менеджменту і адміністрування, доктор економічних наук, доцент

Факультет іноземної філології

**Гоштанар Ірина
Вікторівна**

декан факультету,
кандидат
педагогічних наук,
доцент, доцент
кафедри німецької
та романської
філології

**Гізер Валерія
Володимирівна**

завідувач кафедри
перекладознавства
та прикладної
лінгвістики,
кандидат
філологічних наук,
доцент

**Гладкова Рита
Яківна**

завідувач кафедри
слов'янської
філології, кандидат
філологічних наук,
доцент

**Заболотська
Ольга
Олександрівна**

завідувач кафедри
англійської мови
та методики її
викладання, доктор
педагогічних
наук, професор,
заслужений
працівник освіти
України

**Кіщенко Юлія
Володимирівна**

завідувач кафедри
практики іноземних
мов, кандидат
педагогічних наук,
доцент

**Солдатова
Світлана
Миколаївна**

завідувач кафедри
німецької та
романської
філології, кандидат
філологічних наук,
доцент, відмінник
освіти України,
заслужений
працівник освіти
України

Факультет культури і мистецтв

**Левченко
Микола
Григорович**

декан факультету, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри культурології, відмінник освіти України, заслужений працівник культури України, нагороджений медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

**Гунько Наталія
Олександрівна**

завідувач кафедри вокалу та хорових дисциплін, кандидат педагогічних наук, доцент

**Лимаренко Лідія
Іванівна**

завідувач кафедри культурології, доктор педагогічних наук, доцент, відмінник освіти України, заслужений працівник культури України

**Марцинковський
Святослав
Леонтійович**

завідувач кафедри інструментального виконавства, професор, відмінник освіти України, заслужений працівник культури України

**Рехліцька Алла
Євгенівна**

завідувач кафедри хореографічного мистецтва, доцент, відмінник освіти України, заслужений працівник культури України

**Чуприна
Володимир
Григорович**

завідувач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну, професор, заслужений діяч мистецтв України, народний художник України, нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня

Факультет природознавства, здоров'я людини і туризму (з 2018р. – медичний факультет)

**Глушченко Ірина
Іванівна**

декан факультету,
кандидат
педагогічних наук,
доцент кафедри
корекційної освіти

**Гурова Антоніна
Іванівна**

завідувач кафедри
фізичної терапії
та здоров'я
людини, кандидат
біологічних наук,
доцент

**Іванищук
Світлана
Миколаївна**

завідувач кафедри
хімії та фармації,
кандидат фізико-
математичних наук,
доцент, заслужений
працівник освіти
України

**Речицький
Олександр
Наумович**

завідувач кафедри
органічної та
біологічної хімії,
кандидат хімічних
наук, доцент

**Юрченко Віктор
Володимирович**

завідувач кафедри
туризму, кандидат
економічних наук,
доцент

**Яковлева
Світлана
Дмитрівна**

завідувач кафедри
корекційної
освіти, доктор
психологічних наук,
доцент

Факультет психології, історії та соціології (з 2018р. – соціально-психологічний факультет)

**Шапошникова
Ірина Василівна**

декан факультету,
доктор соціологічних
наук, доцент,
професор кафедри
соціальної роботи,
соціальної педагогіки
та соціології,
відмінник освіти
України, нагороджена
знаками
МОН України
«А.С. Макаренко»,
«Софія Русова»

**Андрєєв Віталій
Миколайович**

завідувач кафедри
всесвітньої історії та
історіографії, доктор
історичних наук,
професор

**Блинова Олена
Євгенівна**

завідувач кафедри
загальної та
соціальної
психології, доктор
психологічних наук,
професор

**Коршун Тетяна
Василівна**

завідувач кафедри
соціальної
роботи, соціальної
педагогіки та
соціології, кандидат
педагогічних наук,
доцент, відмінник
освіти України,
нагороджена
знаком МОН
України «Василь
Сухомлинський»

**Тавровецька
Наталія Іванівна**

завідувач кафедри
практичної
психології,
кандидат
психологічних
наук, доцент

**Цибуленко
Лариса
Олександрівна**

завідувач кафедри
історії України
та методики
викладання,
кандидат
історичних наук,
доцент

Факультет технологій та сфери обслуговування (з 2018р. припинено діяльність факультету)

Чепок Володимир Іванович

декан факультету, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри готельно-ресторанної справи, відмінник освіти України, нагороджений знаком МОН України «Петро Могила»

Орленко Олена Владиславівна

завідувач кафедри готельно-ресторанної справи, доктор економічних наук, доцент

Чепок Роман Володимирович

завідувач кафедри професійної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Шпак Лариса Миколаївна

завідувач кафедри технологічної освіти та побутового обслуговування, кандидат педагогічних наук, доцент

Факультет фізики, математики та інформатики (з 2018р. – факультет комп'ютерних наук, фізики та математики)

Кузьмич Валерій Іванович

– декан факультету, кандидат фізико-математичних наук, доцент, професор кафедри алгебри, геометрії та математичного аналізу, заслужений працівник освіти України

Львов Михайло Сергійович

завідувач кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, доктор фізико-математичних наук, професор, заслужений працівник освіти України

Таточенко Володимир Іванович

завідувач кафедри алгебри, геометрії та математичного аналізу, кандидат педагогічних наук, доцент

Шарко Валентина Дмитрівна

(01.01.1950-
27.03.2019)

завідувач кафедри фізики та методики її навчання, доктор педагогічних наук, професор, нагороджена медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

Факультет фізичного виховання та спорту

Кедровський Борис Григорович

декан факультету (з 2002 до листопада 2017 р.) кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри олімпійського та професійного спорту, відмінник освіти України, нагороджений знаком МОН України «А.С. Макаренко»

Глухов Іван Геннадійович

декан факультету (з листопада 2017 р.), кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту

Маляренко Ірина Валентинівна

завідувач кафедри теорії та методики фізичного виховання, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Смульський Валерій Леонідович

завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту, доктор педагогічних наук, професор, майстер спорту України

Стрикаленко Євгеній Андрійович

завідувач кафедри олімпійського та професійного спорту, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Факультет філології та журналістики (з 2018р. – факультет української філології та журналістики)

**Олексенко
Володимир
Павлович**

декан факультету,
доктор філологічних
наук, професор,
професор кафедри
соціальних комунікацій,
відмінник освіти
України, заслужений
працівник освіти
України, нагороджений
знаком МОН України
«За наукові досягнення»

**Гайдаєнко Ірина
Василівна**

завідувач кафедри
мовознавства,
кандидат
філологічних наук,
доцент

**Демченко Алла
Вікторівна**

завідувач кафедри
української
літератури,
кандидат
філологічних наук,
доцент, відмінник
освіти України

**Климович
Світлана
Миколаївна**

завідувач кафедри
української
мови, кандидат
філологічних наук,
доцент

**Рембецька Ольга
Віталіївна**

завідувач кафедри
соціальних
комунікацій,
кандидат
філологічних наук,
доцент

Юридичний факультет (з 2018 р. – історико-юридичний факультет)

**Казанчан Андрій
Аркадійович**

декан факультету,
кандидат юридичних
наук, доцент,
доцент кафедри
адміністративного і
господарського права
та правоохоронної
діяльності

**Задорожня
Надія
Олександрівна**

завідувач кафедри
історії та теорії
національного
і міжнародного
права, кандидат
філософських наук,
доцент, відмінник
освіти України

**Риженко Ірина
Миколаївна**

завідувач кафедри
адміністративного
і господарського
права та
правоохоронної
діяльності, кандидат
юридичних наук,
доцент

**Саїнчин
Олександр
Сергійович**

завідувач кафедри
галузевого права,
доктор юридичних
наук, професор

**Завідувачі
загальноуніверситетських
кафедр**

Ільїнська Ніна Іллівна

завідувач кафедри світової літератури та культури
ім. проф. О. Мішукова, доктор філологічних наук,
професор

**Корольова
Ірина Іванівна**

завідувач кафедри
педагогіки, психології
й освітнього менеджменту
ім. проф. Є. Петухова,
кандидат педагогічних наук,
доцент, відмінник освіти
України

Поліщук Ірина Євгенівна

завідувач кафедри філософії та соціально-гуманітарних
наук, кандидат філософських наук, доцент

**Чабан
Наталя Іванівна**

завідувач кафедри
мовної освіти, кандидат
педагогічних наук, доцент
(з 2018 р. припинено
діяльність кафедри)

**Викладачі та співробітники
університету, нагороджені державними
та відомчими відзнаками**

**Батенко Віктор
Юхимович**

лаборант
навчально-
тренувального
центру, майстер
спорту ССРСР,
заслужений тренер
УССР

**Васяк Валентин
Валентинович**

доцент кафедри
музичного
мистецтва і
хореографії,
заслужений
працівник культури
України

**Виноградова
Луїза
Веніамінівна**

провідний фахівець
музейно-архівного
центру, заслужений
працівник культури
України

**Возний Сергій
Степанович**

кандидат наук з
фізичного виховання
та спорту, доцент,
доцент кафедри
медико-біологічних
основ фізичного
виховання та спорту,
відмінник освіти
України

**Волкова
Світлана
Андріївна**

кандидат хімічних
наук, доцент, доцент
кафедри органічної
та біологічної
хімії, відмінник
освіти України,
нагороджена знаком
МОН України
«А.С. Макаренко»

**Гайдученко
Галина
Миколаївна**

кандидат
філологічних наук,
доцент, доцент
кафедри української
мови, відмінник
освіти України

**Гоноболіна
Ольга
Чарльзівна**

доцент кафедри
образотворчого
мистецтва і дизайну,
заслужений
художник України

**Горлова
Анастасія
Василівна**

заступник декана
з організаційно-
виховної роботи та
працевлаштування,
кандидат
педагогічних наук,
доцент, відмінник
освіти України

**Гурба Віктор
Тихонович**

доцент кафедри
вокалу та хорових
дисциплін,
заслужений артист
України

**Демченко Олена
Григорівна**

кандидат
економічних
наук, доцент,
доцент кафедри
економічної теорії,
відмінник освіти
України

**Івашина Юрій
Кирилович**

кандидат фізико-
математичних
наук, доцент,
доцент кафедри
фізики та методики
її навчання,
відмінник освіти
України

**Корж Лариса
Володимирівна**

бібліотекар
I категорії,
відмінник освіти
України

**Кузнецова Марія
Володимирівна**

провідний фахівець
відділу по роботі
з обдарованою
молоддю, відмінник
освіти України,
нагороджена
знаком МОН
України «Василь
Сухомлинський»

**Кургіна
Людмила
Валентинівна**

завідувач
методичного
кабінету факультету
дошкільної та
початкової освіти,
відмінник освіти
України

**Лелеко Наталія
Віталіївна**

професор кафедри
вокалу
та хорових
дисциплін, народна
артистка України

**Місяк Наталія
Володимирівна**

кандидат
філологічних наук,
доцент, відмінник
освіти України,
нагороджена
знаком МОН
України «Василь
Сухомлинський»

**Нев'ярович
Наталія Юріївна**

кандидат
педагогічних наук,
доцент, відмінник
освіти України,
заслужений
вчитель України,
нагороджена
знаком МОН
України «Василь
Сухомлинський»

**Осадча Алла
Віталіївна**

провідний фахівець
адміністративно-
господарської
частини, відмінник
освіти України

**Осауленко Тетяна
Олексіївна**

провідний фахівець
сектору сприяння
працевлаштуванню
студентів і
випускників,
відмінник освіти
України

**Павленко Віктор
Якович**

кандидат історичних
наук, доцент, доцент
кафедри історії
України та методики
викладання,
відмінник освіти
України

**Перепьолка Віра
Іванівна**

старший викладач
кафедри філології,
відмінник освіти
України

**Пермінова
Людмила
Аркадіївна**

кандидат
педагогічних наук,
доцент, професор
кафедри природничо-
математичних
дисциплін та
логопедії, відмінник
освіти України,
нагороджена знаком
МОН України «Петро
Могила»

**Плоткін Яків
Давидович**

кандидат фізико-
математичних
наук, доцент,
доцент кафедри
алгебри, геометрії
та математичного
аналізу, відмінник
освіти України

**Покорна
Людмила
Миколаївна**

кандидат
філологічних наук,
доцент, доцент
кафедри філології,
відмінник освіти
України

**Пономарьов
Олексій
Михайлович**

старший викладач
кафедри вокалу та
хорових дисциплін,
заслужений діяч
мистецтв України

**Разлівінських
Юрій
Олександрович**

кандидат
педагогічних
наук, доцент,
доцент кафедри
технологічної освіти
та побутового
обслуговування,
відмінник освіти
України

**Резнік Наталія
Олексіївна**

(23.03.1954 –
12.01.2019)

старший викладач
кафедри педагогіки
дошкільної та
початкової освіти,
відмінник освіти
України

**Саух Олександр
Миколайович**

старший
викладач кафедри
професійної освіти,
відмінник освіти
України

**Спринь
Олександр
Борисович**

кандидат
біологічних
наук, доцент,
доцент кафедри
біології людини
та імунології,
відмінник освіти
України

**Тихоша
Валентина
Іванівна**

кандидат
педагогічних наук,
доцент, доцент
кафедри української
мови, відмінник
освіти України

**Усатюк
Валентина
Федорівна**

провідний фахівець сектору «Український культурний центр», заслужений працівник культури України

**Черкун Людмила
Іванівна**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри слов'янської філології, відмінник освіти України

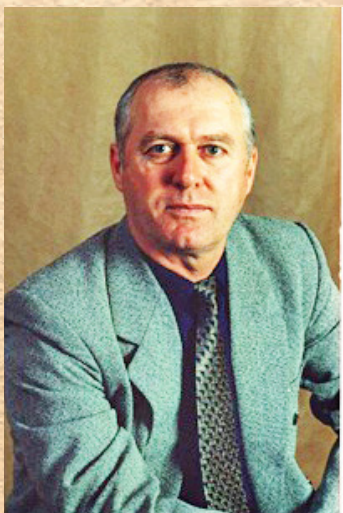
**Чуба Василь
Васильович**

професор кафедри музичного мистецтва і хореографії, відмінник освіти України, заслужений працівник культури України

**Чухонцева
Наталія
Дмитрівна**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, відмінник освіти України

**Шалар Олег
Григорович**

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри олімпійського та професійного спорту, відмінник освіти України

**Ширінський
Харіс Ганеєвич**

професор кафедри вокалу та хорових дисциплін, народний артист України

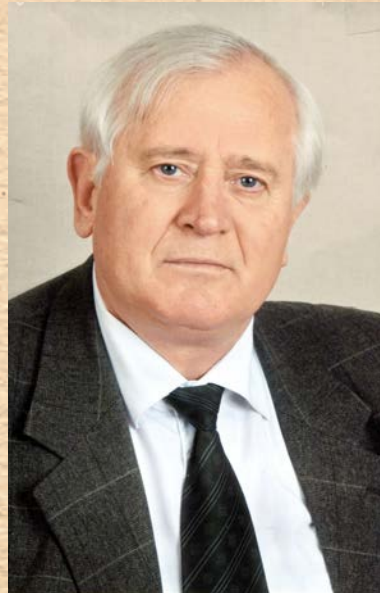

**Почесні професори університету –
провідні вчені вітчизняних
та закордонних вишів**

Андрієвський Борис Макійович

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджений знаком МОН України «Василь Сухомлинський»

Беляєв Юрій Іванович

ректор ХДУ(1996-2011рр.), кандидат філологічних наук, професор, радник ректора, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, академік АПСН, почесний професор академії ім. Яна Длугоша (Польща), почесний член Міжнародної слов'янської академії освіти ім. Я.А. Коменського, нагороджений орденами «За заслуги» III ступеня, «Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого», медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.», знаком МОН України «За наукові досягнення», почесний громадянин м. Херсона

Бердовські Януш

ректор Академії ім. Яна Длугоша (2002-2008 рр.) м. Ченстохова (Польща)

Бойко Михайло Федосійович

доктор біологічних наук, професор, професор кафедри ботаніки, заслужений діяч науки і техніки України, нагороджений знаком МОН України «За наукові досягнення».

Голобородько Євдокія Петрівна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, менеджменту освіти й інноваційної діяльності КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради, член-кореспондент НАПН України, відмінник народної освіти УзРСР, відмінник освіти України, дійсний член і член програмного комітету Міжнародної слов'янської академії освіти ім. Я.А. Коменського, академік Української академії акмеології, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення», медалями НАПН України «Ушинський К.Д.», «Григорій Сковорода»

Городенська Катерина Григорівна

доктор філологічних наук, професор, завідувач відділу граматики та наукової термінології Інституту української мови НАН України, лауреат премії імені О.О. Потебні НАН України

Дрозд Роман

доктор хаб. Інституту історії та політології Поморської Академії в Слупську (Польща), професор, президент Українського історичного товариства в Польщі

Задорожня Надія Олександрівна

кандидат філософських наук, доцент, завідувач кафедри історії та теорії національного і міжнародного права, відмінник освіти України

Марцинковський Святослав Леонтійович

професор, завідувач кафедри інструментального виконавства, відмінник освіти України, заслужений працівник культури України, почесний професор Гамбурзької музичної академії

Ніколаєнко Станіслав Миколайович

доктор педагогічних наук, професор, ректор Національного університету біоресурсів і природокористування України, заслужений працівник освіти України, Міністр освіти і науки України (2005–2007рр.), член-кореспондент НАПН України, нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня

Одінцов Валентин Володимирович

доктор фізико-математичних наук, професор, професор кафедри фізики та методики її навчання, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, академік Міжнародної академії наук екології безпеки та безпеки життєдіяльності, академік Академії зв'язку України, нагороджений знаком МОН України «За наукові досягнення»

Осадовський Збігнев

доктор біологічних наук, професор, ректор Поморської академії м. Слупськ (Польща)

Пентилюк Марія Іванівна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри мовознавства, відмінник освіти України, заслужений діяч науки і техніки України, голова спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій, нагороджена медаллю Інституту педагогіки НАПН України «Дмитро Ярмаченко», почесний громадянин м. Херсона

Петухова Любов Євгенівна

доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної та початкової освіти, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена орденом княгині Ольги II і III ступенів, медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.», знаком МОН України «А.С. Макаренко»

Прилепський Олексій Олексійович

(1926- 2007 рр.)

кандидат педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету (1977-1990 рр.), капітан II рангу, почесний голова ради ветеранів ХДУ

Руденко Людмила Миколаївна

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення», медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

Срогош Тадеуш

доктор хаб. Інституту історії Університету гуманітарних та природничих наук ім. Я. Длугоша (Польща), професор

Стратонов Василь Миколайович

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри галузевого права, заслужений юрист України, ректор ХДУ (2015-2017 рр.), нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня, медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

Тропіна Ніна Павлівна

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології, відмінник освіти України, нагороджена медаллю Української асоціації викладачів російської мови та літератури

Чуприна Володимир Григорович

професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну, заслужений діяч мистецтв України, народний художник України, почесний академік Національної академії мистецтв України, академік Каліфорнійської академії наук, освіти і мистецтва, лауреат довічної Державної стипендії діячам культури і мистецтва, нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня

Шліва Михай

професор, ректор Вищої Краківської педагогічної академії
(2009-2016 рр.) (Польща)

Шмалей Світлана Вікторівна

доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри
цивільного захисту населення
та безпеки життєдіяльності
Національного
педагогічного університету
ім. М.П. Драгоманова,
відмінник освіти України,
член-кореспондент
Міжнародної Академії
наук педагогічної освіти,
нагороджена знаком
МОН України «За наукові
досягнення», медаллю НАПН
України «Ушинський К.Д.»

**Почесні доктори наук університету –
провідні вчені вітчизняних
та закордонних вишів**

Барбіна Єлизавета Сергіївна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри професійної освіти, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення»

Белєхова Лариса Іванівна

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської мови та методики її викладання, голова спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення»

Бондарєва Олена Євгенівна

доктор філологічних наук, професор, проректор з науково-методичної роботи та розвитку лідерства Київського університету ім. Б. Грінченка, член Національної спілки письменників України, член Національної спілки театральних діячів України

Гавриленко Віктор Семенович

кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, директор Біосферного заповідника «Асканія-Нова» ім. Ф.Е. Фальц-Фейна Національної академії аграрних наук України, заслужений природоохоронець України, нагороджений орденами «За заслуги» II та III ступенів

Ільїнська Ніна Іллівна

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури і культури ім. проф. О.В. Мішукова

Львов Михайло Сергійович

доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, заслужений працівник освіти України

Маєр Генріх Крістіан

ректор університету Альпен-Адрія (2006-2012 рр.) м. Клагенфурт (Австрія)

Михайловська Галина Олександрівна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології, відмінник освіти України

Олексенко Володимир Павлович

доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології та журналістики, голова вченої ради університету, академік Української академії акмеології, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджений знаком МОН України «За наукові досягнення»

Різун Володимир Володимирович

доктор філологічних наук, професор, директор інституту журналістики Київського національного університету ім. Т. Шевченка, заслужений працівник освіти України, нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня

Ромаскевич Юрій Олексійович

доктор медичних наук, доцент, головний лікар Херсонського обласного центру громадського здоров'я, заслужений лікар України, кавалер ордону «За заслуги»

Синьов Віктор Миколайович

доктор педагогічних наук, професор, декан факультету корекційної педагогіки і психології Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, заслужений юрист України, дійсний член НАПН України, кавалер ордону «За заслуги», нагороджений медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

Співаковський Олександр Володимирович

доктор педагогічних наук, професор, народний депутат України, перший заступник голови Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України, заслужений працівник освіти України, член-кореспондент НАПН України, почесний професор академії ім. Яна Длугоша (Польща), нагороджений орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня, знаком МОН України «За наукові досягнення»

Сухомлинська Ольга Василівна

доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, головний науковий співробітник Державної науково-педагогічної бібліотеки ім. В.О. Сухомлинського, заслужений діяч науки і техніки України, нагороджена орденами княгині Ольги I, II, III ступенів, медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

Шарко Валентина Дмитрівна

(01.01.1950-27.03.2019)

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізики та методики її навчання, нагороджена медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

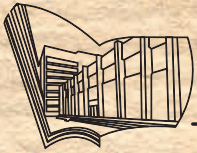

Шеремет Марія Купріянівна

доктор педагогічних наук, професор, почесний академік НАПН України, заступник декана факультету корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення», медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

Почесні викладачі університету

Бачківський Іван Павлович

(1931-2009 рр.)

старший викладач кафедри хімії
інституту природознавства

**Богдан Альбіна
Миколаївна**

доцент кафедри
німецької мови
інституту іноземної
філології, відмінник
освіти України

Кацова Лариса Іванівна

старший викладач кафедри
економічної теорії економіко-
юридичного факультету

**Кругла Наталія
Леонідівна**

доцент кафедри
образотворчого
мистецтва факультету
культури і мистецтв

**Недбайло Микола
Данилович**

старший викладач кафедри
спортивних ігор факультету
фізичного виховання та
спорту

Перепьолка Віра Іванівна

старший викладач кафедри
філології факультету
дошкільної та початкової
освіти, відмінник освіти
України

**Хаустович Мая
Володимирівна**

старший викладач кафедри
німецької мови інституту
іноземної філології

**Холодіна Ольга
Дмитрівна**

старший викладач кафедри
практичного курсу та
методики англійської мови
інституту іноземної філології

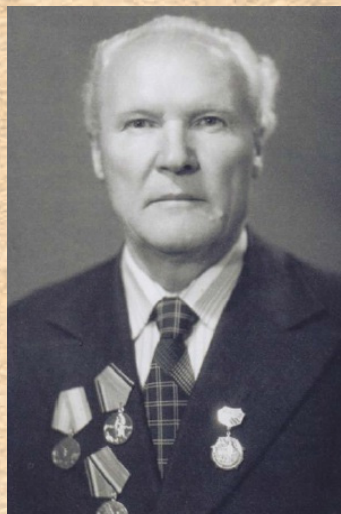

Почесні викладачі університету – ветерани війни та праці

**Алексєєв Олексій
Микитович**

(1924-2004 рр.)

**Аліфанов
Олександр
Пилипович**

(1916-2005 рр.)

**Артамонов Юрій
Аркадійович**

(1925-1997 рр.)

**Бабаєва Ніна
Антонівна**

(1924-2016 рр.)

**Боянжу Марк
Григорович**

(1928-2010 рр.)

**Венгер Софія
Семенівна**

**Горяна Галина
Митрофанівна**

**Горяний
Валентин
Давидович**

(1927-2005 рр.)

**Гринь Анатолій
Лаврентійович**

(1924-2008 рр.)

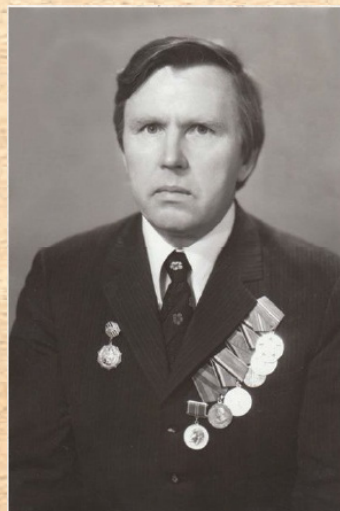
**Губченко
Антоніна
Олексіївна**

(1928-2018 рр.)

**Макосевський
Борис
Георгійович**

(1920 р.н.)

**Новіков Микола
Іванович**

(1927-2012 рр.)

**Параскевич
Павло
Кіндратович**

почесний
громадянин міста
Херсона

**Проценко Ігор
Митрофанович**

(1920-2005 рр.)

**Ремішевська
Лідія
Калістратівна**

(1923-2013 рр.)

**Чемутова Анель
Трохимівна**

(1923-2007 рр.)

**Чижиченко Ніна
Миколаївна**

(1921-2008 рр.)

**Шаганян Борис
Леонідович**

(1926-2006 рр.)

**Почесні працівники університету,
нагороджені за видатні досягнення
в галузі освіти**

**Блах Валерія
Сергіївна**

кандидат педагогічних наук, доцент, керівник відділу з питань інтелектуальної власності

**Покорна
Людмила
Миколаївна**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри філології, відмінник освіти України

**Прохоренков
Василь
Миколайович**

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри слов'янської філології

**Самойлик
Катерина
Семенівна**

народний депутат України 2-го, 3-го, 4-го, 5-го, 6-го скликання, заслужений учитель України

**Семашкіна
Галина
Михайлівна**

кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти

Сікора Кшиштоф

Президент Університету економіки в м. Бидгощ, голова регіонального Олімпійського комітету в м. Бидгощ (Польща)

**Почесні працівники університету,
нагороджені за значний внесок
в організацію навчально-виховного
процесу**

**Андрющенко
Галина
Миколаївна**

(12.01.1940 -
01.01.2019)

бібліограф
I категорії
бібліотеки ХДУ
(1972-2011рр.)

**Балич Любов
Василівна**

завідувач науково-
методичного
кабінету кафедри
практичної
психології (2009-
2016 рр.),
диспетчер
факультету
психології, історії та
соціології

**Ванькова Ірина
Дмитрівна**

головний бухгалтер
університету (1995-
2016 рр.), відмінник
освіти України

**Воробйова Віра
Миколаївна**

начальник відділу
кадрів університету,
відмінник освіти
України

**Корж Лариса
Володимирівна**

директор бібліотеки
(1994-2011 рр.),
бібліотекар
I категорії,
відмінник освіти
України

**Корнієцька Алла
Матвіївна**

завідувач
методичного
кабінету
навчального відділу,
провідний фахівець
(1963-2014 рр.)

**Кострубіна
Людмила
Петрівна**

завідувач відділу
діловодства
та контролю
(1988-2012 рр.),
провідний фахівець
загального відділу

**Самонкіна
Ірина Петрівна**

провідний
бухгалтер
університету
(2001-2014 рр.)

Щедролосьєв Дмитро Євгенович

начальник відділу розвитку інфраструктури
трансферу технологій, з березня 2017 р. –
інформаційно-обчислювального центру,
кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри інформатики, програмної
інженерії та економічної кібернетики

**Юр'єва Тетяна
Анатоліївна**

провідний
фахівець,
заступник
головного
бухгалтера
університету (1979-
2016 рр.)

**Почесні працівники університету,
нагороджені за значний внесок
у розвиток матеріально-технічної
бази університету**

**Глущенко
Олександр
Тимофійович**

електрик з
адміністративно-
господарської
частини

**Жук Анатолій
Сергійович**

робітник, зайнятий
ремонт та
обслуговуванням
водопровідних та
каналізаційних
систем,
експлуатаційних
систем опалення

**Зубкова
Валентина
Василівна**

підсобний робітник
навчального
корпусу №1 (1994-
2009 рр.)

**Колихаєва Лідія
Федосіївна**

сторож навчального
корпусу №1

**Марченко Ольга
Юхимівна**

паспортист
студентського
містечка (1979-
2012 рр.)

**Столяров
Олександр
Ілларіонович**

начальник
експлуатаційно-
технічного відділу
комп'ютерної
техніки та зв'язку

**Фоменко Андрій
Миколайович**

начальник
редакційно-
видавничого відділу
(2011-2016 рр.)

**Шатковська
Валентина
Володимирівна**

завідувач
гуртожитку №4

Почесні працівники університету – ветерани війни та праці

**Бушуєва
Людмила
Дмитрівна**

(1937-2006 рр.)

**Гаврилов
Микола
Миколайович**

(1915-2013 рр.)

**Жук Олексій
Іванович**

(1926-2011 рр.)

**Москатов
Олексій
Кирилович**

(1915-2005 рр.)

**Омутних
Анастасія
Іванівна**

(1924-2013 рр.)

**Федоренко Федір
Улянович**

(1921- 2003 рр.)

**Шатайлова
Таїсія Олексіївна**

**Доктори наук та професори
університету
(грудень 2017 р.)**

**Андрєєв Віталій
Миколайович**

доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії та історіографії

**Андрієвський
Борис Макійович**

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти, професор кафедри, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджений знаком МОН України «Василь Сухомлинський»

Барбіна Єлизавета Сергіївна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри професійної освіти, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення»

Белєхова Лариса Іванівна

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської мови та методики її викладання, голова спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення»

Беляєв Юрій Іванович

ректор ХДУ(1996-2011рр.), кандидат філологічних наук, професор, радник ректора, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, академік АПСН, почесний професор академії ім. Яна Длугоша (Польща), почесний член Міжнародної слов'янської академії Освіти ім. Я.А. Коменського, нагороджений орденами «За заслуги» III ступеня, «Святого Рівноапостольного князя Володимира Великого», медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.», знаком МОН України «За наукові досягнення», почесний громадянин м. Херсона

**Бистрова Юлія
Олександрівна**

доктор
психологічних наук,
доцент, професор
кафедри корекційної
освіти

**Близнюк Валерій
Миколайович**

доктор хімічних наук,
професор, професор
кафедри хімії та
фармації

**Блинова Олена
Євгенівна**

доктор
психологічних наук,
професор, завідувач
кафедри загальної та
соціальної психології

**Бойко Михайло
Федосійович**

доктор біологічних
наук, професор,
професор
кафедри ботаніки,
заслужений
діяч науки і
техніки України,
нагороджений
знаком МОН
України «За наукові
досягнення»

Водотика Сергій Григорович

доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України та методики викладання

Галунько Віра Миколаївна

доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри історії та теорії національного і міжнародного права, нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня

Дмитренко Тамара Олександрівна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології

Єзіков Володимир Іванович

доктор хімічних наук, професор, професор кафедри органічної та біологічної хімії, відмінник освіти України

Єшук Ольга Михайлівна

доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного і господарського права та правоохоронної діяльності

Заболотська Ольга Олександрівна

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови та методики її викладання, заслужений працівник освіти України

**Зав'ялов
Володимир
Петрович**

доктор біологічних наук, професор, професор кафедри біології людини та імунології

**Ільїнська Ніна
Іллівна**

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури та культури ім. проф. О. Мішукова

**Коник
Олександр
Олександрович**

доктор історичних наук, професор, професор кафедри всесвітньої історії та історіографії

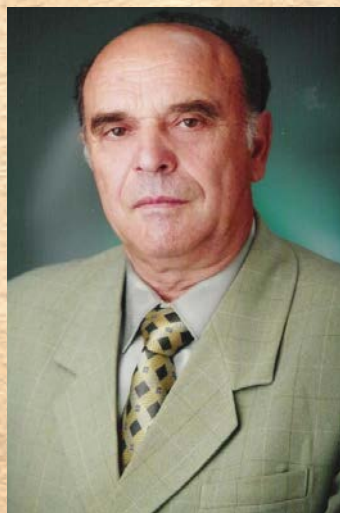
**Коробова Ірина
Володимирівна**

доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізики та методики її навчання

**Кузьменков
Сергій
Георгійович**

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізики та методики її навчання

**Куц Олександр
Сергійович**

(13.03.1937-01.06.2018)
доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання, відмінник освіти України, відмінник народної освіти Казахстану, академік Міжнародної академії інформатизації при ООН, академік Української академії наук

**Лимаренко Лідія
Іванівна**

доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри культурології, професор кафедри, відмінник освіти України, заслужений працівник культури України

**Львов Михайло
Сергійович**

доктор фізико-математичних наук, професор, завідувач кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, заслужений працівник освіти України

**Мальчикова
Дар'я Сергіївна**

доктор географічних наук, доцент, завідувач кафедри соціально-економічної географії

**Марцинковський
Святослав
Леонтіївич**

професор, завідувач кафедри інструментального виконавства, відмінник освіти України, заслужений працівник культури України, почесний професор Гамбурзької музичної академії

**Михайловська
Галина
Олександрівна**

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології, відмінник освіти України

**Мойсієнко Іван
Іванович**

доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки

**Мохненко
Андрій
Сергійович**

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, фінансів і підприємництва

**Нагрибельна
Інна Анатоліївна**

доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри філології, відмінник освіти України

Одінцов Валентин Володимирович

доктор фізико-математичних наук, професор, професор кафедри фізики та методики її навчання, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, академік Міжнародної академії наук екології безпеки та безпеки життєдіяльності, академік Академії зв'язку України, нагороджений знаком МОН України «За наукові досягнення»

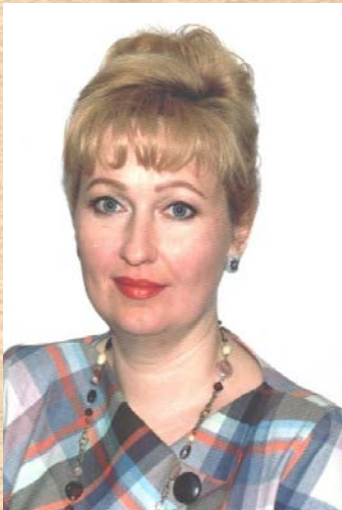
Олексенко Володимир Павлович

доктор філологічних наук, професор, декан факультету філології та журналістики, голова вченої ради ХДУ, академік Української академії акмеології, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджений знаком МОН України «За наукові досягнення»

Омельчук Сергій Аркадійович

доктор педагогічних наук, доцент, проректор із наукової роботи, професор кафедри слов'янської філології, дійсний член Української академії акмеології, член Усеукраїнської асоціації викладачів української мови і літератури, нагороджений знаками МОН України «Петро Могила», «За наукові та освітні досягнення», відмінник освіти України

Орленко Олена Владиславівна

доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри готельно-ресторанної справи

Осадча Тетяна Станіславівна

доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки, фінансів і підприємництва

Пентиліук Марія Іванівна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри мовознавства, відмінник освіти України, заслужений діяч науки і техніки України, голова спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій, нагороджена медаллю Інституту педагогіки НАПН України «Дмитро Ярмаченко», почесний громадянин міста Херсона

**Песчаненко
Володимир
Сергійович**

доктор фізико-математичних наук, доцент, професор кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, голова спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських дисертацій

Петухова Любов Євгенівна

доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної та початкової освіти, професор кафедри, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена орденом княгині Ольги II та III ступенів, медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.», знаком МОН України «А.С. Макаренко»

**Пилипенко Ігор
Олегович**

доктор географічних наук, доцент, декан факультету біології, географії і екології, доцент кафедри екології та географії

**Попович Ігор
Степанович**

доктор психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної та соціальної психології

**Романова Наталя
Василівна**

доктор філологічних
наук, доцент,
професор кафедри
німецької та
романської філології

Руденко Людмила Миколаївна

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри
слов'янської філології, відмінник освіти України, заслужений
працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «За
наукові досягнення», медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

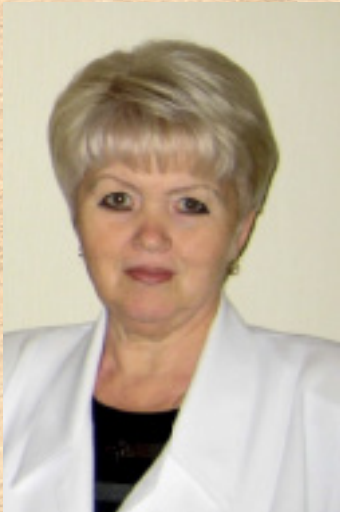
**Саїнчин
Олександр
Сергійович**

доктор юридичних
наук, професор,
завідувач кафедри
галузевого права

**Сидорович
Марина
Михайлівна**

доктор педагогічних
наук, професор,
професор кафедри
біології людини та
імунології

Слюсаренко Ніна Віталіївна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту ім. проф. Є. Петухова, відмінник освіти України, нагороджена знаком МОН України «А.С. Макаренко», медалями НАПН України «Ушинський К.Д.», «Григорій Сковорода»

Смутьський Валерій Леонідович

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання та спорту

Соловійов Андрій Ігорович

доктор економічних наук, доцент, декан факультету економіки і менеджменту, доцент кафедри менеджменту і адміністрування

Сотула Олександр Сергійович

доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри галузевого права

Стратонов Василь Миколайович

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри галузевого права, заслужений юрист України, нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня, медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

**Тропіна Ніна
Павлівна**

доктор філологічних наук, професор, професор кафедри слов'янської філології, відмінник освіти України, нагороджена медаллю Української асоціації викладачів російської мови та літератури

Тюхтенко Наталія Анатоліївна

в.о. ректора університету, проректор з навчальної та науково-педагогічної роботи, кандидат економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту і адміністрування, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, академік Академії економічних наук України

**Ушкаренко Юлія
Вікторівна**

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економічної теорії та міжнародних економічних відносин, нагороджена знаком МОН України «За наукові досягнення»

Федяєва Валентина Леонідівна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, психології й освітнього менеджменту ім. проф. Є. Петухова, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «Василь Сухомлинський»

**Ходосовцев
Олександр
Євгенович**

доктор біологічних наук, професор, професор кафедри ботаніки, заслужений працівник освіти України

Чуприна Володимир Григорович

професор, завідувач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну, заслужений діяч мистецтв України, народний художник України, почесний академік Національної академії мистецтв України, академік Каліфорнійської академії наук, освіти і мистецтва, лауреат довічної Державної стипендії діячам культури і мистецтва, нагороджений орденом «За заслуги» III ступеня

**Шапошникова
Ірина Василівна**

доктор соціологічних наук, доцент, декан факультету психології, історії та соціології, професор кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та соціології, відмінник освіти України, нагороджена знаками МОН України «А.С. Макаренко», «Софія Русова»

**Шарко
Валентина
Дмитрівна**

(01.01.1950-
27.03-2019)

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фізики та методики її навчання, нагороджена медаллю НАПН України «Ушинський К.Д.»

**Шашкова Ніна
Ігорівна**

доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування

**Шебанова
Віталія Ігорівна**

доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри практичної психології

**Шерман
Михайло
Ісаакович**

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформатики, програмної інженерії та економічної кібернетики, нагороджений знаком МОН України «За наукові досягнення»

**Штепенко
Олександра
Геннадіївна**

доктор філологічних наук, доцент, завідувач відділу аспірантури та докторантури, відмінник освіти України, заслужений працівник освіти України, нагороджена знаком МОН України «Софія Русова»

**Яковлева
Світлана
Дмитрівна**

доктор
психологічних
наук, доцент,
завідувач кафедри
корекційної освіти

**Яровий Вадим
Федорович**

доктор економічних наук,
доцент, доцент кафедри
туризму

**Яцула Тетяна
Володимирівна**

доктор педагогічних
наук, доцент, професор
кафедри педагогіки,
психології й освітнього
менеджменту
ім. проф. Є. Петухова

**Керівники структурних
підрозділів університету
(грудень 2017 р.)**

**Арустамова
Нателла
Артемівна**

директор Наукової
бібліотеки

**Білоус Марина
Богданівна**

керівник відділу
забезпечення
академічно-
інформаційно-
комунікаційної
інфраструктури

**Блах Валерія
Сергіївна**

керівник
відділу з питань
інтелектуальної
власності, кандидат
педагогічних наук,
доцент

**Борідько Олена
Анатоліївна**

керівник центру
довузівської
підготовки та роботи
з іноземними
громадянами,
кандидат
юридичних наук,
доцент

**Вишневський
Андрій Павлович**

керівник СОТ
«Буревісник»

**Волошин
Олександр
Володимирович**

керівник служби
охорони, кандидат
соціологічних наук,
доцент кафедри
соціальної роботи,
соціальної педагогіки
та соціології

**Воробйова Віра
Миколаївна**

начальник відділу
кадрів, відмінник
освіти України

**Глущенко Олена
Олександрівна**

начальник планового
відділу

**Жмак Лариса
Анатоліївна**

керівник
гуманітарного
відділу

**Іваненко Олег
Анатолійович**

начальник
редакційно-
видавничого відділу

**Косякова Тетяна
Олександрівна**

керівник
навчального відділу

**Кулик Анастасія
Іванівна**

начальник відділу
міжнародних
зв'язків,
координатор
інформаційного
центру ЄС при ХДУ

**Кушнір Наталія
Олександрівна**

завідувач центру
післядипломної
освіти, кандидат
педагогічних наук,
доцент, нагороджена
знаком МОН
України «Василь
Сухомлинський»

**Малишева Дар'я
Олександрівна**

директор
студентського
містечка

**Моргунов
Євгеній
Олександрович**

начальник відділу
охорони праці

**Новікова Наталія
Андріївна**

керівник відділу
«Приймальна
комісія»

**Підгірна Євгенія
Миколаївна**

керівник загального
відділу

**Полякова Галина
Миколаївна**

керівник навчально-
методичного
відділу, кандидат
педагогічних наук,
доцент, відмінник
освіти України,
заслужений
працівник освіти
України

**Попова Ірина
Михайлівна**

головний бухгалтер

**Прокопенко
Антоніна
Миколаївна**

начальник
юридичного відділу,
заслужений юрист
України

**Розважаєв
Олександр
Іванович**

керівник навчально-
тренувального
центру

**Самсакова Ірина
Владилєнівна**

керівник музейно-
архівного центру,
відмінник освіти
України

**Селуянова
Марина
Володимирівна**

керівник відділу
по роботі з
обдарованою
молоддю

**Скурський
Валентин
Володимирович**

завідувач
господарської
служби

**Столяр
Олександр
Ілларіонович**

начальник
експлуатаційно-
технічного відділу

**Сушинська Ніна
Іванівна**

директор
агробіостанції-
ботанічного саду

**Чобулда Ніна
Григорівна**

керівник прес-
центру

**Щедролосьєв
Дмитро
Євгенович**

начальник
інформаційно-
обчислювального
центру, кандидат
педагогічних наук,
доцент кафедри
інформатики,
програмної
інженерії та
економічної
кібернетики

**Штепенко Олександра
Геннадіївна**

завідувач відділу
аспірантури та докторантури,
доктор філологічних наук,
доцент, відмінник освіти
України, заслужений
працівник освіти України,
нагороджена знаком МОН
України «Софія Русова»

Голови громадських організацій університету

**Афанасьєв
Дмитро
Володимирович**

голова спортивного
клубу, майстер
спорту України

**Коваль Вікторія
Юрїївна**

голова
профспілкової
організації
співробітників,
кандидат
педагогічних наук,
доцент

**Пислярь
Олександра
Олегівна**

голова
профспілкової
організації студентів

**Сокур Віктор
Семенович**

голова Ради
ветеранів, провідний
фахівець з питань
цивільного захисту

**Директор, народні і заслужені вчителі
Херсонського академічного ліцею
ім. О.В. Мішукова Херсонської міської
ради при ХДУ**

**Бібік Галина
Володимирівна**

директор ліцею,
кандидат
педагогічних наук,
доцент кафедри
алгебри, геометрії
та математичного
аналізу, відмінник
освіти України,
заслужений
працівник освіти
України, учитель-
методист

**Ігнатюк Любов
Миколаївна**

завідувач кафедри
природознавства та
фізичного розвитку,
учитель біології,
основ здоров'я,
народний учитель
України, учитель-
методист, спеціаліст
вищої категорії

**Кучма Тетяна
Іванівна**

учитель української
мови, заслужений
учитель України,
учитель-методист,
спеціаліст вищої
категорії

**Лебідь Тетяна
Іванівна**

заступник
директора з
навчально-виховної
роботи, заслужений
учитель України,
учитель-методист

**Хорець Михайло
Олександрович**

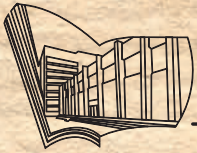
учитель
математики,
заслужений учитель
України, учитель-
методист, спеціаліст
вищої категорії

Список літературних джерел про університет

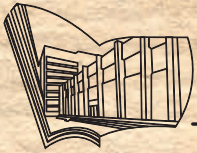
1. Аккорды сердца: поэтическая летопись кафедры лингводидактики в поздравлениях и пожеланиях (1992–2003) / Е. П. Голобородько, Н. В. Бухтий, Ю. В. Мунтян, Т. Е. Бойко ; за ред. Е. П. Голобородько, Н. В. Бухтий. – Херсон, 2006. – 305 с.
2. Берман В. П. Игра длиной в жизнь. 1960-2010 / В. П. Берман. – Херсон : Изд-во ХГУ, 2010. – 191 с.
3. Бібліографічний покажчик наукових, науково-методичних та публіцистичних праць Херсонського державного університету (2002–2006) : у 2 т. / за ред. Ю. І. Беляєва, О. В. Мішукова, В. Л. Федяєвої. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – Т. 1. – 360 с.
4. Бібліографічний покажчик наукових, науково-методичних та публіцистичних праць Херсонського державного університету (2002–2006) : у 2 т. / за ред. Ю. І. Беляєва, О. В. Мішукова, В. Л. Федяєвої. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – Т. 2. – 240 с.
5. Бібліографічний покажчик наукових, науково-методичних та публіцистичних праць Херсонського державного університету (1997–2002) : у 2 т. / за ред. Ю. І. Беляєва, О. В. Мішукова, В. Л. Федяєвої. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2002. – Т. 1. – 188 с.
6. Бібліографічний покажчик наукових, науково-методичних та публіцистичних праць Херсонського державного університету (1997–2002) : у 2 т. / за ред. Ю. І. Беляєва, О. В. Мішукова, В. Л. Федяєвої. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2002. – Т. 2. – 221 с.
7. Бібліографічний покажчик наукових праць викладачів ХДПІ імені Н. К. Крупської (1917–1991) / упоряд. Г. М. Андрющенко ; ред. Ю. В. Кузнецова, А. В. Попова ; відп. ред. В. В. Одинцов. – Херсон, 1993. – 149 с.
8. Бібліографічний покажчик наукових праць викладачів ХДПІ імені Н. К. Крупської (1992–1996) / упоряд. Г. М. Андрющенко ; ред. Л. В. Корж, О. О. Козлова. – Херсон, 1997. – Вип. 2. – 160 с.
9. Беляєв Юрій Іванович : бібліографічний покажчик / упор. А. В. Осадча. – Херсон : ПП Вишемирський, 2007. – 24 с.
10. Беляєв Ю. Навчальний процес у Херсонському державному університеті : хрестоматія / Ю. Беляєв, О. Мішуков. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – 255 с.

11. Беляєв Ю. Самоатестація та внутрішня акредитація університету у контексті Болонського процесу / Ю. Беляєв, О. Мішуков. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2006. – 80 с.
12. Беляєв Ю. Херсонський державний університет у процесі інноваційного реформування (2006–2007 н. р.) / Ю. Беляєв. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – 24 с.
13. Вища педагогічна освіта і наука України : історія, сьогодення та перспективи розвитку. Херсонська область / ред. рада вид. : В. Г. Кремень (гол.) та [ін.] ; ред. тому : Ю. І. Беляєв (гол.) та [ін.]. – К. : Знання, 2010. – 447 с.
14. Діячі літератури і мистецтва університету (остання чверть ХХ століття – 2002 рік) / за ред. Ю. І. Беляєва. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2002. – 27 с.
15. Енциклопедія педагогічної освіти України / Укр. конфедерація журналістів, Ін-т біограф. досліджень ; авт. – упоряд. В. В. Болгов. – К. : Українська конференція журналістів, 2010. – 371 с.
16. Записки Херсонського інституту народної освіти ім. Н. К. Крупської : в 2-х ч. – 1925–1926 академічний рік. – Ч. 1. – 96 с.
17. Записки Херсонського інституту народної освіти ім. Н. К. Крупської : в 2-х ч. – 1926–1927 академічний рік. – Ч. 2. – 96 с.
18. Імена і постаті ХХІ століття : провідні вчені та фахівці Херсонського державного університету / упоряд. О. Мішуков. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2005. – 91 с.
19. Инженерно – технический факультет Херсонского государственного университета // Сквозь годы и судьбы. Современный Херсон / А. Алеферко, С. Алеферко. – Херсон, 2003. – С. 102.
20. Їхні долі об'єднала війна... : спогади і нариси про викладачів і співробітників університету – ветеранів війни / Херсонський держ. ун-т. – 2-е вид. – Херсон : Айлант, 2010. – 51 с.
21. Катренко Г. П. Херсонському педагогічному інституту – 40 років : нарис / Г. П. Катренко ; ред. І. А. Луценко, С. А. Овчарук, І. І. Приймак. – Нова Каховка, 1957. – 32 с.
22. Ковалев В. П. Покоя нет... : записки коренного херсонця / В. П. Ковалев. – Херсон : Наддніпрянська правда, 1995. – 167 с.

23. Корж Л. В. Бібліотека Херсонського державного педагогічного університету / Л. В. Корж // Енциклопедія Сучасної України. Т. 2. Б – БІО / ред. кол. : І. М. Дзюба та ін. – Київ, 2003. – С. 724.
24. Літопис спортивної майстерності університету (остання чверть ХХ століття – 2002 рік) / ред. Ю. Беляєв. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2002. – 20 с.
25. Марія Іванівна Пентилюк : бібліографія до 70-річчя / авт. вступ. ст. та упоряд. бібліографічного покажчика В. П. Олексенко. – Херсон, 2006. – 68 с.
26. О. В. Мішуков – видатний науковець, педагог, заслужений діяч мистецтв України : біобібліографічний покажчик / Херсонський державний університет ; упоряд. : [В. Ю. Штуріна, О. М. Блінова ; бібліогр. ред. Л. С. Воїнова, І. О. Марченко]. – Херсон : ХДУ, 2013. – 68 с.
27. Наука в Южном регионе Украины (1971–2011) / Б. Г. Александров, Т. Л. Алексенко, В. И. Андреев [и др.] ; ред. С. А. Андронати ; НАН Украины, М-во образования и науки, молодежи и спорта Украины, Юж. науч. центр. – Одесса : Фенікс, 2011. – 699 с. : ил.
28. Наукова діяльність Херсонського державного університету / авт. – упоряд. В. Л. Федяєва. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – 23 с.
29. Освітняни університету у Великій Вітчизняній війні (1941–1945) : [нариси] / авт. – упоряд. І. В. Самсакова, В. С. Сокур. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2005. – 44 с.
30. Сімдесят п'ять років науково-педагогічної діяльності Херсонського педагогічного інституту ім. Н. К. Крупської : монографія / ред. А. І. Ніцой. – Херсон : ХМД, 1994. – 136 с.
31. Сінкевич Є. Ректори Херсонського державного педагогічного інституту (1944–1998) : нарис історії та діяльності / Є. Сінкевич. – 2-ге вид., випр. та доп. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2003. – 136 с.
32. Сінкевич Є. Ректори Херсонського державного педагогічного інституту (1945–1998) : нарис історії та діяльності / Є. Сінкевич. – Херсон : Вид-во ХДПУ, 2002. – 112 с.
33. Херсонский государственный университет / сост. А. В. Спиваковский, Г. П. Баран ; под ред. Ю. И. Беяева. – Херсон : Изд-во ХГУ.

34. Херсонский государственный университет // Сквозь годы и судьбы. Современный Херсон / А. Алеферко, С. Алеферко. – Херсон, 2003. – С. 103.
35. Херсонський державний університет (1917 – 2011) / упоряд. Ю. І. Беляєв, О. В. Мішуков. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2011. – 38 с.
36. Херсонський державний університет (1917–2002). – Херсон : Вид-во ХДУ, 2002. – 102 с.
37. Херсонський державний університет : історичний нарис (1917–2007) / упоряд. Ю. І. Беляєв, О. В. Мішуков, В. Л. Федяєва, І. В. Самсакова. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – 352 с.
38. Херсонський державний університет : перші десятиріччя нового століття : хрестоматія / гол. ред. Ю. Беляєв ; відп. ред. О. Мішуков. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2009. – 178 с.
39. Херсонський державний університет у процесі інноваційного реформування (2006–2007) / ред. Т. В. Корж. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. – 24 с.
40. Херсонський державний університет : [художнє видання] / авт.- упоряд. Ю. І. Беляєв, В. Л. Федяєва, І. В. Самсакова. – Херсон : Вид-во ХДУ, 2004. – 10 с.
41. Херсонський педагогічний : з минулого – в майбуття : навч.-метод. посібник / уклад. Ю. Беляєв, О. Мішуков, А. Бабійчук. – Херсон, 1997. – 223 с.
42. Херсонський педагогічний інститут ім. Н. К. Крупської // Український Радянський Енциклопедичний Словник. В 3-х т. Т. 3. ПОРТУЛАК – Ї / редкол : А. В. Кудрицький (відп. ред.) та ін. – 2-е вид. – К. : Голов. ред. УРЕ, 1987. – С. 568.

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ:
сторічна історія на шляху в майбутнє

Ювілейне видання

ISBN 978-966-630-225-3

Відповідальні за випуск: Ю.І. Беляєв, С.А. Омельчук
Коректори: М.В. Кузнецова, І.В. Самсакова
Комп'ютерний набір - Ю.В. Череватова
Верстка - Д.М. Бояркін
Технічний редактор - С.Г. Дудченко

Підписано до друку 28.03.2019 Формат 60x84/8.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура Time New Roman.
Умовн. друк. арк. 26,0 Наклад 100 прим.

Друк здійснено з готового оригінал-макета у ТОВ «Айлант»
Свідоцтво серія ХС № 1 від 20.08.2000 р.
Видано Управлінням у справах преси та інформації облдержадміністрації.
73000, Україна, м. Херсон, пров Пугачова, 5/20. Тел.: (050) 396-08-91